

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-5-034
Karar Sayısı : **24-27/652-271**
Karar Tarihi : 27.06.2024

(Nihai İnceleme)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Aykut KARAGÖZ, Oğuzhan ÇUKUR, Belma Nilüfer KIRIMLI,
Ferit CEYLAN, Mine ŞEVİK, Gülşah DAL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Doğan Portal ve Elektronik Ticaret AŞ
Temsilcisi: Av. Aziz Bora DURMAZ
Levent Mah. Krizantem Sk. No:20, 34330 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Doğan Portal ve Elektronik Ticaret AŞ tarafından Liderform At Yarışları Enformasyon AŞ'nin kontrolünün, belirli bir payının sermaye artırımı yoluyla devralınması işlemi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 04.09.2023 tarih ve 42122 sayı ile intikal eden bildirim üzerine Doğan Portal ve Elektronik Ticaret Anonim Şirketi'nden (DOĞAN PORTAL) çeşitli tarihlerde bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Bunun yanı sıra, bildirim konu işlem kapsamında değerlendirilmek üzere çevrimiçi bahis oynatılması alanında sanal bayi olarak faaliyet gösteren rakip teşebbüsler olan Bilyoner İnteraktif Hizmetler AŞ (BİLYONER), Misli Elektronik Şans Oyunları ve Yayıncılık AŞ (MİSLİ), Birebin Şans Oyunları AŞ (BİREBİN), S Şans Oyunları Anonim Şirketi (TUTTUR) ve E Elektronik Bahis Oyunları AŞ'den (OLEY) bilgi ve belge talep edilmiştir.
- (3) Ek olarak, bildirim konu işlem kapsamında değerlendirilmek üzere at yarışı sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler olan Favori Gazetecilik Yayıncılık Dağıtım Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi (YARIŞ DERGİSİ), Ediz SAĞLAM-Sağlam Veri Hizmetleri ve Web Tasarımı (HİPODROMX), Herkesmobil Bilgi Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (GANYAN CANAVARI), Mert Yayıncılık İnşaat Hayvancılık Gıda İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nden (YARIŞ GAZETESİ) bilgi ve belge talep edilmiştir.
- (4) Ayrıca, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü'nden (MPİ), Türkiye Jokey Kulübü İktisadi İşletmesi'nden (TJK) ve T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Toto Teşkilat Başkanlığı'ndan (STTB) bilgi ve belge talep edilmiştir.
- (5) İlaveten bildirilen işlem kapsamında 06.11.2023 tarihinde MİSLİ, 03.11.2023 tarihinde BİLYONER, 15.12.2023 tarihinde LİDERFORM ve DOĞAN PORTAL, 20.12.2023 tarihinde HİPODROMX, 21.12.2023 tarihinde GANYAN CANAVARI, 05.01.2024 tarihinde STTB, 10.01.2024 tarihinde OLEY, 12.01.2024 tarihinde Mackolik İnternet Hizmetleri Ticaret AŞ (MAÇKOLİK) yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiş ve işbu görüşmeler tutanağa bağlanarak Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (6) Yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde hazırlanan 14.02.2024 tarihli ön inceleme raporu, Kurulun 21.02.2024 tarihli ve 24-09/167-M sayılı toplantısında

görülmüş, Liderform At Yarışları Enformasyon AŞ'nin (LİDERFORM) hisselerinin % (.....)'inin ve bu sayede kontrolünün sermaye artırımını işlemi ile DOĞAN PORTAL tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi ile ilgili olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 10. maddesinin birinci fıkrası uyarınca nihai inceleme yapılmasına karar verilmiştir. Nihai inceleme bildirimi ve görüş talep yazısı 29.02.2024 tarih ve 84539 sayı ile DOĞAN PORTAL'a iletilmiştir. DOĞAN PORTAL'ın yazılı görüşü 29.03.2024 tarih ve 50440 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (7) Nihai inceleme sürecinde, DOĞAN PORTAL tarafından 25.06.2024 tarihli ve 53244 sayılı yazı ile taahhüt metni sunulmuştur. Dosya kapsamında elde edilen bilgiler çerçevesinde düzenlenen 26.06.2024 tarihli ve 2023-5-034/Nİ sayılı Nihai İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (8) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme dosya kapsamında sunulmuş bulunan taahhütler çerçevesinde izin verilebileceği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Taraflara İlişkin Bilgiler

G.1.1. Devralan: DOĞAN PORTAL

- (9) DOĞAN PORTAL 31.08.2006 tarihinde kurulmuş olup teknolojinin kullanılması ile internet servis sağlayıcılığı hizmetlerinin verilmesi, internet üzerinden web sitesi yayını yapımı işletilmesi ve bu hizmetlere ilişkin alt yapı kurulması alanında faaliyet göstermektedir. Doğan Grubu'nun¹ iştiraklerinden olan DOĞAN PORTAL'ın ortaklık yapısına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 1: DOĞAN PORTAL'ın Hissedarlık Yapısı

Hissedar Adı	Hisse Oranı (%)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten elde edilen bilgiler	

- (10) DOĞAN PORTAL'ın başlıca faaliyet konusu; internet üzerinden faaliyet gösteren ve yayınlanan her türlü web sitesi ile ilgili ticari faaliyetlerle iştigal etmek ve kurulacak yerli veya yabancı şirketlerin sermaye ve idarelerine iştirak etmektir. Mevcut durumda, teşebbüsün iştirakleri hakkında bilgilere aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 2: DOĞAN PORTAL'ın İştirakleri, Kuruluş Tarihi ve Faaliyet Alanları

İştirakleri	Kuruluş Tarihi	İştirak oranı	Faaliyet Alanları
D Elektronik Şans Oyunları ve Yayıncılık A.Ş. (NESİNE)	09.02.2006	(.....)	STTB izni ile İddaa ve Spor Toto oyunlarının elektronik ortamda oynatılmasında sanal bayi olarak faaliyet göstermektedir. NESİNE kullanıcılarına çevrimiçi bahis imkânı sunmakta ve çok sayıda spor aktivitelerindeki bahis oyunlarının oynatılmasına aracılık etmektedir.

¹ Doğan Grubu; elektrik üretimi, gayrimenkul, sanayi ve ticaret, otomotiv ticareti ve pazarlaması, finansman ve yatırım, internet ve eğlence sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Kaynak: <https://www.doganholding.com.tr>.

Reztoran Elektronik İletişim Yazılım Ticaret AŞ	16.01.2014	(.....)	Mevcut durumda faal olmamakla birlikte teşebbüs, her türlü firma için yazılım yönetim sistemi, sisteme bağlı olarak çalışan veri tabanı, kaynak yazılım kodları, kullanıcı arayüzleri ve modüllerinin oluşturulması alanında faaliyet göstermek üzere kurulmuştur.
Dogan Capital BV	17.07.2020	(.....)	Teknoloji odaklı finansal yatırımlar yapmaktadır.
4 Race Teknoloji ve Yazılım AŞ (ATYARISI.COM) ²	06.10.2022	(.....)	Bilişim teknolojileri ve buna bağlı altyapı yatırımları olup her türlü bilgisayar yazılımı, donanımı, bilişim, iletişim, telekomünikasyon, internet ve sistem entegrasyonu alanlarında geliştirme, üretim, mühendislik, müşavirlik ve AR-GE, projesi çalışmaları yapmaktadır.
Kaynak: Teşebbüsten elde edilen bilgiler			

- (11) DOĞAN PORTAL'ın %(.....) iştiraki olan NESİNE, 2006 yılından itibaren STTB'nin yasal elektronik bayilerinden biri olarak bahis oyunları alanında hizmet vermektedir. NESİNE, 31.07.2020 tarihine kadar MPI, 20.07.2011 tarihine kadar TJK'nin yasal elektronik bayiliğini sürdürmüştür. Ayrıca, 08.03.2022 tarihinden itibaren 106 Dijital Hizmetler ve Şans Oyunları AŞ'nin alt bayisi olarak Karşılığı Nakit Olmayan Oyunlar (KNO)³ için de hizmet vermektedir. NESİNE'nin ortaklık yapısına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 3: NESİNE'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedar Adı	Hisse Oranı (%)
Doğan Portal ve Elektronik Ticaret AŞ	(.....)
D Market Elektronik Hizmetler ve Ticaret AŞ (Hepsiburada)	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten elde edilen bilgiler	

- (12) Bildirim Formu'nda NESİNE tarafından çevrimiçi şans ve bahis oyunları oynatılması haricinde tüketicilere başka birtakım hizmetler de sunulduğu ifade edilmiştir. Söz konusu hizmetlere aşağıda yer verilmiştir:
- Maç yayını: Anlaşılan yayıncılar üzerinden alınan hizmet ile NESİNE üyelerine İddaa maçlarını ücretsiz izleme hizmeti sunulmaktadır.
 - İstatistik: NESİNE üyelerine tahminlerinde yardımcı olmak için İddaa maçları hakkında sunulan detaylı istatistiklerdir.
 - Kupondaş: NESİNE'nin yorum ve kupon paylaşma platformudur.
 - Kazanan 10: NESİNE'nin en yüksek kazanç sağlayan en güncel ilk on kuponunun yer aldığı sayfadır.
 - Popüler Bahisler: NESİNE üyelerinin kuponlarında en çok oynadıkları maçlar ve tercih ettikleri bahis türlerini, kuponlarında yer alma sayısına göre yüzdesel olarak sıralayan yardımcı sistemdir.

² DOĞAN PORTAL'ın iştirakleri arasında bulunan bilişim teknolojileri ve buna bağlı altyapı yatırımları alanında faaliyet gösteren Arya Merkezi Hizmetler ve Yönetim Danışmanlığı AŞ'nin ünvanı 17.11.2023 tarih ve 10960 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan 244170 sayılı ilan ile Starlet Teknoloji AŞ olarak tadil edilmiştir. Starlet Teknoloji AŞ ünvanı ise 28.02.2024 tarih ve 11032 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan 43555 sayılı ilan ile 4 Race Teknoloji ve Yazılım AŞ olarak tadil edilmiştir. Bu değişiklikte beraber şirket konu ve amaç bölümü değiştirilmiş teşebbüsün çevrimiçi at yarışı bahislerini oynatabilmesi hedeflenmiştir. ATYARISI.COM, TJK'nin sanal bayisi olarak faaliyetlerine 18 Mart 2024 tarihinde başlamıştır.

³ Karşılığı nakit olmayan oyunlar; doğrudan veya bir mal ya da hizmetin satışı nedeniyle bilet, kupon, katılım numarası veya benzerlerinin satılması veya bedelsiz verilmesi suretiyle katılım hakkının verildiği ve düzenleyici tarafından taahhüt edilen karşılığı nakit olmayan her türlü eşya, hak ve benzeri ikramiyeleri kazanacak olanların, yapılacak çekilişle belirlendiği ve (...) kısaca piyango olarak anılan ticari, sosyal, yardım ve benzeri amaçlı düzenlemeleri ifade etmektedir. Bkz. Karşılığı Nakit Olmayan Piyangolar ve Çekilişler Hakkında Yönetmelik, <http://mpi.gov.tr/node/69>, Erişim Tarihi: 18.01.2024

- Editör Kuponları ve Yorumları: NESİNE editörlerinin hazırladığı, üyeler tarafından oynanabilir kupon ve yorumlardır.
- Nesine TV: NESİNE stüdyosunda hazırlanan, geniş içeriklere sahip, spor ve bahis dünyasına ilişkin günlük/dönemlik videolar yayınlayan platformdur.
- At yarışı bülten, hazır kuponlar, yarış sonuçları, yorumlar, TJK TV: At yarışına dair sunulan hizmetlerdir.

- (13) Maç yayını hizmeti kapsamında NESİNE üyeleri, anlaşılan yayıncılar üzerinden alınan hizmet ile İddaa maçlarını ücretsiz olarak izleyebilmektedir. NESİNE'nin canlı yayın satın aldığı teşebbüsler yurt dışında yerleşik olan Perform Content Limited, Sportradar AG ve IMG Arena UK Limited ünvanlı teşebbüsler olup bu kapsamda NESİNE'nin platformunda başta futbol, basketbol, voleybol olmak üzere çeşitli müsabakalar canlı izlenebilmektedir.

G.1.2. Devre Konu: LİDERFORM

- (14) Faaliyetlerine yer vermeden önce LİDERFORM'un sektördeki geçmişinin anlaşılabilmesi adına Hürkont Bülten Dağıtım ve Ticaret Limited Şirketi'nden (HÜRKONT) bahsetmek gerekmektedir. Bir aile şirketi olan HÜRKONT'un hisseleri, LİDERFORM'un tek kontrol sahibi olan Murat AKYER'in anne ve babası olan Bilgi AKYER (%(.....) oranında) ve Kemal AKYER'e (%(.....) oranında) aittir. HÜRKONT; Türkiye'de günlük olarak (.....) civarında ganyan bayisine ve yaklaşık (.....) adet ganyan oyun noktasına at yarışı gazetelerinin basım ve dağıtım organizasyonunu gerçekleştirmiş, 2023 yılının Ağustos ayından itibaren basılı mecranın önemini yitirmesi ile beraber bu faaliyetlerine son vermiştir. HÜRKONT; "Liderform" isimli bültenini 1988 yılından beri çıkarmakla birlikte, çevrimiçi faaliyetlerine 1997 yılında başlamış, 2009 ila 2011 yılları arasında da sanal bayilere at yarışları bahislerinde kullanılan at yarışı istatistik verilerin entegrasyonu hizmetini sunmuştur. HÜRKONT, mevcut durumda; yalnızca gazete ve web sitelerine at yarışı tahminleri, galop düzenlemeleri, galop servisi ve hipodromlardan haber içerikleri sağlamaktadır. LİDERFORM ise 19.04.2022 tarihinde Murat AKYER ve Alper KAHRAMAN tarafından kurulduktan sonra HÜRKONT'un çevrimiçi olarak faaliyette bulunduğu mecraları devralmıştır.
- (15) Kuruluş tarihinden itibaren çevrimiçi mecrada hizmet gösteren LİDERFORM'un ortaklık yapısına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 4: LİDERFORM'un Hissedarlık Yapısı

Hissedar Adı	Hisse Oranı (%)
Murat AKYER	(.....)
Alper KAHRAMAN	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten elde edilen bilgiler	

- (16) Bildirim Formu'nda belirtildiği üzere; LİDERFORM'un faaliyet alanlarından ilki, bilgilerin işlenmesi sürecinde yurt içi ve yurt dışı veri sağlayıcıları ile irtibat sağlayarak at yarışı müsabakalarıyla ilgilenen 3. kişilere at yarışı istatistik bilgilerinin sunulmasıdır. Anılan faaliyetleri kapsamında LİDERFORM'un gelir modeli, web sitesi ve mobil uygulamalarında bulunan reklam alanlarının reklam hizmet sözleşmeleri ile pazarlanması üzerine kuruludur.
- (17) LİDERFORM'un faaliyet alanlarından bir diğeri ise resmi at yarışı müsabakalarına ait istatistiki bilgilerin, şans ve bahis oyunları alanlarında faaliyet gösteren teşebbüslerin web sayfalarının veya elektronik platformlarının altyapısına entegre edilmesidir.

G.2. Dosya Konusu Sektörler Hakkında Bilgiler

G.2.1. Şans ve Bahis Oyunları Sektörü Hakkında Bilgi

- (18) Şans ve bahis oyunları sektörü özellikle yasa dışı bahis sektörü gibi yasal olmayan yollar yaratarak başka suçların ortaya çıkmasına neden olabildiğinden sıkı denetim ve düzenlemelere tabi olup ilgili mevzuat ve regülatör kurumların denetimleri çerçevesinde düzenlenmektedir.
- (19) Şans ve bahis oyunlarının oynatılırken tabi olunacak esasları düzenleyen ortak mevzuat 13.04.2007 tarih ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hâsılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun'dur (5602 sayılı Kanun). 5602 sayılı Kanun'la, 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun (6132 sayılı Kanun), 7258 sayılı Futbol ve Diğer Müsabakalarda Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca tertip edilen oyunlardan elde edilen hasılatın tabi tutulacağı esaslar belirlenmiştir.
- (20) Şans ve bahis oyunları, tamamen ya da kısmen şans faktörüne bağlı olarak kazanç elde etme olasılığını içeren oyunlardan oluşmaktadır. Bu oyunlar, kumarhanelerde oynatılan oyunlar başta olmak üzere kamu ve özel sektör tarafından sunulan çeşitli piyango ve bahis oyunlarına kadar uzanan çok geniş bir yelpazeye yayılmaktadır.
- (21) Belirli bir para karşılığında ödül veya ikramiye kazanma olasılığının tamamen şansa bağlı olduğu oyunlara şans oyunları adı verilmektedir. 04.04.1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyle at yarışları ile spor müsabakaları üzerine düzenlenen sabit ve müşterek bahis oyunları hariç olmak üzere, her türlü eşya piyangosu, şans oyunları veya benzeri oyunları tertip etme konusunda, MPI görevli ve yetkili kılınmıştır. Ancak daha sonra şans oyunları; oyunların niteliklerine göre karşılığı nakit olan ve karşılığı nakit olmayan şans oyunları şeklinde ayrıştırılmış, mevcut durumda karşılığı nakit olan şans oyunlarını oynatma yetkisi Türkiye Varlık Fonu (TVF), karşılığı nakit olmayan şans oyunlarını oynatma yetkisi ise 2018 yılından itibaren MPI'ye verilmiş durumdadır. Karşılığı nakit olan oyunlar⁴ başbayi olan Sisal-Şans İnteraktif Hizmetler ve Şans Oyunları Yatırımları Anonim Şirketi (SİSAL ŞANS) tarafından oynatılmakta olup bu oyunlar Piyango, Hemen-Kazan, Sayısal Loto, Şans Topu, On Numara ve Süper Loto oyunlarıdır. İşbu oyunların oynatılmasına ilişkin yetki TVF'de olmakla birlikte MPI de ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesini izlemeye ve denetlemeye yetkilidir. MPI tarafından karşılığı nakit olmayan oyunlar⁵ ise ilk kez Haziran 2021 tarihinde düzenlenmeye başlamıştır. MPI tarafından başbayi olan 106 DİJİTAL aracılığı ile karşılığı nakit olmayan oyunlara ait toplam 25 adet oyun için izin verilmiş olup Eşya Piyangosu, Zeplin, Mayın Tarlası, Plinko, Aşağı Yukarı, Süper Penaltı, Süper Onlu, Şanslı Altı, Puan Kazan, Süper Tombala, Hızlı Tombala, Eşyalı Puan Kazan oyunları aktif olarak oynatılmaktadır. 01.07.2021 tarihi itibarıyla da

⁴ Karşılığı nakit olan şans oyunlarına ilişkin lisans, 49 yıl süreyle TVF'ye verilmiştir. 2019 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla TVF tarafından, 320 sayılı KHK kapsamındaki şans oyunlarının düzenlenmesiyle ilgili bazı iş ve hizmetlerin özel hukuk sözleşmesiyle yaptırılması ile ilgili teklif toplama ve TVF Yönetim Kurulu onay sürecin tamamlanarak SİSAL ŞANS ile 29.08.2019 tarihinde hizmet alım sözleşmesi imzalanmıştır.

⁵ Karşılığı nakit olmayan şans oyunlarının oynatılması için 02.02.2021 tarihinde münhasır yetki verecek şekilde 106 Dijital Hizmetler ve Şans Oyunları AŞ (106 DİJİTAL) ile 5602 sayılı Kanun kapsamında on yıl süreli iki adet başbayilik sözleşmesi imzalanmıştır. Başbayi faaliyetlerini MPI'nin iznine tabi olmak kaydıyla alt bayi sözleşmesi ile yerine getirebilmektedir. Ayrıca, 24.02.2021 tarihinde MPI ile DigiLot Şans Oyunları ve Ticaret AŞ (DİGİLOT) arasında başbayilik sözleşmesi imzalanmış, ilgili teşebbüs 05/06/2021 tarihinde faaliyetine başlamakla birlikte 10.06.2021 tarihinde DİGİLOT'un talebi doğrultusunda başbayilik sözleşmesi iptal edilmiştir.

Başbaya ve buna bağı alt bayiler aracılığıyla⁶ karşılığı nakit olmayan dijital şans oyunlarının oynatılmasına devam edilmektedir.

- (22) Bahis oyunları ise şansın yanında katılımcının bilgi ve becerisinin kazanma ihtimalini etkileyebildiği oyunlardır. Bu oyunlarda, kişinin kazanma olasılığı yine şansa bağı olarak gelişse de katılımcının kendini geliştirerek bu oyunlarda başarılı olma şansını artırabileceği genel kabul görmektedir. TJK tarafından oynatılan at yarışı bahisleri ile STTB⁷ tarafından oynatılan Spor Toto ve İddaa oyunları, bahis oyunları kategorisi altında değerlendirilmektedir.
- (23) Bahis oyunları, müşterek bahis ve sabit ihtimalli bahis olarak iki şekilde oynanabilmektedir. Müşterek bahis; yurt içinde ve yurt dışında tertiplenen müsabakalara ait sonuçların tahmin edilmesi üzerine oynatılan, hasılatın önceden belirlenen ikramiye yüzdesinin, doğru sonucu tahmin eden iştirakçiler arasında paylaştırıldığı bahis oyunları olarak tanımlanmaktadır⁸. Bu oyunlarda, her durumda toplanan hasılatın⁹ sadece belirli bir oranı dağıtıldığı için bahis oynatıcısının herhangi bir riski bulunmamaktadır. Ülkemizde, TJK bünyesinde oynatılan at yarışı oyunları ile SSTB bünyesinde oynatılan 1959 yılından bu yana faaliyette olan Spor Toto oyunu, müşterek bahis oyunlarından biridir.
- (24) Sabit ihtimalli bahis oyunları ise müsabakalara ait sonuçların veya etkinliklerin tahmin edilmesi esasına göre oynatılan ve iştirak edenler arasından doğru tahmin edenlere, önceden belirlenen bahis oranlarıyla ikramiye kazandıran oyunlar olarak tanımlanmaktadır¹⁰. Ülkemizde spor müsabakalarına ilişkin olarak STTB tarafından oynatılan “İddaa”, sabit ihtimalli bir bahis oyunudur. İddaa oyunu başta futbol müsabakalarında olmak üzere pek çok spor dalında oynanabilmektedir. Sabit ihtimalli bahis oyunlarının müşterek bahis oyunlarından en önemli farkı, dağıtılacak ikramiye tutarının toplanan hasılatı geçme ihtimalinin bulunmasıdır. Bu yönüyle sabit ihtimalli bahis oyunlarında, bahis oynatıcısı da belirli bir riski üstlenmektedir.
- (25) Bildirilen işlem kapsamında devre konu LİDERFORM’un faaliyetleri genel olarak at yarışı sektörüne yönelik istatistiklerin toplanması ve pazarlanmasına ilişkindir. Bu kapsamda, aşağıda at yarışları ve bu yarışlara ilişkin bahis oyunları sektörü özelinde bilgilere yer verilecektir.

⁶ 2023 yılının Ağustos ayı sonu itibarıyla, Başbaya ve dokuz alt bayi aracılığıyla (MİSLİ, D-Market Elektronik Hizmetler ve Tic. AŞ (HEPSİ BURADA), BİLYONER, NESİNE, DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Tic. (TRENDYOL), Vodafone Telekomünikasyon AŞ (VODAFONE), OLEY, Topkapı Danışmanlık Elektronik Hizmetler Pazarlama ve Ticaret AŞ (PAZARAMA) ve Vodafone Mali), eşya piyangosu ve dijital oyunları (Puan Kazan, Süper Tombala, Eşyalı Puan Kazan, Hızlı Tombala, Zeplin, Plinko, Mayın Tarlası, Aşağı Yukarı, Süper Onlu, Süper Penaltı, Şanslı 6) oynatılmaktadır.

⁷ İleri teknoloji ve yüksek maddi kaynak gerektiren, at yarışları hariç olmak üzere, spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını düzenleme işine ilişkin merkezi bahis sistemi ve risk yönetim merkezinin kurulması ve işletilmesi ile başbaya iş ve hizmetleri, 10 yıl süre ile münhasıran Şans Girişim Ortak Girişime bırakılmış ve 2019 yılından itibaren belirtilen faaliyetler başbaya olarak Şans Girişim Ortam Girişimi tarafından yürütülmektedir.

⁸ 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun’un 2. maddesinin (h) bendi.

⁹ 5602 sayılı Şans Oyunları Hâsılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca hasılat, oyunların oynatılması karşılığı iştirakçilerden tahsil edilen tutardan Katma Değer Vergisi düşüldükten sonra kalan tutarı ifade etmektedir.

¹⁰ 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun’un 2. maddesinin (n) bendi.

G.2.2. At Yarışlarına İlişkin Bahis Sektörü Hakkında Bilgi

G.2.2.1. Mevzuat Hakkında Bilgi

- (26) At yarışlarına ilişkin olarak, 10.07.1953 tarihli ve 6132 sayılı Kanun uyarınca Türkiye sınırları içerisinde at yarışları düzenleme, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen yarışlar üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etme yetkisi Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na (Tarım ve Orman Bakanlığı) verilmiştir. At yarışları düzenleme ve müşterek bahis kabul etme yetkisi Tarım ve Orman Bakanlığı gözetimi ve denetimi altında olacak şekilde 6132 sayılı Kanunun 5. maddesindeki *“Tarım Vekaletinin birinci maddede yazılı hak ve yetki ve yetkiyetleri at yetiştirme ve ıslahını teşvik gayesi ile kurulmuş ve amme menfaatine çalıştığı usulen onanmış derneklerden uygun görülecek bir veya bir kaçına muayyen şartlarla ve 30 seneyi geçmemek üzere Cumhurbaşkanlığı kararı ile devredilebilir.”* hükmüne paralel olarak 31.12.2017 tarihine kadar TJK'ye kullanılmıştır.
- (27) At yarışlarının tertibi, sevki ve idaresi 6132 sayılı Kanun ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu hükümlerine dayanılarak çıkarılan At Yarışları Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir. Bu yönetmeliğe göre; Yarış Komiserler Kurulu, yarışların hipodromlarda her türlü tertip ve tedbirleri tespit ederek Yarış Müessesince yerine getirilmesini temin etmektedir. Bu kapsamda; Hipodromun ve koşu pistlerinin tanzimi, maksada elverişli şekilde hazır bulundurulması, koşu pistlerinin ölçülmesi ve işaretlenmesi ile sağlık işlerinden hipodrom müdürlükleri görevli ve sorumlu olup hipodrom müdürlüğü bu görevleri sebebiyle Yarış Komiserler Kuruluna karşı sorumludur. Yüksek Komiserler Kurulu, Yarış Otoritesinin¹¹ onayıyla at yarışları düzenlemekte, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen at yarışları üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etmektedir.
- (28) 6132 sayılı Kanun, 5602 sayılı Kanun ile 5996 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan at yarışlarında düzenlenecek müşterek bahislere ilişkin usul ve esasların düzenlendiği At Yarışları Müşterek Bahisler Yönetmeliği (TJK Müşterek Bahis Yönetmeliği) bulunmaktadır. TJK Müşterek Bahis Yönetmeliği'nin 4. maddesinin birinci fıkrası uyarınca müşterek bahis satışları, en geç yarış başlayana değin Yarış Müessesesinin açtığı gişeler veya uygun gördüğü yerlerde yetkili kıldığı sabit bayiler ve sanal bayiler tarafından yapılmaktadır. İşbu yönetmeliğe göre koşu sayısına göre müşterek bahis çeşitleri ikiye ayrılmıştır. Tek koşuya bağlı olarak oynatılabilen müşterek bahisler; ganyan, plase, plase ikili, ikili bahis, sıralı ikili bahis, sıralı üçlü bahis, tabela bahis, sıralı beşli bahis olarak sayılabilmektedir. Birden fazla koşuya bağlı olarak oynanabilen müşterek bahis çeşitleri ise; çift bahis, üçlü ganyan, dörtlü ganyan, beşli ganyan, altılı ganyan, yedili ganyandır. Müşterek bahis çeşitlerinden oynatılacak olan bahsi veya sayılan bahis çeşitleri dışında yeni bahis çeşidinin oynatılabilmesi Yarış Müessesesinin¹² teklifi ve Yarış Otoritesinin onayı ile veya resen Yarış Otoritesinin kararı ile mümkündür.
- (29) Daha sonra 6132 sayılı Kanun'un Ek 2. maddesi uyarınca yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etme hak ve yetkilerine ilişkin lisanslar, topluca 01.01.2018 tarihinden itibaren 49 yıl süreyle 19.08.2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu

¹¹ At Yarışları Yönetmeliği'nin Tanımlar başlıklı 4. maddesinde Yarış Otoritesi kavramı Tarım ve Orman Bakanlığını işaret etmektedir. Ancak, 01.01.2018 tarihinden itibaren at yarışları bahislerinin oynatılması konusunda lisans sahibi olan TVF'nin Yarış Otoritesi olduğu anlaşılmaktadır.

¹² At Yarışları Yönetmeliği'nin Tanımlar başlıklı 4. maddesinde *“Yarış Müessesesi: 6132 sayılı Kanunun hükümlerine göre yarış yapma ve müşterek bahisler düzenleme yetkisi verilen teşekkülü”* olarak tanımlanmaktadır.

Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca kurulan TVF'ye verilmiştir. At yarışlarına ilişkin olarak bahis oynatma yetkisi TVF'ye ait olmakla birlikte TJK, TVF ile Ekim 2023 tarihinde yapılan sözleşme ile beraber 10 yıllık lisans sahibi olmuştur.

- (30) Ülkedeki mevcut mevzuat hükümlerinin belirtilmesinin akabinde Dünya çapında faaliyet gösteren Uluslararası Yarış Otoriteleri Federasyonu (*International Federation of Horseracing Authorities - IFHA*) öncülüğünde atların hem yarış hem de yetiştiricilik için uluslararası geçişlerinin hızlandırılması adına 1966 yılında Uluslararası Yetiştiricilik, Yarışçılık ve Müşterek Bahis Anlaşması'nın (Uluslararası Anlaşma) imza edildiğini belirtmek gerekmektedir. Uluslararası Anlaşma, Uluslararası Yarış Otoriteleri Federasyonu tarafından yayınlanmıştır ve tüm yargı alanlarına özgü önemli yarışçılık, soy kütüğü idaresi ve müşterek bahis alanlarında tavsiye edilen uygulamayı ortaya koyan bir dizi maddeyi, eki ve kılavuz ilkeyi bir araya getirmektedir. Anlaşma; temelde kamunun yarışçılık sporunun ve yetiştiricilik endüstrisinin dürüstlüğüne olan güvenini arttırmak, atların ve binicilerin sağlık ve güvenliğini korumak, uluslararası rekabeti teşvik etmek amacıyla yarışçılık ve yetiştiricilik dünyasındaki yaklaşımları koordine etmek ve uyumlu hale getirmek, yarışçılıktaki fikri mülkiyet haklarını gayri resmi bahis operatörlerinin korsancılık faaliyetlerine karşı korumak suretiyle yarışçılığı tanıtmaya fırsatlarını ve mali fırsatları maksimum seviyeye çıkarmak amaçlarını yerine getirmeyi hedeflemektedir.
- (31) Uluslararası Anlaşma'nın "Müşterek Bahisler" başlıklı 28/A maddesi uyarınca yarış etkinliklerinin ve bunların resim ve verilerinin bahis amaçları için kullanımı yalnızca bu yarış etkinliklerini düzenleyen organizasyonun ve/veya bunun yetkili lisans sahiplerinin ve imtiyaz sahiplerinin ve/veya diğer ilgili hak sahiplerinin açık müsaadesi ile mümkün olmaktadır. Başka bir ülkede bahis fırsatları yalnızca o ülkenin ilgili resmi dairelerinin açık müsaadesi ile ve o ülkenin yasal ve düzenleyici gereksinimlerine uygun olarak sunulabilmektedir. Yine anlaşmaya göre bahis faaliyetlerinin adil bir şekilde yürütülmesi ve yasadışı faaliyetlerin bir yolu olarak kullanılmaması için her türlü çaba sarf edilmesini, bahis faaliyetlerinin analiz edilmesini ve beklenmedik bahis faaliyetlerinin tespit edilmesini sağlamak üzere Yarış Otoritelerinin, ülkelerinde at yarışları üzerine bahisler düzenleyen denetime tabi bahis operatörleriyle ve ilgili üçüncü taraflarla anlaşmalar yapmaya çalışması gerekmektedir.

G.2.2.2. Sektör Hakkında Genel Bilgiler

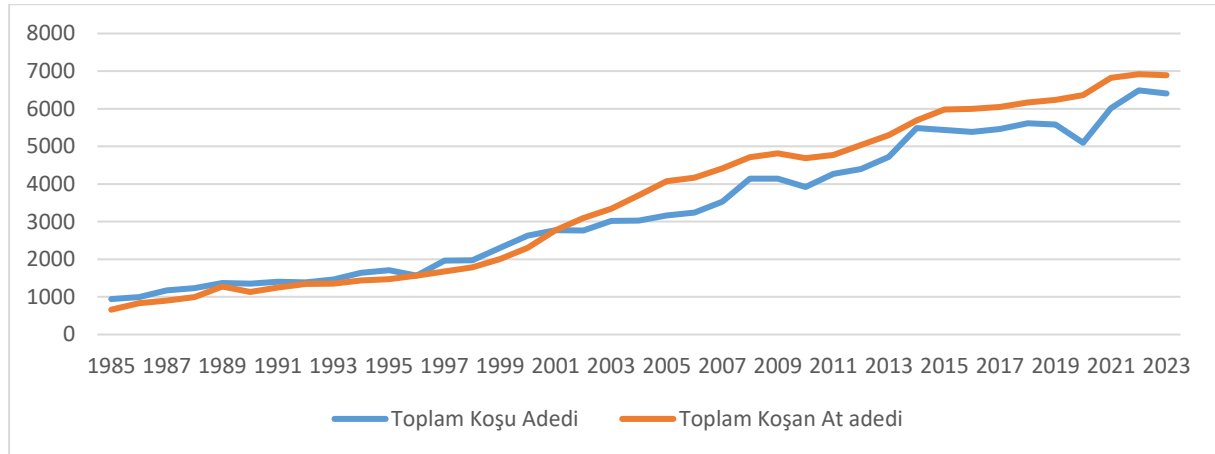
- (32) At yarışı temelde en az iki atın binicileriyle birlikte mesafe ya da süreyi esas alarak birbirleriyle mücadelelerini ifade etmektedir¹³. Dünyada birçok ülkede farklı at yarışları düzenlenmektedir. Türkiye'de bugünkü anlamıyla at yarışları 23 Eylül 1856 tarihinde İngiltere Başkonsolosu Mr. Patterson ve Evliyazade Refik Bey'in öncülüğünde İzmir Yarış Kulübü (*Smyrna Races Club*) kurularak İzmir'de yapılmaya başlanmıştır. Bu yarışların, I. Dünya Savaşı ile birlikte sonlandığı bilinmektedir. Daha sonra İstanbul Kâğıthane'de, Samsun, Manisa, Diyarbakır'da da at yarışlarının yapıldığı bilinmektedir. Cumhuriyetin ilanı ile atlara ve yarışlara ayrı bir önemin atfedildiği yeni bir dönem başlamıştır. 07.06.1926 tarihinde 904 sayılı İslahı Hayvanat Kanunu çıkarılmış ve bu yasaya dayandırılarak Yüksek Yarış ve İslah Encümeni kurulmuştur. Çıkarılan kanun ve kurulan encümenlik ile at yarışları hızlı bir gelişim gösterdiğinden, yarışçılık için "Uzman Kuruluş" kurma fikri oluşmuş ve bunun sonucunda Yarış Atları Yetiştiricileri ve Sahipleri Derneği kurulmuştur. 1948 yılında ise encümenlik kapatılarak Jokey

¹³TORUN Ozan, Türkiye'de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, 2020, s.1

Kulübü'nün kuruluşunu da oluşturacak olan Muvakkat Yarış Komitesi kurulmuş ve Jokey Kulüp Yönetmeliği oluşturulmuştur. Temelleri bu şekilde oluşan Jokey Kulübü dönemin Cumhurbaşkanı ve Başbakanının onayı ile 1950 tarihinde kurulmuştur. Jokey Kulübü, 1953 yılında adının önüne Türkiye eklenerek bugünkü adı olan TJK adını almıştır¹⁴.

- (33) Küresel boyutta her yıl 50'nin üzerinde ülkede yüz binlerce at koşusu düzenlenmektedir. Düz koşu (*flat racing*), engelli koşu (*jump racing*), arabalı koşu (*harness racing*), rahvan (*ambling*) ve tırıs (*trot*) koşu çeşitleri içinde genellikle at yarışçılığının en yaygın olan şekli oval ve düz bir pistte gerçekleşen düz koşudur. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ilgi ile izlenen düz koşu en eski ve en yaygın sporlardan biridir¹⁵.
- (34) 10.07.1953 tarih ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren at yarışları ve müşterek bahisler, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın belirli sürelerle yenilediği sözleşmeden aldığı yetki ile TJK tarafından yapılagelmıştır. At yarışları düzenleme ve bahis kabul etme lisansı 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla 49 yıl süre için TVF'ye devredilmiştir. Bu kapsamda TJK, TVF'den kısa süreli izin alarak faaliyetlerine devam etmektedir¹⁶.
- (35) 1980'li yıllardan itibaren TJK'nin yapmış olduğu uygulamalar ve düzenlemeler sonucu yarış gelirleri artmış, bu gelirlerle yatırım yapmaya devam edilmiştir. At yetiştiriciliği için kurulan pansiyon haralar, aşım istasyonları ve modern hipodromlar bu yatırımlar arasındadır. İstanbul, Adana, Ankara, Bursa, Diyarbakır, Elazığ, İzmir, Kocaeli ve Şanlıurfa olmak üzere dokuz ildeki hipodromlarda yıl içinde yarışlar düzenli bir şekilde sürdürülmektedir. 2022 itibarıyla Antalya hipodromu açılmış ve Türkiye'deki hipodrom sayısı 10'a yükselmiştir.

Grafik 1: Yıllara Göre Toplam Koşu Adedi, Koşu Gün Sayısı ve Koşan At Sayısı (1985-2023)¹⁷

- (36) 1985 yılında 135 gün koşu düzenlenmekte iken Ankara 75. Yıl, Diyarbakır, Elazığ, Kocaeli Kartepe, Şanlıurfa ve son olarak 2022 yılında Antalya'da açılan hipodrom

¹⁴ Kaynak: <https://www.tjk.org/TR/Kurumsal/Static/Page/Tarihce> (Erişim Tarihi: 04.01.2024)

¹⁵ Ünlüoğlu, M. At Yarışları Endüstrisinin Türkiye Ekonomisine Katkıları Üzerine Bir Değerlendirme, Turkish Studies - Social, 17(6), 2022, s.1251-1252

¹⁶ TVF ile TJK arasında 27.09.2023 tarihinde 10 yıl süreli olarak At Yarışları Düzenleme ve At Yarışları Üzerine Müşterek Bahis Kabul Etme Faaliyetine İlişkin Hizmet Alım Sözleşmesi imzalanmış, bu sözleşme çerçevesinde yurt içinde at yarışlarının düzenlenmesine ve yurt dışında düzenlenen at yarışları üzerine müşterek bahislerin kabulüne ilişkin olarak TVF tarafından TJK'den hizmet alımı yapılmaktadır.

¹⁷ Kaynak: <https://www.tjk.org/TR/YarisSever/Static/Page/GenelIstatistikler>

sayesinde bu sayı 2023 yılında 746'ya çıkmıştır. Yıl içinde düzenlenen yarışlar hipodromlara göre kış, sonbahar ve yaz olmak üzere sezonlara ayrılmaktadır. Bazı hipodromlarda bazı sezonlarda yarışlara ara verilirken diğer hipodromlarda yılın her ayı koşu düzenlenebilmektedir. Aynı hipodromda gün içinde altı ile dokuz arasında yarış koşulabilmektedir. Yıl içinde gerçekleştirilen toplam koşu sayısı ise 38 yılda 942'den 6402'ye yükselmiştir. Bunlara bağlı olarak yarış hayatına katılmış at sayısı da oldukça artmış, 2023 yılına gelindiğinde koşularda koşan at sayısı 6891'e ulaşmıştır. Pandemi nedeniyle 20.03.2020 tarihinden itibaren yaklaşık 2,5 ay yarışlara ara verildiğinden 2020 yılında düzenlenen koşu sayısında düşüş görülmektedir. 2023 yılına gelindiğinde, 2020 yılından sonra genel yükseliş trendinde olan tüm parametrelerde küçük çaplı düşüş yaşanmıştır.

- (37) Türkiye'de at yarışı bahisleri ganyan adıyla bilinmektedir. Ancak koşunun birincisini tahmin etmeye yönelik oyun türü olan ganyan bahis türlerinden sadece biridir. Günümüzde oyun türleri oldukça çeşitlenmiştir. Ganyan, üçlü ganyan, dördü ganyan, beşli ganyan, altılı ganyan, plase, plase ikili, ikili, sıralı ikili, çiftte, sıralı üçlü, tabela, sıralı beşli bahis, yedili plase gibi farklı bahis türleri mevcuttur. TJK; bahis kabulünü yaklaşık 2.500 adet sabit ganyan bayi, hipodrom gişeleri ve resmi sanal bayisi üzerinden yapmaktadır¹⁸. TJK'nın sanal bayisi faaliyetlerine 05.09.2011 tarihinden itibaren başlamış olup geçen bu süreçte değişen yarışsever beklentisi ve yaşam standartlarına bağlı olarak fiziki bayiler karşısında her geçen gün payını arttırmıştır. Pandemi döneminden fiziki bayi ağı olumsuz etkilenmiş olsa da fiziki bayilerin sundukları bayi içi sosyal ortam, günlük yarış programının sıklığı ve yarışseverlerin yarışları düzenli takip edecekleri bir yer arayışı içerisinde olmaları fiziki bayi ağının rekabetçi kalmasını sağlamıştır.
- (38) TJK e-Bayi faaliyetlerine 5 Eylül 2011 tarihinde başlamış olup hâlihazırda TJK'nin yasal ve ruhsatlı bayisi konumunu sürdürmektedir. TJK'nin kendi sanal bayisine ilaveten Hipodrom Şans Oyunları AŞ (HİPODROM) 30 Ocak 2024 tarihinde TJK'nin yasal ve ruhsatlı sanal bayisi olarak faaliyetlerine başlayarak TJK e-Bayiliği dışında at yarışı sanal bahislerinin oynatılabildiği ilk teşebbüs olmuştur.
- (39) T Şans Oyunları AŞ (EKURİ.COM), Joker Şans Oyunları AŞ (4 NALA.COM), ATYARISI.COM, Ganyan İnteraktif Hizmetler AŞ (ALTILIGANYAN), Platform Şans Oyunları AŞ ve S At Şans Oyunları AŞ ile TJK arasında TJK Sanal Bayilik Sözleşmeleri imzalanmıştır. HİPODROM 30 Ocak 2024, ATYARISI.COM 18 Mart 2024, EKURİ.COM 26 Nisan 2024, ALTILIGANYAN 3 Haziran 2024, 4 NALA.COM ise 10 Haziran 2024 tarihi itibarıyla TJK resmi sanal bayisi olarak at yarışları üzerine müşterek bahis oynatma hizmetine başlamışlardır¹⁹.
- (40) Bir sonuç üzerine tahminde bulunmak, o sonucun gerçekleşmesini sağlayacak dinamikler hakkında bilgi sahibi olmayı, dolayısıyla bir çalışma yapmayı gerektirmektedir²⁰. At yarışlarında da sonuç hakkında bir tahminde bulunmak için oyuncunun elinde sayısız veri bulunmaktadır. Bu oyunda dikkate alınan veri türü ve miktarının, diğer oyunlara kıyasla daha fazla ve karmaşıktır. At yarışına ilişkin verilerin bir atın soyağacına kadar dayandığı ve atın soyağacının da 1800'lü yıllara kadar uzanabildiği varsayıldığında bu verilerin uzun bir zaman dilimini kapsamaktadır.

¹⁸ TJK tarafından sanal bayilik ilk kez 2006 yılında BİLYONER'e, daha sonrasında NESİNE, MİSLİ ve OLEY'e verilmiştir. 20.07.2011 tarihi itibarıyla BİLYONER, NESİNE, MİSLİ ve OLEY ile yapılmış olan sözleşmelerin tamamı iptal edilmiştir. Bu tarihten sonra 05.09.2011 itibaren sanal ortamda at yarışlarına bahis kabulü sadece TJK'nin kendi sanal bayisi üzerinden yapılmaktadır.

¹⁹ <https://www.tjk.org/TR/YarisSever/News/Data/46719> (Erişim Tarihi: 22.06.2024)

²⁰ TORUN, O. (2020), Türkiye'de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, s.70

- (41) At yarışları gibi farklı dinamiklerin iç içe olduğu tahmine dayalı oyunlarda, sonucu etkileyebilecek sayısız kıstas vardır. Bunlar dört gruba ayrılabilir: iklim ve coğrafya koşulları, atların ve jokeylerin geçmiş performansları ve yarış hazırlıkları, tahminler ve tüyolar, kişisel inanışlar²¹.
- (42) İlk grubu oluşturanlar; önceden ilan edilen yarış yeri ve saati, havanın ve pistin durumu, atın ve jokeyin yarış boyunca taşıyacağı takı ve ağırlıklar gibi kolaylıkla öngörülebilir nesnel verilerdir²². Bahis oyuncusu, oyunun hemen öncesinde değişmeyecek bu koşulları çalışmalarında dikkate almaktadır. Örnek olarak; kimi at uzun mesafede iyi koşarken kimisi yağışlı havalarda ve yumuşak zeminde daha iyi performans sergileyebilmektedir. Dolayısıyla iklimle, coğrafyayla ve saatle ilgili yayınlanan bu bilgiler, yarışseverin çalışmasına başlarken elinde bulunan ilk verilerdir.
- (43) Bahis kuponu hazırlarken dikkat edilen ikinci veri türü, karmaşık ve fazla sayıda dinamiğin iç içe girdiği alan olan atların ve jokeylerin geçmiş performanslarını gösteren istatistiklerdir²³. Üzerine bahis oynanacak atın; yaşı, anne, baba ve kardeşlerinin kimler olduğunu belirten atın orijin bilgileri, cinsiyeti, iğdiş olup olmadığı, daha önce hangi mesafeler ve pistlerde ne tür başarılar elde ettiği, o günkü yarışta rakibi olacak atlarla geçmişte birlikte koştuğu yarışların sonuçları, antrenman verileri, yarışa başlayacağı kulvar numarası, ne sıklıkta koştuğu ve sahibine kazandırdığı ikramiye toplamı, bu ikinci grup verilerden ilk akla gelenlerdir. Bu verilerin benzerleri, yarışta atları yönetecek jokeyler için de geçerli olmaktadır. Jokeyin genel ve yakın dönem performansı ile bineceği ata kaç kez bindiği, birlikte kazandıkları yarışlar, jokeyin yarışa katıldığı at ile uyumu bahis oyuncusunun hazırlık çalışmalarının diğer önemli safhasını oluşturmaktadır. Bu tür verilere, çoğunlukla at yarışlarına yer veren gazetelerin spor sayfalarından, yarıştan önce basılarak dağıtılan resmi programlardan, satın alınan yarış bültenlerinden ve günümüzde internetteki çeşitli sitelerden ulaşılabilir. Program veya bültenlerin içinde bulunan çeşitli matrisler halinde sunulan bu semboller, sütunlar ve satırlar boyunca dikkatle incelemek gerekmektedir. Karmaşık bir görünüme sahip olan bu veriler, yarışsever uzmanlaştıkça daha kolay okunur hale gelmektedir. Verileri okumakta uzmanlaşmaya başlayan yarışsever için meşakkatli olan kısım, bunlar üzerinde yapılacak analiz olmaktadır. Yarışsever bahis oynamak için gerekli olan nesnel verileri, hislerini katarak, oyun için ayırdığı bütçesi ölçüsünde kuponu doldurmaktadır. Oyuncuların bu verileri dikkate alarak tahminlerini oluşturmak üzere yaptıkları hazırlıklara, halk arasında “*ders çalışmak*” denilmektedir²⁴.
- (44) Ders çalışılan somut verilerin tamamına yakını, atların ve jokeylerin geçmiş yarışlarından toplanan verilerle oluşturulan istatistiklerdir. Sektörden elde edilen bilgilere göre “galop” verisi yarışseverin bahis kuponu yapabilmesi için dikkate aldığı veri türlerinden biridir. Galop verisi; yarışların olduğu günün gecesinde veya bir iki gün öncesinde yarış atlarına son kez bir antrenman turu attırılarak elde edilmekte ve bu koşunun saatleri ve sonuçları da saatçiler ve/veya galopçular denilen kişiler tarafından tutulmaktadır. Ancak, sektörde faaliyet gösteren bazı teşebbüslere göre de oyun öncesinde edinilen galop verisinin jokey veya aprantinin kilosu gibi bazı bileşenleri önem arz etmemekte ve yarışseverin gözünde anlamlı bir veri niteliği taşımamaktadır. Jokeyin atın üzerinde nasıl davrandığını gösteren bir veri olan “*çaba göstergesi*” oyuncuların başvurdukları somut verilerden bir diğeridir. Yukarıda sayılan ve tanımlarının aktarıldığı veriler dışında, ata yarış günü kapalı gözlük veya dilbağı gibi

²¹ TORUN, O. (2020), Türkiye’de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, s.72

²² TORUN, O. (2020), Türkiye’de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, s.72

²³ TORUN, O. (2020), Türkiye’de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, s.73

²⁴ TORUN, O. (2020), Türkiye’de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, s.37

bir aksesuar takılıp takılmadığı, atın koşacağı pist ve mesafeyle uyumu gibi daha birçok istatistiğin mevcut olduğu ve yarışseverin tüm bu verileri dikkate alarak diğer bir deyişle “ders çalışarak” bir tahminde bulunduğu söylenebilmektedir.

- (45) Oyuncunun hazırlıklarına yön veren üçüncü veri türü tahmin ve tüyolardır²⁵. Şans oyunlarına nazaran, Spor Toto, İddaa, at yarışları gibi bahis oyunlarında çok daha önemli bir yeri olan uzman görüşleri, at yarışı bahis oyuncularının sıklıkla başvurdukları bir veri grubudur.
- (46) Dördüncü veri grubu ise kişisel inanışlara, çeşitli sembollere, tutumlara ve alışkanlıklara bağlı olan veri grubudur. Sık sık aynı bayiye gitmek, kuponu hep aynı kalemle doldurmak, atların performansından ziyade forma numaralarına veya isimlerine bakarak tahmin yapmak gibi sayısız örneği verilebilecek bu veri grubuna halk ağzında “totem” denmektedir²⁶. Totem, kişiden kişiye değişen ve sadece kişisel anlamları olan duygular, inançlar ve gelenekler bütünüdür.
- (47) Özetle bahis oyunlarından biri olan at yarışları bahislerini oynamak isteyen oyuncuların sonucu etkileyebilecek çok sayıdaki istatistiki veri içerisinden yukarıda belirtilen dört unsuru birbiriyle sentezleyerek bahis yaptığı söylenebilmektedir.

G.3. İlgili Pazar

G.3.1. İlgili Ürün Pazarları

- (48) İlgili ürün pazarının, belirli bir ürün ile tüketici gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından benzer olan ürünlerden oluştuğu kabul edilmektedir. Başka bir deyişle ilgili ürün pazarı; ürün özellikleri, fiyatları ve kullanım amaçları bakımından tüketici tarafından ikame edilebilir sayılan bütün ürünleri kapsamaktadır. Bu kapsamda, talep ikamesinin ilgili ürün pazarı tanımında belirleyici etkisi yüksek olmakla birlikte, arz ikamesi de talep ikamesine eşdeğer etkisi olduğu durumlarda hesaba katılmaktadır.
- (49) Bildirim konusu devralma işlemi; şans ve bahis oyunları alanında sanal bayi olarak faaliyet gösteren NESİNE'nin %(.....) iştiraki olduğu DOĞAN PORTAL tarafından at yarışına yönelik veri tedariki ile bülten hizmetleri sunan LİDERFORM'un hisse devri yoluyla devralınmasına ilişkindir. Söz konusu ilkelerden hareketle, ilgili teşebbüslerin faaliyet alanları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle yapılacak ilgili pazar tespitlerine aşağıda yer verilmektedir.

G.3.1.1. Çevrimiçi Platformda Oynanan At Yarışı Bahis Oyunları Pazarı

- (50) Bildirilen işlemde devralan konumunda DOĞAN PORTAL olmakla birlikte, DOĞAN PORTAL'ın %(.....) iştiraki olan NESİNE, 2006 yılından itibaren STTB'nin yasal elektronik bayilerinden biri olarak bahis oyunları alanında müşterilerine hizmet vermektedir. Teşebbüs 20.07.2011 tarihine kadar TJK'nin, 31.07.2020 tarihine kadar MPI'nin yasal elektronik bayiliğini de sürdürmüştür. Ayrıca, 08.03.2022 tarihinden itibaren 106 Dijital Hizmetler ve Şans Oyunları AŞ'nin alt bayisi olarak Karşılığı Nakit Olmayan Oyunlar (KNO) için de hizmet vermektedir. Başvurunun yapıldığı dönemde NESİNE, yurt içi ve yurt dışında tertip edilen at yarışları bahislerinin oynatılmasına yönelik olarak TJK'nin sanal bayiliğini almaya hazırlanmaktadır.
- (51) Esasen at yarışlarına ilişkin bahis oyunları, spor müsabakalarına ilişkin bahis oyunları ve şans oyunları farklı mevzuatlarda düzenlenen farklı niteliklere sahip ürünler olarak ortaya çıkmakta ve bu hususların, ilgili ürün pazarının tanımlanması bakımından

²⁵ TORUN, O. (2020), Türkiye'de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, s.73

²⁶ TORUN, O. (2020), Türkiye'de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, s.75

belirleyici nitelik taşıyabileceği değerlendirilmektedir. Bu bakımdan ilgili ürün pazarı belirlenirken öncelikle şans ve bahis oyunlarının birbirine ikame olup olmadığı değerlendirilecek olup devamında at yarışı bahis oyunlarının diğer bahis oyunlarından ayrışıp ayrışmadığına ilişkin analize yer verilecektir.

- (52) Şans ve bahis oyunları bağlamında, her iki oyun türünün ortak yanı esasen parasal bir değer kazanılması veya kaybedilmesi üzerine kurulu olmasıdır. Talep ikamesi bakımından iki oyun türü arasındaki temel ayrım, bahis oyunlarının belirli bir beceri ve bilgi düzeyine dayanmasına karşın piyango gibi oyunların tamamen şans üzerine kurulu olmasından kaynaklanmaktadır. Diğer bir deyişle bahis oyunlarında, her bir oyunun sonucu hem iştirakçinin becerisinden hem de şansından aynı anda etkilenirken şans oyunlarında ise bazı oyunlarda sonuç tamamen tesadüfe bağlı iken bazı oyunlarda ise sonuç kısmen tesadüfe kısmen de beceriye bağlıdır²⁷. MPI denetiminde oynatılan sadece şans unsurunun etken olduğu milli piyango biletleri, hemen-kazan kartları, şans topu, sayısal loto ve süper loto gibi oyunlar şans oyunu niteliğini haiz iken bilgi ve becerinin de etken olduğu TJK denetiminde oynatılan at yarışı bahisleri ile STTB denetiminde oynatılan Spor Toto ve İddaa oyunları, bahis oyunları niteliğini haizdir.
- (53) Arz ikamesi bakımından ele alındığında; merkezi bir terminal üzerinden oynatılan şans ve bahis oyunlarının, gerekli program uyumlarının sağlanması halinde teknik olarak bir arada sunulması mümkün olabilmekle birlikte, özellikle sabit ihtimalli bahis oyunlarında oynatıcı tarafından da riskin üstlenilmesi, bu oyunları oynatan teşebbüslerin, şans oyunu oynatan teşebbüslerden farklı olarak, risk analizine yönelik bir altyapıya sahip olmasını gerekli kılmaktadır²⁸. Ayrıca sektöre ilişkin mevzuat incelendiğinde at yarışları, spor müsabakalarına ilişkin bahis oyunları ve şans oyunları farklı mevzuatlarda düzenlenen farklı niteliklere sahip ürünler olarak ortaya çıkmaktadır.
- (54) Konuya ilişkin ulusal rekabet otoritelerinin kararları incelendiğinde, Fransız Rekabet Otoritesi'nin (Autorité de la Concurrence/AC) ZEturf grubunun tek kontrolünün La Française des jeux (FDJ) tarafından devralınmasına ilişkin 15.09.2023 tarih ve 23-DCC-191 sayılı kararında, at yarışı bahis oyunları, spor bahis oyunları ve poker oyunlarının, oyuncuların bilgi ve becerilerini gerektiren oyunlar olduğu, bu nedenle bunların "*yalnızca matematiksel olasılıklarla belirlenen olayların oluşumuna dayanan*" şans oyunlarından ayırt edilmesi gerektiği ifade edilmiştir²⁹.
- (55) Anılan hususun geçmiş tarihli Kurul kararlarında da dikkate alındığı görülmektedir. Kurulun Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü uhdesinde bulunan şans oyunlarının özelleştirilmesine yönelik vermiş olduğu 07.08.2014 tarih ve 14-26/548-236 sayılı kararında, şans oyunları pazarı, bahis oyunlarından ayrı bir ilgili ürün pazarı olarak tanımlanmıştır. Bu doğrultuda mevcut dosya kapsamında da, şans ve bahis oyunlarının farklı ilgili ürün pazarları olarak ele alınabileceği değerlendirilmiştir.
- (56) Bahis oyunu oynamak isteyen bir tüketici, STTB uhdesinde düzenlenen Spor Toto ve İddaa oyunlarını STTB'nin yetkili kıldığı fiziki bayiler, sanal bayiler ve İddaa.com adlı çevrim içi mecra üzerinden; TJK'nin düzenlediği at yarışlarını ise TJK'nin e-bayisi ve fiziki bayileri üzerinden oynayabilmektedir. Bahis oyunları 7258 sayılı Kanun ve sair mevzuatta "*müşterek bahis oyunları*" ve "*sabit ihtimalli bahis oyunları*" olarak ikiye

²⁷ YAŞAR, M. R. (2010), Şans oyunları ve iddaa, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 9(34), 146.

²⁸ Kurulun 11.11.2021 tarih ve 21-55/781-387 sayılı kararı.

²⁹Para. 8-9.

ayrılmaktadır. Müşterek bahis oyunları Spor Toto³⁰ ve at yarışı gibi sonucun tahmin edilmesi esasına göre oynatılan ve iştirak edenler arasından doğru tahmin edenlere önceden belirlenen adet, tutar, oran veya misli olarak ikramiye kazandırmaktadır. Buna karşın İddaa gibi sabit ihtimalli bahis oyunlarında doğru tahminde bulunan iştirakçiler önceden belirlenen bahis oranlarıyla ikramiye kazanmaktadır. Dolayısıyla müşterek bahis oyunları, sabit ihtimalli bahis oyunlarından niteliği itibarıyla ayrılmaktadır.

- (57) NESİNE'nin ve rakibi konumundaki sanal bayilerin müşterek bahis oyunları alanında faaliyetleri oldukça sınırlı kalmaktadır. Bu doğrultuda, 29.02.2024 tarihli ve 24-11/194-78 sayılı Kurul kararı kapsamında ilgili ürün pazarı "*sanal bayilerin oynattıkları sabit ihtimalli bahis oyunları pazarı*" olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte mevcut dosya kapsamında elde edilen bilgilerden TJK uhdesinde oynanan at yarışlarının müşterek bahisten sabit ihtimalli bahse dönmesi olasılığının bulunduğu anlaşılmaktadır.
- (58) Söz konusu olasılık ve bildirilen işlemin esasen at yarışı bahislerine ilişkin olduğu dikkate alındığında, at yarışlarının müşterek bahis kategorisinde değerlendirilmesinin ilerde meydana gelebilecek değişiklikler nedeniyle hatalı çıkarımlara yol açabileceği, bu nedenle işbu dosya özelinde bahis oyunları arasında böyle bir ayrıma gitmenin gerekli olmadığı kanaatine ulaşılmıştır. Diğer yandan, bu noktada at yarışı bahis oyunlarının diğer spor bahis oyunlarından farklılaşıp farklılaşmadığının ortaya konulması gerekmektedir.
- (59) Fransız Rekabet Otoritesi AC'nin 29.01.2014 tarihinde Fransa'da oynanan at yarışlarıyla alakalı olarak *GIE Pari Mutuel Urbain (PMU)* şirketi tarafından verilen taahhütlerin kabulüyle sonuçlanan 14-D-04 sayılı kararında, at yarışlarının spor müsabakalarına dayalı bahislerden farklılaştığı; zira oyuncunun at yarışlarına özel nitelikteki gazete, bülten gibi yayınları takip etmesini gerektirdiği, bunun yanında spor müsabakalarına dayalı bahis oyunları kapsamında sunulan ürünlerin at yarışlarına ilişkin bahis oyunlarından daha fazla olduğu, oyuncu profilinin farklılaştığı, at yarışlarına olan talebin Dünya Kupası gibi dönemsel etkinliklere bağlı olarak artıp azalmadığı, dolayısıyla at yarışı bahis oyunlarının farklı bir pazar olarak ele alınması gerektiği ifade edilmiştir³¹.
- (60) Anılan kararda iki oyun türüne ilişkin olarak spor ve at yarışı etkinliklerine özgü bilgilerin başka türdeki bir etkinlikteki bahis için kullanılamayacağı, at yarışı bahis oyunlarında oyuncuların, kazanma olasılığını artırabilmek için spor bahislerinden farklılaşan özel gazeteleri okuyarak özel bir uzmanlık geliştirdiği sonucuna varıldığı görülmektedir. Benzer durumun Türkiye'de oynatılan at yarışları için de geçerli olduğu söylenebilecektir. Sektör oyuncuları ile yapılan görüşmelerde de yetkililer tarafından, at yarışının diğer bahis oyunlarından farklılaştığı, at yarışı işe ilgili kullanılan deyim ve konuşma tarzının diğer spor bahislerinden oldukça farklı olduğu ifade edilmiştir.
- (61) Ayrıca, at yarışı bahis oyunlarında kazanacak atı bulup doğru tahmin yapabilmek için diğer spor bahis oyunlarından çok daha fazla değişkeni (*atın son yarışları, dereceler, galop verileri, atın hangi pistte daha iyi koştuğu vb.*) dikkate almak gerekmektedir. Öyle ki bir yarışsever at yarışı kuponu doldurmadan önce sektördeki deyimle saatlerce "*ders çalışmaktadır*". At yarışlarına ilişkin bahis oynarken doğru tahmin yapmak için veriye duyulan ihtiyacın spor bahislerine kıyasla çok daha fazla olduğu söylenebilmektedir. Bahse konu bu özellik, at yarışı bahis oyunlarını diğer bahis oyunlarından farklılaştıran bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

³⁰Spor Toto oyunu, 20. yüzyılın başlarında keşfedilen Türkiye'de ilk kez 26.03.1960 yılında oynatılmaya başlanan, 15 maçın sonucunun doğru tahmin edilerek ödül kazanılması esasına dayalı bir oyun türüdür.

³¹ Para. 42-45.

- (62) Talep ikamesi açısından bakıldığında Fransız Rekabet Otoritesi AC'nin vermiş olduğu 15.09.2023 tarih ve 23-DCC-191 sayılı kararda, Autorité de régulation des jeux en ligne (Çevrim içi Oyun Düzenleme Kurumu/ARJEL) tarafından yapılan araştırmaya yer verilmiştir. Bu araştırmaya göre spor bahisçilerinin %39'u 24 yaş altı bireylerden oluşurken, at yarışı bahislerinde bu oranın yalnızca %7 olduğu; bunun tersine spor bahisçilerinin yalnızca %30'u 34 yaş üstü bireylerden oluşurken, at yarışı bahisçilerinin %76'sının 34 yaş üstü bireylerden oluştuğu, bu doğrultuda oyuncu profillerinin farklılaştığı ifade edilmiştir³².
- (63) Öte yandan, Fransız Rekabet Otoritesi AC'nin vermiş olduğu karardaki ilgili pazar tanımına benzer şekilde Kurulun 11.11.2021 tarih ve 21-55/781-387 sayılı kararında da at yarışları, diğer spor müsabakaları kapsamında oynanan bahis oyunlarından farklı bir kategoride değerlendirilmiştir.
- (64) Tüm bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda ilgili pazar "*at yarışı bahis oyunları pazarı*" olarak tespit edilmiştir. Ancak, bu noktada at yarışı bahislerinin oynatılmasında çevrimiçi kanalın fiziki kanala ikame olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (65) Bahis oyuncuları açısından çevrimiçi ortamda oynanan oyunlarda, fiziki satış noktalarına nazaran daha fazla işlem ve prosedüre katlanmak söz konusu olabilmektedir. Söz gelimi, çevrimiçi kanalda bahis oynayanların oynadıkları platform üzerinden kimlik ve ödeme bilgilerinin sisteme girilmesi vb. birtakım üyelik işlemleri ile uğraşması gerekirken fiziki satış kanalındaki bahis oyuncuları böyle bir işleme gerek duymadan doldurdukları kuponlarıyla bahislerini hemen oynayabilmektedirler. Oyuna erişim konusunda ise, çevrimiçi ortamda oyun oynamak istendiğinde internet bağlantısı ile erişim sağlanması ve bu sayede 7/24 oyun oynanabilmesi mümkünken fiziki olarak oynanan oyunlarda fiziki bayilere gitme zorunluluğu bulunmaktadır. Bu doğrultuda fiziki bayiler üzerinden oyun oynamayı tercih eden bir oyuncu yalnızca hizmet verdiği saatler içerisinde fiziki satış noktasına gitmek suretiyle bahis oynayabilecektir. Dolayısıyla dağıtım yöntemleri, üyelik ve oyun süreçleri bakımından çevrimiçi ve fiziki kanalın farklılaştığı anlaşılmaktadır.
- (66) Ödeme yöntemleri açısından bakıldığında ise, fiziki kanalda satışa sunulan oyunların kupon ödemeleri genellikle nakit olarak yapılabilirken çevrimiçi oyunlarda yalnızca sisteme kaydedilmiş ödeme araçlarıyla bahis oynanması mümkündür. Aynı şekilde, yarış sonuçlarının doğru tahmin edilmesine bağlı olarak ikramiye kazanan oyuncular kazandıkları tutarı fiziki bayilerden nakit olarak tahsil edebilirken çevrimiçi ortamda ikramiye kazanan oyuncular yalnızca kayıtlı ödeme araçlarıyla ikramiye bedelini tahsil edebilmektedir.
- (67) Öte yandan, fiziki bayiler bahis oynayanların tahminlerini ve duygularını paylaşmak için bulunduğu, yarışları canlı olarak dev ekranlarda birlikte takip ettiği halka açık bir yerde gerçekleşmektedir. Bu doğrultuda, fiziki bayilerin sundukları bayi içi sosyal ortam imkânı ve bahis oynayanların at yarışlarını düzenli takip edebilecekleri bir yer arayışı içinde olmaları nedeniyle fiziki bayiye gitmeyi alışkanlık haline getirmiş bir oyuncu kitlesinin bulunduğu söylenebilmektedir. Dolayısıyla fiziki bayiye gitmeyi alışkanlık haline getirmiş profile sahip bir oyuncunun talebinin çevrimiçi kanala kayması pek mümkün görülmemektedir.
- (68) Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda çevrimiçi kanalın fiziki kanaldan özellikle dağıtım yöntemleri, tüketici profilleri ve ihtiyaçları, üyelik ve oyun süreçleri ile ödeme yöntemleri gibi pek çok farklı yönde ayrıştığı anlaşılmaktadır.

³² 15.09.2023 tarih ve 23-DCC-191, para. 43.

- (69) 2015-2021 yılları arasında TJK'nin e-bayi kanalında mevcut olan aktif kullanıcı sayısı, üye sayısı ve oynanan kupon sayısına ilişkin verilere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 5: 2015-2021 Yılları Arasında E-Bayi Kanalındaki Aktif Kullanıcı Sayısı, Üye Sayısı ve Oynanan Kupon Sayısı

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aktif Kullanıcı Sayısı	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Üye Sayısı	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Oynanan Kupon Sayısı	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (70) Tablo 5'ten de görüldüğü üzere, yaklaşık 15 yıldır faaliyet gösteren e-bayi kanalının üye sayısı 2015 yılında (.....) iken 2021 yılına gelindiğinde bu rakam (.....) ulaşarak yaklaşık (.....) katına çıkmıştır. Ayrıca hem aktif kullanıcı sayısı bakımından, hem üye sayısı bakımından hem de oynanan kupon sayısı bakımından her yıl düzenli olarak artış yaşandığı hususu dikkat çekmektedir.
- (71) Öte yandan, 2019-2023 yılları arasında TJK tarafından fiziki bayilerden elde edilen gelir ile e-bayi üzerinden elde edilen gelirlere aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 6: 2019-2023 Yılları Arasında At Yarışı Bahis Oyunlarından Elde Edilen Gelirin Kanallar Arasında Dağılımı (TL)(%)

KANAL	2019	2020	2021	2022	2023
Fiziki Bayi	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Sanal Bayi	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Payları (%)	2019	2020	2021	2022	2023
Fiziki Bayi	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Sanal Bayi	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (72) Tablo 6 incelendiğinde 2023 yılında fiziki bayilerden elde edilen gelirin (.....) TL, e-bayiden elde edilen gelirin ise (.....) TL olduğu görülmektedir. Bayilerden elde edilen gelirlerin oransal dağılımı dikkate alındığında ise 2019 yılında %(.....) ile ciddi bir paya sahip olan fiziki bayi gelirinin toplam bayi geliri içerisindeki payının yıllar içinde azaldığı, 2023 yılına gelindiğinde söz konusu oranın %(.....)'ye kadar gerilediği görülmektedir. Sanal bayiden elde edilen gelir ile fiziki bayiden elde edilen gelir arasındaki farkın her geçen yıl kapandığı, hatta son dönemde gerçekleşen oranların birbirine çok yakın seviyelerde seyrettiği dikkat çekmektedir.
- (73) Her iki tablodan da anlaşıldığı üzere çevrimiçi kanalda oynanan at yarışı bahis

oyunlarının ivmesi yıllar içerisinde hızla artmış ve mevcut durumda geleneksel/fiziki bayiler ile arasındaki farkı kapatmış bulunmaktadır. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında; teknolojik gelişmelerin ve dijitalleşmenin önemli bir faktör haline gelmesi, 2020'de yaşanan pandemi sürecinin tüketici alışkanlıklarını değiştirmesi, çevrim içi kanalda oynanan bahis oyunlarının çok daha hızlı ve zahmetsiz bir şekilde oynanabilmesi gibi pek çok faktör etkili olmaktadır.

- (74) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, çevrimiçi platformda oynanan at yarışı bahis oyunlarının geleneksel kanalda oynanan at yarışı bahis oyunlarına ikame olmadığı anlaşılmış olup ilgili pazar tanımı en dar haliyle "çevrimiçi ortamda sanal bayiler tarafından oynatılan at yarışı bahis oyunları" şeklinde ele alınabileceği değerlendirilmiştir.
- (75) Bununla birlikte; mevcut durumda müşterek bahis şeklinde tertip edilen at yarışlarının sabit ihtimalli bahis olarak tertip edilmeye başlanması, at yarışlarının tüketici gözünde sanal bayilerin gelirlerinin %(...)’dan fazlasını oluşturan İddaa oyunu ile olan benzerliğini artıracağından, tüketici gözünde bir ölçüde oyunlar arasında geçişkenlik artışının söz konusu olabileceği görülmüştür. Ayrıca sanal bayilerin faaliyetleri dikkate alındığında ortaya çıkan yapının dijital bir bahis ekosistemi olarak ele alınabileceği ve bu sayede bildirilen işlemin rekabet karşısı etkilerinin tüm yönleriyle ortaya konulmasının mümkün olabileceği, bu çerçevede yürütülmekte olan dosya kapsamında, devralan teşebbüs bakımından değerlendirmelerde esas alınacak ilgili ürün pazarını, oyun bazında bir alt kırılıma inilmeden daha geniş olarak tanımlamanın gerektiği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz’un 20. paragrafı çerçevesinde dosya kapsamında ulaşılan sonucu değiştirmemesi nedeniyle kesin bir ilgili ürün pazarı yapılmamıştır.

G.3.1.2. At Yarışı İstatistik Verilerine Yönelik Çevrimiçi Bülten Hizmetleri Pazarı

- (76) İşlem taraflarından devre konu LİDERFORM’un ana faaliyetlerinden birini, at yarışlarına ilişkin geçmiş tarihli istatistik verilerinin, yarış sonuçlarını doğru tahmin etmek isteyen yarışseverlere çevrimiçi ortamda bülten formatında sunulması oluşturmaktadır.
- (77) Geçmiş dönemde yarışseverler arasında geleneksel yazılı basının yaygın kullanımı söz konusu olmakla birlikte, son 10 yıl içerisinde basılı bültenlerin sayısında azalma görülmüştür. Özellikle pandemi döneminde sokağa çıkma yasaklarına paralel olarak fiziki bayilere gitme olanağına sahip olmayan yarışseverlerin ilgisi, dijital mecralara yönelmiştir. Bu doğrultuda, geçmiş dönemlerde 10 adedin üzerinde basılı bülten varken günümüzde yalnızca 5 adet basılı bülten yayın hayatına devam etmektedir. Anılan süreçte dijital mecralara artan yönelim, yalnızca dijital olarak yayın yapan firmaların da faaliyet gösterebilmesine zemin hazırlamıştır.
- (78) Anılan hususlarla birlikte, çevrimiçi olarak sunulan bülten hizmetlerinin basılı mecrada sunulan bülten hizmetlerinden bazı yönlerden farklılaştığı anlaşılmaktadır. Fiziki bayilerde bahis oynamaya nazaran sağladığı birtakım avantajlar (*fiziki bayiye gitmeye gerek olmaması nedeniyle zaman tasarrufu, ödeme kolaylığı, premium üyelik vb.*) nedeniyle çevrimiçi ortamda bahis oynamayı tercih edenler tarafından dijital bültenlerin, basılı yayınların ise at yarışı bahislerini daha çok fiziki bayiye giderek oynamayı tercih edenler tarafından talep edileceğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bunun yanında, çevrimiçi ortamda sunulan verilerin, görsel olarak anlaşılır ve farklılaştırılmış tasarımlarla sunulabilmesi mümkün olmakta, dolayısıyla dijital bültenlerin bu yönüyle yarışseverler için daha ilgi çekici olması sağlanabilmektedir. Bahsi geçen hususlar nedeniyle, dosya kapsamında çevrimiçi olarak sunulan

bültenlerin basılı bültenlerden ayrı olarak ele alınabileceği değerlendirilmiştir.

- (79) Çevrimiçi bülten hizmetlerinde sunulan verilere ilişkin olarak esasında TJK, dijital bülten olarak sunulan istatistiki verilerin ana sağlayıcısı konumundadır. Pazarda faaliyet gösteren LİDERFORM, YARIŞ DERGİSİ, HİPODROMX ve GANYAN CANAVARI gibi teşebbüsler bahis oynayanlara sundukları verileri TJK'den ücretsiz bir şekilde temin etmektedir. Sonrasında söz konusu veriler, bahis oynayanların doğru tahmin yapabilmelerine imkân sağlamak amacıyla karşılaştırmalı ve anlamlı tablolar halinde bu teşebbüsler tarafından çevrimiçi ortamda yarışseverlere sunulmaktadır.
- (80) Dijital mecra da bülten hizmeti sunan yukarıda adı geçen teşebbüslerin gelir modelleri temelde TJK'nin bu sitelere verdiği "banner" reklamları ile sitenin çeşitli yerlerine yerleştirilmiş "Google" reklam alanlarından reklam geliri elde etmeleri üzerine kuruludur. Bununla birlikte dijital mecra da bülten hizmeti sunan platformlara üye olmanın genel olarak ücretsiz olduğu, fakat bazı platformların premium üyelik sisteminin de mevcut olduğu bilinmektedir.
- (81) At yarışlarına ilişkin verilerin ana sağlayıcısı TJK olduğundan bülten hizmeti sunan tüm teşebbüslerin verilerinin esasen aynı olduğu söylenebilmektedir. Bununla birlikte, çevrimiçi ortamda teşebbüslerin kullanıcılarına sundukları arayüz vb. sebeplerle marka sadakatının ortaya çıktığından bahsedilebilmektedir. Teşebbüslerin rekabet ettiği başlıca parametrelerin üye sayısı ve günlük ziyaret sayıları olduğu söylenebilmektedir.
- (82) Dosya mevcudu verilere göre, at yarışlarının kendine özgü sektör dinamikleri, ayrı bir uzmanlık ve know-how gerektirmesi gibi faktörler dikkate alındığında, bu sektöre özgü bültenlerin diğer spor müsabakalarına yönelik bültenlerden farklılaştığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, dosya kapsamında ilgili ürün pazarının "at yarışı istatistik verilerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetleri pazarı" olarak tanımlanmasının gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

G.3.1.3. At Yarışı İstatistik Verilerinin Dijital Entegrasyonu Pazarı

- (83) LİDERFORM'un ana faaliyetlerinden bir diğeri, sahip olduğu at yarışı istatistiklerine yönelik veri havuzunun çevrimiçi ortamda faaliyet gösteren alıcı teşebbüslerin sistemlerine dijital entegrasyonudur. At yarışı bahisleri kapsamında veri "atların ve jokeylerin performansları, koşunun yapılacağı kentteki hava durumu, pistin dokusu, koşunun saati gibi yarış severin bahis oynarken dikkate aldığı tüm kriterleri" ifade etmektedir. Bir önceki başlıkta, bülten hizmetlerine ilişkin pazar tanımı yapılırken bahsedildiği üzere teşebbüsler tarafından sunulan veriler TJK'den temin edildiğinden temelde aynı içeriğe sahiptir. Teşebbüsler arasındaki fark, söz konusu verilerin karşılaştırmalı ve anlamlı tablolar halinde bir araya getirilip sunulması ve kullanılan arayüz vb. dijital faktörler noktasında ortaya çıkmakta, anılan faktörler üzerinden at yarışı sonuçlarının en doğru şekilde tahmin edilmesini sağlayabilen teşebbüsler tüketiciler nezdinde öne çıkmaktadır. Zira yarışsever bahis oynamak istediği yarış programı ile ilgili tercihlerini, günlük yarış programında koşacak atların ve jokeylerin geçmiş performanslarını göz önüne alarak yapmak istemektedir. Bu sebeple at yarışlarında geçmiş tarihli istatistik verileri bahis oyuncuları için kritik öneme sahiptir.
- (84) At yarışı istatistik verilerinin alıcı teşebbüslerin sistemlerine entegre edilebilmeleri için sağlayıcı teşebbüslerin öncelikle söz konusu verileri belli bir zaman aralığında toplamış olması, diğ er bir deyişle at yarışlarına ilişkin bir veri havuzuna sahip olması gerekmektedir. Sahip olunan veri havuzundaki at yarışı istatistik verileri, teşebbüslerin müşterilerinden gelen talep üzerine "Uygulama Programlama Arayüzü" (Application Programming Interface/API) uzantısı ya da "widget" (hazır araç) formatında

müşterilerin dijital altyapılarına uyarlanmaktadır. Diğer bir deyişle, at yarışı istatistik verilerinin tedarikçileri konumundaki hizmet sağlayıcıları, sahip oldukları verileri diğer dijital platformların bilgi işlem altyapıları ile entegre etmektedir.

- (85) Müşterilerin “API” yoluyla hizmet almayı tercih etmesi durumunda veri tedarikçisi teşebbüsler, istenilen veri setini metin ve rakamlardan oluşan ve sadece müşterinin ulaşabileceği bir ara modülle erişime açmaktadır. Böylelikle müşteriler, tedarikçi firmanın sistemine düzenli erişim sağlayarak veriyi sistemine çekebilmekte ve sayfasında istediği bir tasarımla ziyaretçilerine sunabilmektedir. Böyle bir modelde tedarikçi firmaların bir “front-end” yani özel bir ön yüz çalışmasına gerek kalmamaktadır. Söz konusu entegrasyon yönteminde, geliştirme yükü müşterilerde olduğundan müşterilerin katlandığı yazılım ve bakım maliyetleri artmaktadır. Bu doğrultuda müşterilerin API entegrasyonunu tercih etmesi, at yarışı verisi ve süreçleriyle ilişkili tecrübeli bir geliştirme uzmanı olarak tabir edilen yazılımcıyı bünyesinde bulundurma/yetiştirme zorunluluğu doğurabilmektedir. Bununla birlikte, API yoluyla hizmet alan bir teşebbüsün ön yüz geliştirme özgürlüğüne sahip olması ve tedarikçiden aldığı veriyi dilediği gibi kullanabilmesi, bu yöntemin sağladığı avantajlardan biri olarak öne çıkmaktadır.
- (86) Veri entegrasyonunun “widget” yoluyla sunulması durumunda ise veri tedarikçisi teşebbüs, istenilen veri setine uygun API çalışmasını kendi bünyesinde yapmakta; ancak bu API’yi alıcıya doğrudan iletmek yerine alıcının önceden talep ettiği görsel tasarımları dikkate almak suretiyle ön yüz geliştirmesini yaparak “widget” oluşturmakta ve oluşturulan bu “widget”ı alıcıya sunmaktadır. Çalışma tamamlandığında, tedarikçi firmanın verdiği kod, alıcı tarafından kendi dijital mecrasında “widget” görüntülenmesi istenilen alana yazılmakta ve bu suretle görüntülenmeye başlamaktadır. Veri tedarikçisi firmada hazır bulunan “tool”ların (araç) müşteri teşebbüsün sistemine “id” (kimlik) eşleştirmesi yapılmak suretiyle talep edilen verilerin tamamı entegre edilebilmektedir. Bu yöntemde, bakım ve geliştirme maliyetleri veri tedarik eden teşebbüs üzerinde kalmakta, alıcı teşebbüs bu yönde bir maliyete katlanmamaktadır. Anılan dijital veri entegrasyon yöntemlerinden hangisinin kullanacağı alıcı teşebbüslerin tercihlerine, veri tedarikçisi teşebbüslerin veri gizliliği gibi bir takım hizmet politikalarına bağlı olarak değişebilmektedir.
- (87) Bu kapsamda, at yarışları verilerini toplamak, derlemek, anlamlı ve karşılaştırılabilir veri şablonları hazırlamak diğer spor müsabakalarına nazaran ayrı bir uzmanlık ve *know-how* gerektirmektedir. Ayrıca, sektörden edinilen bilgilerden futbol ve diğer spor müsabakalarına ilişkin veri entegrasyonu hizmeti sunan fazla sayıda teşebbüsün bulunduğu, buna karşın veri entegrasyonu kapsamında at yarışlarına ilişkin hizmet sunan çok daha sınırlı sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır.
- (88) Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, dosya konusu bir diğer ilgili ürün pazarı “at yarışı istatistik verilerinin dijital entegrasyonu pazarı” olarak belirlenmiştir.

G.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (89) İlgili ürün pazarını oluşturan ürünlerin/hizmetlerin ülke içinde rekabet şartlarının bölgesel olarak farklılaşmasına neden olacak bir unsurun bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

G.4. Değerlendirme

- (90) Kurum kayıtlarına 04.09.2023 tarih ve 42122 sayı ile intikal eden başvuruda, LİDERFORM’un hisselerinin %(.....)’inin ve bu sayede kontrolünün sermaye artırımını işlemi ile DOĞAN PORTAL tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep

edilmiştir.

- (91) Bildirim Formu'nda yer verilen bilgiler dikkate alındığında, işlem öncesinde LİDERFORM, Murat AKYER ve Alper KAHRAMAN'ın kontrolü altındadır. İşlemin tamamlanmasını takiben DOĞAN PORTAL, LİDERFORM'un ihraç edilmiş ve tedavülde bulunan hisselerinin %(.....)'ine karşılık gelen çoğunluk hisselerine ve LİDERFORM'un tek kontrolüne sahip olacaktır. Bu bağlamda bildirim konu LİDERFORM'un tek kontrolünün DOĞAN PORTAL tarafından devralınması işleminin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu anlaşılmıştır.
- (92) Öte yandan bildirim Formu'nda yer alan bilgilere göre, devre konu LİDERFORM dijital bülten hizmetleri kapsamında derlemiş olduğu at yarışları istatistiklerini tüketicilere sunmakta, aynı zamanda veri tedarik hizmetleri kapsamında söz konusu istatistikleri müşterilerinin sistemlerine entegre etme faaliyetinde bulunmaktadır. Bu kapsamda, LİDERFORM'un 2010/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca teknoloji teşebbüsü olduğu görülmektedir. Dolayısıyla dosya kapsamında bildirim konu işlemin izne tabi bir işlem olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

G.4.1. Esasa İlişkin Değerlendirme

- (93) Bildirim Formu'nda yer alan bilgilere göre, işlem taraflarından devralan konumundaki DOĞAN PORTAL'ın faaliyetlerinden doğrudan elde ettiği herhangi bir geliri bulunmamakta, teşebbüs tüm gelirlerini iştirakleri aracılığıyla elde etmektedir. Ayrıca Bildirim Formu'nda ilgili devralma işleminin ekonomik gerekçelerinden birinin LİDERFORM'un at yarışları alanındaki deneyim ve tecrübesinden faydalanılması, bu doğrultuda sıfırdan yatırım yapmak yerine mevcut deneyimin NESİNE'ye aktarılmasının amaçlanması olarak ifade edildiği görülmektedir. Diğer yandan, mevcut durumda STTB at yarışı bahislerinin Spor Toto Bayileri üzerinden oynanmasına izin vermediğinden bu bayilerden biri olan NESİNE at yarış bahislerini oynatamamaktadır. Anılan nedenle NESİNE ile aynı ekonomik bütünlükte yer alan ATYARISI.COM faaliyet göstermeye başlamıştır. Ancak gelecek dönemde STTB'nin izin vermesi durumunda at yarışı bahislerinin Spor Toto Bayileri üzerinden oynatılabilme ihtimali söz konusu olabilecektir. Bu durumda at yarışı bahislerinin NESİNE üzerinden oynatılabilmesi mümkün olacağından yapılacak değerlendirmelerde DOĞAN PORTAL ve ATYARISI.COM ile aynı ekonomik bütünlükte yer alan NESİNE'nin dosya kapsamında yapılacak rekabet analizlerinin dışında bırakılması hatalı sonuçların üretilmesine neden olabilecektir. Bu çerçevede, DOĞAN PORTAL'ın iştiraki konumundaki NESİNE'nin, STTB'nin sanal bayisi olarak İddaa ve Spor Toto oyunlarının; 106 Dijital Hizmetler ve Şans Oyunları AŞ'nin alt bayisi olarak ise karşılığı nakit olmayan oyunların (KNO) çevrimiçi ortamda oynatılması alanında faaliyet gösterdiği belirtilmelidir.
- (94) İşlem taraflarından devre konu LİDERFORM'un ise iki temel faaliyet alanı bulunmaktadır. Bunlardan ilki, at yarışı istatistiklerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetlerine ilişkin olup ikincisi at yarışı istatistik verilerinin dijital entegrasyonuna yöneliktir. Bahsi geçen faaliyet alanları göz önünde bulundurulduğunda, işlem taraflarının farklı ilgili ürün pazarında faaliyet gösterdiği, dolayısıyla teşebbüsler arasında gerçekleşen birleşme ve devralma işlemlerinde Yatay Olmayan Birleşme Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'da (Kılavuz) ifade edilen ilkeler göz önünde bulundurulacaktır. Bu kapsamda NESİNE ve LİDERFORM'un faaliyet gösterdikleri pazarlar ile ilgili olarak; çevrimiçi ortamda sanal bayiler tarafından oynatılan at yarışı bahis oyunları pazarı ile at yarışı istatistik verilerinin dijital

entegrasyonu pazarı arasındaki örtüşmenin dikey birleşmeler kapsamında, çevrimiçi ortamda sanal bayiler tarafından oynatılan at yarışı bahis oyunları pazarı ile at yarışı istatistik verilerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetleri pazarı arasındaki örtüşmenin ise çok pazarlı birleşmeler kapsamında ele alınması gerektiği anlaşılmıştır.

- (95) NESİNE'nin sektörde sahip olduğu konuma ilişkin değerlendirmelerin çevrimiçi şans ve bahis oyunları sektörünün %(.....)'ından fazlasını oluşturan sabit ihtimalli bahis oyunları özelinde yapılmasının, bildirilen işlemin neden olacağı rekabetçi endişelerin ortaya konulması bakımından yeterli olduğu ve NESİNE'nin konumunun ortaya konulması bakımından da önem arz ettiği anlaşılmıştır. Bu doğrultuda, bir teşebbüsün pazar gücünün ortaya konulması bakımından en önemli unsurlardan biri sahip olduğu pazar payıdır. Devralmanın pazarda yaratacağı etkinin teşebbüsün sahip olduğu pazar payı ile doğru orantılı olduğu söylenebilecektir. Bu kapsamda, NESİNE'nin ve rakibi konumundaki teşebbüslerin aktif kullanıcı sayısı, tüketiciler tarafından yapılan kupon sayısı, tüketicilerden kupon karşılığında elde edilen bedeller ve STTB'den elde edilen gelirler baz alınarak pazar payları hesaplanmıştır. Aşağıdaki tabloda teşebbüslerin aktif kullanıcı sayılarına yer verilmektedir.

Tablo 7: Teşebbüslerin Aktif Kullanıcı Sayıları

Teşebbüs	Aktif Kullanıcı Sayısı					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
NESİNE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLYONER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MİSLİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TUTTUR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OLEY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİREBİN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	1.560.821	1.912.448	3.512.047	4.134.153	4.604.042	5.306.093

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (96) Sanal bayilerin aktif kullanıcı sayıları bakımından pazar payına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 8: Aktif Kullanıcı Sayıları Bakımından Pazar Payları (%)

Teşebbüs	Aktif Kullanıcı Sayısı (%)			
	2019	2020	2021	2022
NESİNE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLYONER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MİSLİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TUTTUR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OLEY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİREBİN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Edinilen Bilgiler Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar

- (97) Yukarıdaki tablolardan anlaşılabacağı üzere; NESİNE'nin 2019-2022 yıllarında sahip olduğu %(.....), %(.....), %(.....) ve %(.....)'lık pay ile rakiplerine nazaran aktif kullanıcı sayısı bakımından oldukça önde olduğu, rakiplerinden BİLYONER ve MİSLİ haricindeki teşebbüslerin platformundan aktif bir şekilde kupon yapan tüketicilerin sayısının oldukça düşük kaldığı görülmektedir. Bununla birlikte sanal bayilerde aktif kullanıcı olmanın ücretsiz olduğu, teşebbüslerin esas olarak kupon oynanması karşılığında gelir elde ettiği, bu nedenlerle ilgili tablodaki payın NESİNE'nin güçlü konumunu göstermekle birlikte kupon sayısı ve teşebbüslerin elde ettikleri gelir ile birlikte değerlendirilmesinin yerinde olacağı anlaşılmaktadır. Bu bakımdan sanal bayiler üzerinden yapılan kupon sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 9: Spor Toto Bayilerinden Yapılan Kupon Sayıları

Teşebbüs	Kupon Sayısı					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NESİNE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİLYONER	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MİSLİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TUTTUR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
OLEY	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİREBİN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	402.785.468	633.523.215	1.002.442.140	1.349.745.538	1.457.689.584	1.113.478.167
Kaynak: STTB'den Elde Edilen Bilgiler						

- (98) Sanal bayilerin yapılan kupon sayıları bakımından pazar payına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 10: Kupon Sayısı Bakımından Pazar Payları (%)

Teşebbüsler	Kupon Sayısı Bakımından Pazar Payı (%)					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NESİNE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİLYONER	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MİSLİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TUTTUR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
OLEY	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİREBİN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kaynak: Edinilen Bilgiler Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar						

- (99) Oynanan kupon sayıları bakımından pazar payı verileri incelendiğinde NESİNE'nin rakiplerine kıyasla oldukça önde olduğu, özellikle teşebbüsün 2019 yılında pazar payını artırarak %(....)'e ulaştığı, bu rakamın 2020 ve 2021 yıllarında %(....)'ye ve %(....)'ye ulaştığı, devam eden yıllarda pazar payının biraz gerileyerek 2022 ve 2023 yıllarında sırasıyla %(....) ve %(....) olduğu görülmektedir. BİLYONER'in ise 2018 ve 2019 yıllarında %(....) ve %(....) gibi önemli bir payı olduğu görülse de 2019 yılından itibaren pazar payının düştüğü ve 2020-2023 yılları itibarıyla %(....) seviyelerinde olduğu görülmektedir. Pazarda kupon sayısı bakımından üçüncü büyük teşebbüs MİSLİ olmakla birlikte teşebbüsün 2021 yılına kadar yıllar itibarıyla payının en fazla %(....) seviyelerinde olduğu, 2022 ve 2023 yıllarında ise pazar payını biraz daha artırarak %(....)-(....) bandına taşıdığı görülmektedir. OLEY, TUTTUR ve BİREBİN'in payının ise beş yıllık dönemde oldukça sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.
- (100) Sanal bayiler oynanan kuponlar karşılığında tüketicilerden kupon bedelleri almakta olup aşağıdaki tabloda oynanan kuponlar kapsamında tüketicilerden alınan toplam bedellere yer verilmektedir.

Tablo 11: Tüketiciden Kupon Karşılığı Elde Edilen Bedel

Teşebbüs	Tüketiciden Elde Edilen Ücret (TL)					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NESİNE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİLYONER	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MİSLİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TUTTUR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
OLEY	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİREBİN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	7.765.672.714	22.017.009.436	56.693.435.396	96.731.779.434	156.594.455.487	184.527.267.681
Kaynak: STTB'den Elde Edilen Bilgiler						

- (101) Sanal bayilerin oynanan kuponlar kapsamında tüketicilerden aldığı toplam ücret bakımından pazar payına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 12: Tüketiciden Kupon Karşılığı Elde Edilen Bedeller Bakımından Pazar Payı

Teşebbüsler	Tüketiciden Elde Edilen Bedeller Bakımından Pazar Payı (%)					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NESİNE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLYONER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MİSLİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TUTTUR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OLEY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİREBİN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Edinilen Bilgiler Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar

- (102) Tabloda yer verilen bilgiler incelendiğinde, tüketicilerden elde edilen bedeller bakımından NESİNE'nin pazar payının 2018-2020 yıllarında sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....) olarak gerçekleştiği anlaşılmaktadır. NESİNE'nin payının özellikle 2019 yılından bu yana oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Özellikle 2021-2023 yılları arasında sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....) pazar payı ile NESİNE, en yakın rakibi olan BİLYONER'in neredeyse (.....) katı büyüklüğündedir. BİLYONER 2018 ve 2019 yıllarında %(.....) ve %(.....) gibi önemli bir pazar payına sahip iken bu pazar payının 2020 yılında kaybedilmiş olduğu ve 2023 yılında BİLYONER'in pazar payının %(.....) olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2023 yılında BİLYONER'i %(.....)'luk pazar payı ile MİSLİ takip etmekte; yıllar itibarıyla TUTTUR, OLEY ve BİREBİN'in pazar payları ise oldukça sınırlı düzeyde kalmaktadır.
- (103) Sanal bayilerde oynanan kuponlar kapsamında tüketicilerden alınan toplam bedeller STTB'ye iletilmekte, STTB ise bayilere sözleşmelerinde yer alan komisyon oranları uyarınca komisyon geliri ödemektedir. Aşağıdaki tabloda her teşebbüs özelinde STTB tarafından belirlenen komisyon oranlarına yer verilmektedir.

Tablo 13: STTB Tarafından Belirlenen Komisyon Oranları

Teşebbüsler	STTB Tarafından Belirlenen Brüt Komisyon Oranları (%)					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NESİNE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....) ³³
BİLYONER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MİSLİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TUTTUR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OLEY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİREBİN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: STTB'den Elde Edilen Bilgiler

- (104) Tablodan anlaşıldığı üzere sanal bayilerin komisyon oranlarında yıllar itibarıyla değişiklikler olmuştur. Bu değişikliğe gidilmesi STTB tarafından ikramiye dağıtım oranlarının artırıldığı 2018/2019 tarihinde başlayan yeni dönemle birlikte sanal bayilerin arasındaki rekabetin sağlanması, pazar paylarındaki tekelleşmenin önüne geçilmesi ve sanal ortam bayilerince elde edilen gelirlerin oyunların gelişimi için kullanımını teşvik etmek amacıyla pazar paylarına göre her bir sanal bayi için farklı komisyon oranları belirlenmesinin uygun görüldüğü olarak açıklanmaktadır. Bu kapsamda teşebbüslerin elde ettikleri komisyon gelirlerine aşağıda yer verilmektedir.

³³ Söz konusu oranlar; NESİNE'nin satışlarının %50'ye kadar olan kısmından %(.....), %50'nin üstünde olan kısmından ise %(.....) komisyon aldığını ifade etmektedir.

Tablo 14: Komisyon Gelirleri

Teşebbüs	Komisyon Gelirleri (TL)					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NESİNE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİLYONER	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MİSLİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TUTTUR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
OLEY	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİREBİN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)

Kaynak: STTB'den Elde Edilen Bilgiler

- (105) Sanal bayilerin komisyon gelirleri bakımından pazar payına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 15: Komisyon Gelirleri Bakımından Pazar Payı

Teşebbüsler	Komisyon Gelirleri Bakımından Pazar Payı (%)					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NESİNE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİLYONER	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MİSLİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TUTTUR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
OLEY	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİREBİN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)

Kaynak: Edinilen Bilgiler Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar

- (106) Tabloda yer verilen bilgiler incelendiğinde teşebbüslerin ana gelirlerini oluşturan komisyon gelirleri bakımından NESİNE'nin pazar payının 2018 yılında %(....) olduğu ve 2019 yılında bir miktar yükselerek %(....) olarak gerçekleştiği görülmektedir. NESİNE'nin 2018-2021 yıllarında elde ettiği %(....), %(....), %(....), %(....) ve 2022-2023 yıllarındaki %(....)'lük pay ile pazar lideri olduğu görülmektedir. 2018 ve 2019 yıllarında pazardaki %(....)'luk ve %(....)'lik pay ile önemli bir konumda yer alan BİLYONER ise 2019 yılı itibarıyla pazar payında oldukça önemli bir düşüş yaşamıştır. BİLYONER'in 2020-2023 yıllarında elde ettiği pay %(....), %(....), %(....) ve %(....); MİSLİ'nin 2020-2023 yıllarında elde ettiği pay %(....), %(....), %(....) ve %(....) olmuştur. TUTTUR, OLEY ve BİREBİN'in ise yıllar içinde durağan ve düşük bir pazar payı ile faaliyet gösterdikleri anlaşılmaktadır.
- (107) Bu noktada teşebbüslerin sahip oldukları pazar payının mevcut halini almasında önemli role sahip gelişmelerden bahsedilmesi yerinde olacaktır. 2004 yılına kadar bahis oyunlarının fiziki bayiler üzerinden oynatılması söz konusu iken, internetin yaygınlaşması üzerine ilk olarak 2004 yılında BİLYONER vasıtasıyla bahis oyunları sanal ortama taşınmıştır. Sanal ortamda oynatılan bahis oyunlarının pazar payı, 2004 yılında bahis oyunlarının %10'u civarındayken internet ve teknoloji kullanımının yaygınlaşması ile fiziki bayilere olan ilgi azalmış ve sanal ortam bayilerin pazar payı sürekli olarak artarak, 2018 yılında %62'lere çıkmıştır. Bunun yanı sıra yasa dışı bahis ile mücadele kapsamında, yasa dışı alanlarda oynanan bahislerin yasal zemine çekilerek hem yasa dışı bahisle ticari açıdan etkin mücadele edilmesi hem de söz konusu alandan elde edilen kamu geliri kaybının önlenmesi amacıyla 5602 sayılı Kanunda 2018 yılında yapılan düzenleme ile oyunculara yapılacak ikramiye dağıtım oranı %59'dan %83'e ve 2024 itibarıyla ise %93'e çıkarılmıştır. Dolayısıyla teknolojik gelişmeler ve pandemi nedeniyle fiziki bayiler daha da dezavantajlı konuma gelmiş ve aylık bazda payları %5 seviyelerine kadar gerilemiştir. Mevcut durumda ise sanal ortam bayilerinin pazar payları %(....) iken fiziki bayilerin pazar payları %(....) seviyelerindedir.
- (108) Diğer yandan, 2019 yılı Ağustos ayı öncesi dönemde Türkiye'de maç sırasında kupon yapma fırsatı sunan canlı bahis yasal olarak oynanamıyorken STTB'nin getirdiği

düzenleme ile canlı bahis sanal bayilerden yasal olarak oynatılabiliyor hale gelmiştir. Canlı bahsin yasal hale gelmesiyle yasa dışı şekilde bahis oynayan tüketicilerin sanal bayilere olan talebi de artmıştır. Müsabaka anında canlı bahis oynatılma hizmetini sağlayabilmek için ise sanal bayiler sistemlerini canlı bahse entegre etmeye başlamışlardır. Aynı zamanda, canlı bahis oynatılması ile birlikte sanal bayilerin platformlarında maçların canlı izlenmesi imkânını sunması da önemli bir hizmet haline gelmiştir. NESİNE'nin 2019 yılında gelir bakımından pazar payında yaşanan artışın 2019 yılı Ağustos ayında sanal bayiler için canlı bahis oynatılmasının yasallaştırılmasından ve gerekli sistemlere entegrasyonu NESİNE'nin başarılı bir şekilde gerçekleştirmesinden kaynaklandığı bilinmektedir. Söz konusu dönemde NESİNE'nin kendisine en yakın rakibi olan ve önemli bir pazar payına sahip BİLYONER'in canlı bahse geçiş için gerekli olan altyapının kurulmasında bazı teknik sorunlar yaşaması nedeniyle BİLYONER'in çok ciddi bir pazar payı kaybettiği ve NESİNE'nin pazardaki konumunun daha da güçlendiği söylenebilmektedir.

- (109) Pazar payına ilişkin bahsi geçen bilgi ve değerlendirmelerin yanı sıra, şans ve bahis oyunları sektörünün ilgili kamu otoritelerinin sıkı düzenlemelerine tabi bir sektör olduğu bilinmektedir. Pazara giriş yapmayı düşünen teşebbüsler, ilgili düzenlemelere uyulmaması halinde bayilik lisanslarının iptal edilmesi yaptırımı ile karşılaşabilmektedir. Bu hususlar da sanal bayilik lisansı alarak pazara giriş yapacak teşebbüslerin giriş yönündeki motivasyonlarının azalmasına neden olabilmektedir. STTB uhdesinde düzenlenen oyunlara yönelik olarak sanal bayilik lisansı almak suretiyle pazara en son giriş 2010 yılında gerçekleşmiş, sonrasında yaklaşık 13 senelik bir dönemde pazara yeni bir giriş olmamıştır. Bu doğrultuda, pazara girişlerin önünde birtakım yasal engellerin bulunduğu değerlendirilmesi yapılabilmektedir.
- (110) Yapılan değerlendirmeler ışığında; NESİNE'nin aktif kullanıcı sayısı, bahis yapılan kupon sayısı, tüketicilerden kupon karşılığında elde edilen bedeller ve elde edilen gelir bakımından önemli bir pazar payına sahip olduğu, ayrıca ilgili pazarda yasal düzenlemeler kaynaklı giriş engellerinin bulunduğu anlaşılmakta, bu kapsamda NESİNE'nin sektörde rakiplerine nazaran oldukça güçlü bir konumda olduğu ve sahip olduğu konumunun pazara yeni girişler ile azaltılmasının olası olmadığı tespiti yapılabilmektedir.
- (111) Öte yandan, yukarıda ifade edildiği üzere, bu bölümde yer alan analizler sabit ihtimalli bahis oyunları baz alınmak suretiyle yapılmıştır. Bununla birlikte, tutar bazında sabit ihtimalli bahis oyunlarının sanal bayiler üzerinden oynatılabilen şans ve bahis oyunları sektörünün %(...)’ından fazlasını oluşturduğunu belirtmek gerekmektedir. Dolayısıyla, bu noktada dikkate alınmayan MPI uhdesinde düzenlenen şans oyunları, STTB uhdesinde düzenlenmekle birlikte müşterek bahis kategorisinde olan Spor Toto oyunu ve TJK uhdesinde düzenlenen at yarışı bahislerinin analize dâhil edilmesi NESİNE'nin sektörde güçlü bir konuma sahip olduğu değerlendirmesini değiştirmeyecektir. Ayrıca, TJK uhdesinde hâlihazırda müşterek bahis olarak düzenlenen at yarışlarının, ileride sabit ihtimalli bahis şeklinde düzenlenmesinin gündemde olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda dosya kapsamında ortaya çıkması beklenen rekabet karşıtı endişelerin alternatif analiz yöntemleri kullanılması durumunda da geçerli olacağı anlaşılmaktadır.

G.4.2. İşlemin Pazar Üzerindeki Etkilerinin Değerlendirilmesi

G.4.2.1. Dikey Birleşmelere İlişkin İlkeler Çerçevesinde Değerlendirme

- (112) Dosya kapsamında, NESİNE ve içinde bulunduğu ekonomik bütünlüğün çevrimiçi ortamda oynatılan bahis oyunları alanındaki faaliyetleri ile LİDERFORM'un at yarışı istatistik verilerinin dijital entegrasyonu alanındaki faaliyetleri arasında dikey bir

örtüşme olduğu görülmektedir. Bu nedenle, Kuruma bildirilen devralma işlemi Kılavuz'daki dikey birleşmelere ilişkin yer verilen ilkeler göz önünde bulundurularak değerlendirilecektir.

- (113) Bir dikey birleşme işlemi değerlendirilirken işlemin mevcut ve potansiyel rakiplerin tedarik kaynaklarına ya da pazarlara erişiminin güçleştirilmesi veya engellenmesi ve bu yolla rakiplerin rekabet edebilme imkânı ve/veya güdüsünün azaltılması şeklinde ifade edilen ve pazar kapama etkisi olarak kabul edilen tek taraflı etkilerinin ortaya çıkıp çıkmayacağı değerlendirilmelidir. Anılan birleşmelerde pazar kapamaya yol açan unsurlar, pazara girişleri veya pazardaki oyuncuların büyümelerini zorlaştırmanın yanı sıra rakipleri pazardan dışlayıcı bir etki de oluşturmaktadır. Pazar kapama etkisinin varlığından söz edebilmek için rakiplerin birleşme sonrasında mutlaka pazardan çıkmak zorunda kalması şartı aranmamaktadır. Birleşmenin rakipleri dezavantajlı konuma getirerek etkin şekilde rekabet edemeyecek olmalarına yol açması yeterli görülmektedir.
- (114) Pazarı kapamanın girdi kısıtlaması (*input foreclosure*) ve müşteri kısıtlaması (*customer foreclosure*) olmak üzere iki ayrı boyutu bulunmaktadır. Girdi kısıtlaması; birleşme sonrasında birleşik teşebbüsün, alt pazardaki rakiplerin ihtiyacı olan önemli girdilere erişimini kısıtlaması ve bu yolla rakiplerin maliyetlerini artırması olarak ifade edilmektedir. Müşteri kısıtlaması ise birleşme sonrasında birleşik teşebbüsün, üst pazardaki rakiplerin yeterli müşteri tabanına erişimini kısıtlaması anlamına gelmektedir. Ayrıca dikey birleşmeler, birleşik teşebbüse alt ve üst pazardaki rakipleri hakkında kritik ticari bilgilere erişim imkânı sağlaması sebebiyle de bazı tek taraflı etkilerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.
- (115) Daha önce yer verildiği üzere, at yarışları sonuçlarının tahmin edilmesi üzerine bahis oynayan kişiler için geçmiş dönem istatistik verileri kritik önemdedir. Dolayısıyla çevrimiçi ortamda bahis oynatan teşebbüsler kullanıcılarına bu hizmeti sunmak istemektedir. Bu cihetle, çevrimiçi ortamda bahis oynatılması hizmeti sunan bir teşebbüsün at yarışı istatistiklerini, bu istatistiklere yönelik veri tedarik hizmeti sunan bir teşebbüsten alması gerekmektedir. Bu bilgiler ışığında, çevrimiçi ortamda sanal bayiler tarafından oynatılan at yarışı bahis oyunları pazarı ile at yarışı istatistiklerine yönelik dijital veri entegrasyonu pazarının birbiri ile dikey ilişkili pazarlar olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, LİDERFORM'un faaliyet gösterdiği at yarışı istatistiklerine yönelik dijital veri entegrasyonu pazarı üst pazarı, NESİNE'nin faaliyet gösterdiği çevrimiçi ortamda sanal bayiler tarafından oynatılan at yarışı bahis oyunları pazarı ise alt pazarı oluşturmaktadır. Bu doğrultuda, dosya kapsamında meydana gelmesi beklenen temel rekabet endişesinin, birleşik teşebbüsün at yarışı istatistiklerine yönelik sahip olduğu veri havuzunu, çevrimiçi ortamda at yarışı bahsi oynatan rakip sanal bayilere veri hizmeti sunmamak suretiyle girdi kısıtlaması uygulayabilme olasılık ve imkânına yönelik olduğu söylenebilmektedir. Bu çerçevede, bildirilen işlemin girdi kısıtlaması bakımından ele alınması gerekmektedir.

Girdi Kısıtlaması

- (116) Girdi kısıtlaması temel olarak birleşik teşebbüsün sağlayıcısı olduğu girdilerin, devralma sonrası alt pazarda faaliyet gösteren rakip teşebbüslere arzını kısıtlayarak devralma öncesindeki fiyat ve koşullardan girdi temin etmelerini zorlaştırması ve bunun sonucunda maliyet artışına neden olması olarak tanımlanmaktadır. Bu durum ise birleşik teşebbüse tüketiciye uyguladığı fiyatları artırabilme imkânı sağlayabilmektedir.
- (117) Girdi kısıtlaması değerlendirilirken birleşik teşebbüsün girdi kısıtlaması yönünde imkân ve güdüye sahip olup olmadığı ve bu uygulamanın alt pazarda rekabeti önemli ölçüde

bozup bozmayacağı dikkate alınmaktadır. Anılan hususlar genelde iç içe geçmiş olması nedeniyle değerlendirme safhasında birlikte ele alınmaktadır. Bu çerçevede öncelikle, üst pazarda sağlayıcı konumunda bulunan LİDERFORM'un alıcılarına sağladığı girdinin niteliğinden bahsetmek yerinde olacaktır.

- (118) LİDERFORM tarafından alıcılarına sağlanan girdi temel olarak at yarışı istatistik verilerinden oluşmaktadır. Yukarıda detaylarına yer verildiği üzere at yarışı bahisleri kapsamında veri, bahis oynayanların tahminlerini yaparken göz önünde bulundurdıkları; atların ve jokeylerin performansları, koşunun yapılacağı kentteki hava durumu, pistin dokusu, koşunun saati gibi bir dizi somut göstergeye dayanan her türlü istatistiği ifade etmektedir. Atın yaşı, cinsiyeti, bir aksesuar takıp takmadığı, en son kaç gün önce koştuğu, katılacağı koşudaki pist ve mesafeyle uyumu, üzerindeki jokeyin performansı³⁴ gibi veriler bahis oynayanların takip ettiği ve dikkate aldığı verilerdir. Zira bahis oynamak isteyenler, günlük yarış programında koşacak atların ve jokeylerin güncel ve geçmiş verilerini göz önünde bulundurarak tercihlerini yapmaktadır. Bu kapsamda, atların koşudan önce yaptıkları son idman dereceleri (galopları), atın son dört-beş koşusunun sonuçları, geçmiş performansları, pedigrisi³⁵ bilgileri LİDERFORM tarafından derlenip müşterilerine sunulmaktadır.
- (119) Esasen bahis oynayacak kişiler tarafından talep edilen at yarışı istatistik verileri, çevrimiçi ortamda bahis oynatan teşebbüslerin kendi kullanıcılarına sunduğu bir hizmet halini almaktadır. Bu doğrultuda söz konusu teşebbüsler, bahis oynayan kişilerin yarış sonuçlarını doğru tahmin edebilmek için ihtiyaç duyduğu verileri kendi sistemlerine entegre etmek istemekte ve LİDERFORM gibi teşebbüslerden hizmet almaktadır.
- (120) Bildirim Formu'nda at yarışı istatistik verilerinin ana sağlayıcısının TJK olduğu belirtilmiştir. Bu anlamda herhangi bir teşebbüsün veya gerçek kişinin bu verileri TJK'den talep etmesi halinde veriler TJK tarafından ücretsiz bir şekilde günlük olarak taraflara sağlanmaktadır. Diğer yandan, daha önce bu veriyi TJK'den elde eden teşebbüs ya da kişilerden satın alınma yoluyla da bu verilere ulaşılabilmektedir.
- (121) Kuruma iletilen cevabi yazıda LİDERFORM tarafından, TJK'nin web servisi üzerinden; günün programı, sonuçları ve ganyan değerlerinden ibaret ham bir veri seti paylaşıldığı, LİDERFORM'un ise bu verileri karşılaştırmalı, anlamlı tablolara dönüştürdüğü, bu anlamda LİDERFORM'un müşterilerinin, program ve sonuç tablolarını doğrudan TJK üzerinden aldığı, fakat özgün ve karşılaştırmalı tablolar için LİDERFORM'dan *API* ya da *widget* yoluyla hizmet aldıkları belirtilmektedir.
- (122) LİDERFORM gibi veri entegrasyon hizmeti sağlayan teşebbüsler, çevrimiçi ortamda bahis oynatan teşebbüsler gibi müşterilerinden gelen talep üzerine ilgili verileri bir portföy halinde, *API*'ler aracılığıyla veya *widget*'lar oluşturmak suretiyle müşterilerine aktarmaktadır. Diğer bir deyişle veri tedarikçileri, sektöre ilişkin tecrübeleri ve *know-how*'ları sayesinde güncel ve geçmiş at yarışı verilerini birleştirerek oluşturdukları tablo ve görselleştirmeleri müşterilerinin sistemlerine entegre etmektedir. Bu şekilde entegre edilen veriler, müşterilerin kendi web sitesi veya mobil uygulamaları üzerinden kullanıcılarına sunulabilmektedir.
- (123) İşlem taraflarının Kuruma ilettiği cevabi yazıda, veri entegrasyonu kapsamında müşterilerin bu hizmeti *API* yoluyla almayı tercih etmesi durumunda, veri tedarikçisi firmaların istenilen veri setini sadece ilgili müşterinin ulaşabileceği bir ara modülle

³⁴ Ozan Torun, "Türkiye'de At Yarışlarının Tarihi Ve Etnografisi", Doktora Tezi, s. 37, 2020.

³⁵ Pedigri, hayvanın kendisi ile geriye doğru en az iki jenerasyonuna ait tanımlama (kimlik) ve performans bilgilerini (verim değerlerini) içeren onaylı belgeyi ifade etmektedir.

erişime açtığı, müşterinin veriyi tedarikçi firmanın sistemine düzenli erişim sağlayarak kendi sistemine çekebildiği ve sayfasında istediği bir tasarımla ziyaretçilerine sunabildiği, bu modelde tedarikçi firmaların her bir müşteri özelinde bir ön yüz çalışması yapmasına gerek kalmadığı, uygulamada tedarikçi firmalar üzerindeki yazılım yükünü hafiflettiği, müşterilere ise ön yüz geliştirme özgürlüğü tanıdığı, bununla birlikte API yoluyla entegrasyon türünde geliştirme yükünün alıcıda olmasından kaynaklı müşterinin katlandığı yazılım ve bakım maliyetlerinin arttığı, aynı zamanda müşterinin at yarışı sektörüyle ilişkili tecrübeli bir geliştirme uzmanı/editörü bünyesinde bulundurma veya yetiştirme zorunluluğunun ortaya çıktığı belirtilmiştir.

- (124) At yarışlarına ilişkin istatistik verilerini talep eden müşterinin bu hizmeti *widget* şeklinde tercih etmesi halinde ise tedarikçi firmaya oluşturulması istenen tasarımı sunduğu, tedarikçi firmanın müşteri tarafından talep edilen tasarıma göre ön yüz geliştirmesini yaparak *widget* oluşturduğu, çalışma tamamlandığında tedarikçi firmanın alıcıya bir kod gönderdiği, alıcının kendi platformu üzerinde *widget* görüntülenmesi istenen alana bu kodu yazdığı, bu şekilde müşterinin kullanıcılarına at yarışı istatistik verilerini sunabildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, *widget* olarak hizmet sunulduğunda bakım ve geliştirme maliyetlerinin veri tedarik eden teşebbüs üzerinde kaldığı, alıcının bu yönde bir maliyete katlanmadığı bildirilmiştir.
- (125) Dosya kapsamında edinilen bilgilerden anlaşıldığı üzere bir teşebbüsün verilerin dijital entegrasyonu alanında faaliyet gösterebilmesi, gerekli veri havuzuna ve söz konusu verileri entegre edebilecek kapasiteye sahip olup olmadığına bağlıdır. Entegrasyon kapasitesi ise teşebbüsün API ve/veya *widget* olarak verileri aktarabilecek yazılımcı istihdam etmesi ve bu yönde gerekli sunuculara sahip olması gibi faktörlere bağlı olarak değişebilmektedir. Bu kapsamda, bahsi geçtiği üzere veri hizmeti tedarik eden bir teşebbüsün çevrimiçi ortamda faaliyet gösteren müşterilerine at yarışı istatistiklerine yönelik dijital entegrasyon hizmeti sunabilmesi için öncelikle bu konuda bir veri havuzuna sahip olması gerekmektedir. At yarışı istatistiklerine yönelik veri havuzuna, sektörde uzun yıllardır faaliyet gösterilmesine bağlı olarak sahip olunabileceği gibi ilgili veriler TJK'den temin edilip veri girişinin tek tek manuel olarak yapılması suretiyle de sahip olunabilmektedir. Ancak veri girişinin manuel olarak yapılacağı öngörüldüğünde bu işlemin süresinin çalışan sayısına bağlı olarak değişebileceği, ancak uzun süreceğinin öngörüldüğü, bu alanda uzmanlaşmanın tahmini olarak ise (.....) sürebileceği sektör oyuncularından ifade edilmektedir. Sektörden temsilciler ile yapılan görüşmeler çerçevesinde, mevcut durumda sektörde söz konusu veri havuzuna sahip üç teşebbüs bulunduğu tespit edilmiştir. Söz konusu teşebbüsler LİDERFORM, HİPODROMX ve GANYAN CANAVARI'dır.
- (126) Anılan teşebbüslerden GANYAN CANAVARI'nın at yarışı istatistiklerine yönelik veri havuzuna sahip olmakla birlikte, bu verilerin entegrasyonuna ilişkin bir faaliyeti bulunmamaktadır. GANYAN CANAVARI yetkilisi ile gerçekleştirilen görüşmede, sahip olunan veri havuzunun yalnızca kendi web sitesi ve mobil uygulamaları üzerinden kullanıcılarına sunulduğu, sanal bayilerden veri entegrasyonuna yönelik teklif gelmesi halinde istatistiki verilerin oluşturulması noktasında GANYAN CANAVARI açısından herhangi bir maliyet doğmayacağı ve ilave zamana da ihtiyaç duyulmadığı, ancak veri entegrasyonu hususunda GANYAN CANAVARI ve teklif sunan sanal bayilerin sunucu vb. maliyetlerin paylaşılması noktasında ortak bir iş modeli oluşturmasının gerekebileceği ifade edilmiştir.
- (127) Dijital entegrasyona yönelik gerekli veri havuzuna sahip bir diğer teşebbüs olan HİPODROMX'in yetkilisi ile yapılan görüşmede aktarılan hususlar doğrultusunda Kuruma intikal eden 13.02.2024 tarihli ve 48592 sayılı yazıdan HİPODROMX'in (.....)

sanal bayi (.....) ile (.....) imzaladığı, sözleşme hükümlerinden HİPODROMX'in sağlayacağı veri entegrasyonunun *widget* formatında olacağı görülmektedir. Bununla birlikte, sözleşmenin münhasırlık hükümleri taşıdığı anlaşılmaktadır.

(128) Dosya kapsamında, alt pazarda faaliyet gösteren NESİNE'nin rakibi, üst pazarda faaliyet gösteren LİDERFORM'un ise alıcısı konumunda bulunan teşebbüsler olan sanal bayiler ile de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu teşebbüslerin LİDERFORM hakkındaki görüşlerine aşağıda yer verilmektedir:

(129) (.....) tarafından;

- LİDERFORM'un istatistik veri servisleri ve *widget*'lerinin (.....) sistemi ile entegre çalıştığı, bülten dışındaki istatistiki verilerin LİDERFORM'dan alındığı,
- (.....) web sitesinde yer alan "yarışlar ve sonuçlar" kısmının LİDERFORM'a yaptırılan *widget*'lar sayesinde oluşturulduğu, LİDERFORM'da hazır bulunan "tool"ların (araçların) basit bir "id" (kimlik) eşleştirmesi yapılması ve *widget* alınması yoluyla verilerin tamamını LİDERFORM'dan çekebildikleri, bülten verilerinin TJK'den çekildiği ancak bülten verisindeki alt verilerin tamamının LİDERFORM tarafından sağlandığı,
- LİDERFORM'un geliştirme ekiplerinin de at yarışı piyasasına son derece hâkim oldukları ve bu sayede kendilerine olumlu yönlendirmede (özellikle "*widget*" geliştirmeleri esnasındaki geri bildirimleri) bulundukları,
- LİDERFORM gibi bülten hizmetlerinde faaliyet gösterecek başkaca teşebbüslerin pazara girmek istemesi ve (.....) yeni teşebbüslerle anlaşma sağlaması halinde, yapılacak geliştirme ve entegrasyonun oldukça maliyetli ve zaman alan bir işlem olacağı,
- LİDERFORM'un rakiplerinin hem önyüz olarak hem de teknik ve ürün yeterliliği anlamında LİDERFORM ile rekabet edebilecek boyutta olmadıkları,
- LİDERFORM'un "hosted çözüm" denilen bir modele sahip olduğu, bu modelde ekran, görüntü ve verilerin toplu bir şekilde hazır olması sebebiyle (.....) çalıştırma konusunda sorun yaşamadığı,
- LİDERFORM'un farklılaşan özelliklerinin sektördeki en eski ve köklü şirket olması, güçlü bir networke sahip olması, gelişmiş ve tecrübeli teknik ekibe sahip olması gibi hususlar olduğu

ifade edilmiştir.

(130) (.....) tarafından;

- TJK'nin (.....) verileri API yoluyla verdiği, ancak fark yaratacak istatistikleri henüz sağlayamadığından (.....) TJK'nin kendi sitesinden API veyahut *widget* servisleri kullanılmaksızın veri havuzunun oluşturulmaya çalışıldığı, ancak veri akışının kesilmesi, verilere ulaşamaması ve tam anlamıyla bütün verilere yer verilememesi gibi problemlerin yaşandığı, bu nedenlerle veri toplama ve işleme işlemlerinin zor olduğu, mevcut durumda sürekliliğinin de mümkün görülmediği,
- (.....) platformunda bazı veriler sağlanabiliyor iken (*atların son yarışlarının tarihleri, atların kaçınıcı oldukları vb.*) bazı verilerin (*koşu detaylarına ilişkin veriler, koşu sıralaması, dereceler vb.*) henüz sağlanamadığı; LİDERFORM gibi firmaların TJK'nin verilerini kendi sistemlerinde yer verme işiyle uzun süredir iştiğal olduklarından veri havuzu oluşturma ve bu veri havuzunun sürdürülebilirliğinin sağlanması noktasında sorun yaşamadıkları,
- (.....) at yarışlarına yönelik veri havuzunun oluşturulması konusunda (.....) çalışmalarının devam ettiği, ancak çok eksiklerin bulunması nedeniyle bu işin daha

da fazla sürebileceğinin düşünüldüğü, mevcut durumda sadece en temel istatistiklerin alınabildiği,

- (.....) LİDERFORM'un 20 yılda oluşturduğu veri tabanına eşdeğer bir veri havuzu oluşturabilmesi için hem süre hem insan anlamında daha fazla güce sahip olmasının gerektiği, öncelikle bir operasyon oluşturulması, (.....) kişilik veri ekibi ile yazılım ekibinin oluşturulmasının gerekli olduğu, geçmişe ait tüm verilerin de (.....) bünyesinde bulunmuş olmasının gerektiği,
- Verilerin API yöntemiyle alınmasının *widget* yöntemine kıyasla daha kısa süreceği, API sisteminde ham veri akışının gerçekleştiği esnada verinin alınarak bir tabloda toplama işinin (atların son altı aylık yarışlarına ilişkin tablonun (.....) tarafından oluşturulması vb.) (.....) tarafından yapılması gerekeceği, ancak (.....) yazılımcılarının hâlihazırda bahis oynatabilmesi için elzem olan yazılım faaliyetlerine odaklandığı, ham verinin işlenerek bir tablonun oluşturulması işleminin (.....) için fazla zaman kaybı olacağı,
- LİDERFORM'un 5-6 ayda yaptığı işin (.....) tarafından yapılması halinde aynı işin bir yıldan fazla süreceği, API olarak alınması suretiyle çalışır hale getirmektense *widget* olarak alınmasının tercih edileceği, ham verinin işlenebilmesi için gerekli at yarışından anlayan bir yazılımcı ekibinin de (.....) bulunmadığı,
- API ve *widget* alınmaksızın mevcut veri sisteminin OLEY tarafından altı aylık bir zaman zarfında oluşturulmasının (.....) maliyetinin fazla olacağı,
- NESİNE'nin LİDERFORM'u devralması işleminden sonra LİDERFORM'dan veri hizmetinin alınması noktasında endişelerinin bulunduğu, LİDERFORM ile anlaşıldığı varsayımında, LİDERFORM'un bir süre sonra fiyat politikaları konusunda değişikliğe gidip gitmeyeceğinin ve/veya verinin sağlıklı alınıp alınamayacağına bilinemediği, örneğin bir Gazi Koşusu öncesinde (.....) bu hizmetin sağlanamayacağı ve anlaşmanın feshedildiği söylenildiğinde, at yarışı pazarında rekabet etmelerinin mümkün olamayacağı,
- At yarışı bahislerinin oynatılmaya başlanabilmesi için ilgili veri setinin (.....) bulunması gerektiği, (.....) bu veri seti için LİDERFORM gibi bir firmaya ihtiyaç duyacağı,
- At yarışına yönelik veri tedariki konusunda sektörde LİDERFORM ile benzer veri setine sahip olan ve aynı profesyonel yapıda bir teşebbüsün bulunmadığı, LİDERFORM'un sunduğu hizmetleri sunabilen Beygir.com'un 2017'de kapanmasıyla LİDERFORM'un pazarda hâkim duruma geldiği,
- (.....) profesyonel olduğunun düşünülmediği, LİDERFORM'un sahip olduğu veri setine sahip olmadıklarının ve tahmin üzerine çalıştıklarının bilindiği, (.....) ise piyasaya yeni girdiği, küçük firma olduğunun bilindiği, sunduğu verilere bakıldığında ise çok fazla hatalı verinin tespit edildiği, örneğin at sahiplerinin isimlerinin, forma renklerinin karışabildiğinin gözlemlendiği,
- At yarışının İddaa oyununa göre daha spesifik olduğu, herhangi bir kişinin maç sonucuna ilişkin tahminde bulunmasının daha kolay olduğu ancak at yarışlarında bahis oynayabilmek için atın son yarışlarına, derecelerine bakılması, galopların incelenmesi, hangi pistte daha iyi olduğunun bilinmesi gerektiği, bu hususlara duyulan ihtiyaç nedeniyle bahis oynatan platformun bu verileri gösterememesi durumunda yarışseverin bu platformu seçmeyeceği, yarışseverin sektördeki tabiri ile ders çalıştığı platformda bahis oynamak isteyeceği,
- (.....) TJK'den alabildiği veriyle mevcut durumda sadece atların isimlerinin ve jokeylerin verilebildiği, bunun yeterli olmayacağı, LİDERFORM gibi bir firmanın danışmanlık ve veri tedariki hizmetine ihtiyaç duyulabileceği,

- Diğer spor bahislerinde veri tedarik hizmeti sunan çok sayıda firmanın bulunduğu, spor istatistikleri konusunda (.....) de çalıştığı birden fazla firmanın olduğu, at yarışlarında ise firma sayısı açısından bu kadar alternatifin bulunmadığı

hususları ifade edilmiştir.

(131) Diğer yandan, sanal bayilerin at yarışlarını çevrimiçi ortamda oynatabildiği dönemde veri entegrasyon hizmeti sunan MAÇKOLİK'in iştiraki konumunda olan Beygir.com'un faaliyetlerine 2017 yılı itibarıyla son verdiği tespit edilmiştir. Bu hususa yönelik olarak MAÇKOLİK ile gerçekleştirilen görüşmede teşebbüs yetkilileri tarafından;

- LİDERFORM'dan veri tedarik hizmeti alındığı ve verilerin API yöntemiyle alınmasının tercih edildiği, bu şekilde verilerin MAÇKOLİK uhdesine geçtiği ve ileride de kullanılabilir olmasının kolaylaştırıldığı,
- MAÇKOLİK'in bir veri şirketi olmasından kaynaklı sisteminin asla çökmemesi gerektiği, bu sebeple de *widget* yönteminin tercih edilmediği, veri *widget* olarak alındığında LİDERFORM'un sistemine bağlı kalınacağı, LİDERFORM sisteminde teknik bir hata veya arıza olduğu zaman MAÇKOLİK sisteminin zarar görebileceği, bu sebeple de MAÇKOLİK'in genel bir politika olarak *widget* üretmeyi tercih ettiği,
- API olarak alındığında verinin MAÇKOLİK'in uhdesinde olacağı, LİDERFORM'un sisteminde bir sıkıntı olduğunda çözümünün daha kolay olacağı, sorunun sadece güncel olarak kaynağından o an verinin alınamaması nedeniyle yaşanabileceği, bu noktada da güncel verilerdeki problemlerin editörler tarafından verinin manuel olarak girilmesi sonucu çözülebileceği,
- Verilerin API olarak alındığı durumda; herhangi bir şekilde ortaya çıkabilecek arızada yarışseverin LİDERFORM'un sunduğu geçmiş verilere ulaşmasında problem yaşanmayacağı, *widget* yönteminde ise gerçekleştirilecek herhangi bir sorunda geçmiş verilere de erişiminin kapanacağı, yine *widget* sisteminde tasarımın LİDERFORM tarafından yapılması durumunda bazı tasarımsal problemlerin yaşanabileceği,
- Verilerin LİDERFORM dışında TJK'den de alınmasının ilgili verilerin kamuya açık olması nedeniyle ihtimal dâhilinde olduğu, ancak TJK'nin API hizmeti vermemesi nedeniyle TJK'nin sitesindeki verileri site üzerinden çekmek gerekeceği ve bu şekilde LİDERFORM gibi bir veri havuzu oluşturulabileceği,
- LİDERFORM gibi bir teşebbüsün kurulması için tüm güncel ve geçmişe ait verilerin toplanması, veri doğruluğunun tespit edilmesi vb. hususların gerekeceği, bu işlemlerin gerçekleştirilmesinin zaman alabilecek olmasına karşın imkânsız olmadığı,
- 2017'de faaliyetlerine son verilen Beygir.com'un tekrar kurulmasının (.....) sürebileceği, (.....) Türk Lirası maliyet ile pazara giriş yapılabileceği, editör ve yazılım ekibinin ortalama (.....) kişi arasında olmasının gerekebileceği, bu ekibin aldıkları ücretin asgari ücretin (.....) daha fazla olduğu düşünüldüğünde yazılım istihdam maliyetinin oldukça düşük olduğu, yazılım ekibinden birinin at yarışını anlamasının elzem olmadığı, ürün veya editör ekibinin anlamasının yeterli olacağı,
- Teknik olarak LİDERFORM ile anlaşılması ve API yöntemiyle verilerin elde edilmesinin kolay bir yöntem olmakla birlikte içerisinde zorlukları da barındıran bir yöntem olduğu, tüm datayı toplayacak ekibe ait teknik ekranların oluşturulduğu, veri yapısının çözüldüğü, anılan sebeplerle teknik işin fazla olduğu,
- MAÇKOLİK'in ana faaliyetinin at yarışı verisini kullanıcılara sağlama olmaması nedeniyle dışarıdan bu hizmetin alınmasının daha az maliyetli görüldüğü ve bu sebeple de LİDERFORM ile çalışıldığı,

- LİDERFORM'un hizmet verdiği sanal bayilerin artması durumunda sunucu yükünün API bazında; 3 ila 10 firmaya hizmet verilmesinin farklı olmayacağı, belki 100 ila 1000 teşebbüste sunucu yükü kapsamında farklılaşabileceği, *widget* söz konusu olduğunda ise veri tedarikçisinin ilgili *widget*'ı müşterinin internet sayfasının önyüzüne koyduğu bir senaryoda, *widget* olarak hizmet alan teşebbüs sayısının bir teşebbüs artması durumunda dahi sunucu yükü bakımından önemli bir farkın ortaya çıkabileceği, *widget* konulan bir sanal bayiye günde üç milyon kişinin girdiği varsayımında oluşan yükün fazla olacağı, dolayısıyla her teşebbüs için ayrı ayrı sunucu alınmasının gerekebileceği,
- LİDERFORM'un *widget* kodu vererek, bu *widget* tasarımının müşteri tarafından dizayn edilmesine olanak tanınması durumunda işlemin çok hızlı işleyebileceği, ancak sıfırdan *widget* üzerinde tasarımın yapılmasının (.....) yakın sürebileceği,

ifade edilmiştir.

(132) Veri tedarik hizmetlerine ilişkin olarak işlem taraflarından devre konu LİDERFORM tarafından ise;

- LİDERFORM'un at yarışlarına ilişkin güçlü bir *know-how*'a sahip olduğu, TJK'den gelen dataları çok hızlı bir şekilde sanal bayilerin sistemine entegre edebildiği için sanal bayiler tarafından LİDERFORM'un tercih edildiği, veri maliyetinin zamana yayılarak başlangıç maliyetleri çok düşük olacak şekilde verilerin sağlandığı,
- Sanal bayiler tarafından LİDERFORM'a tasarımların ve istatistiklerin gönderildiği, sanal bayilerce gönderilen tasarımların bazılarının oldukça sofistike olduğu, LİDERFORM'un tasarım yapmadığı, gelen tasarımların içerisine verileri entegre ettiği,
- LİDERFORM'un sunduğu veri hizmetine alternatif olarak sanal bayilerin kendi entegrasyon sistemlerini kurabilecekleri, bu durumda sanal bayilerin at yarışıyla ilgili yazılımcılar açısından adaptasyon sürecine ihtiyaç duyacağı, diğer taraftan at yarışının diğer bahis alanlarından farklı bir *know-how* ve tecrübe gerektirdiği, LİDERFORM tarafından yapılan işin sanal bayiler tarafından yapılması durumunda veri aktarımı, *widget*'ların düzenlenmesi gibi konularda çalıştırılacak olan içerik sorumlusu, editör ve yazılımcı maliyetlerinin yüksek olduğu,
- Yıllar geçtikçe bir yazılımcının at yarışı için adapte olması gereken cihaz sayısının arttığı, hatasız ve düzgün çalışan bir sistem istendiğinde, bahis ekosistemleri tarafından uyulması gereken bazı kuralların ve korunması gereken güvenlik ağı problemlerinin mevcut olduğu, tüm bu sebeplerle maliyetlerin artabileceğinin düşünüldüğü,
- Günümüz şartlarında at yarışını bilen bir yazılımcının sanal bayilere maliyetinin (.....) dolar olduğu, sanal bayilerin LİDERFORM için ayırdığı maliyet gözetildiğinde sanal bayilere LİDERFORM ile çalışmanın avantajlı görüldüğü

hususları ifade edilmiştir.

(133) Dosya kapsamında NESİNE'nin rakibi konumundaki sanal bayilerin görüşleri ele alındığında, sanal bayilerin geçmiş dönemlerdeki deneyim ve sahip olduğu *know-how* yönüyle LİDERFORM'u sektörde özellikle bir konumda gördükleri, bu doğrultuda veri tedarik hizmetini LİDERFORM'dan almayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca, LİDERFORM tarafından aktarılan hususlar doğrultusunda da sanal bayilerin LİDERFORM ile çalışmayı birçok açıdan daha avantajlı gördüğü söylenebilmektedir. Diğer yandan, sağladığı operasyonel maliyet ve zaman gibi birtakım avantajlar nedeniyle de veri entegrasyon hizmetinin *widget* formatında olmasının sanal bayiler tarafından tercih edildiği görülmektedir. Mevcut durumda sektörde, veri entegrasyon

hizmeti sunabilecek kurulu kapasiteye sahip teşebbüslerin yalnızca LİDERFORM ve HİPODROMX olduğu bilinmektedir. Bu teşebbüslerden HİPODROMX, MİSLİ ile aynı ekonomik bütünlükte yer alan Hipodrom Şans Oyunları ve Yayıncılık AŞ'ye *widget* olarak veri tedarik hizmeti sunmakta ve anılan teşebbüsler arasındaki hizmet ilişkisi münhasırlık koşulunu içermektedir. Dolayısıyla, HİDOPROMX başka bir teşebbüse söz konusu hizmeti sunamamaktadır.

- (134) Bu noktada, MAÇKOLİK'in at yarışı istatistiklerine ilişkin konumuna değinmek yerinde olacaktır. At yarışı bahislerinin sanal bayiler üzerinden oynatılabildiği dönemde, veri entegrasyon hizmeti sunan Beygir.com isimli bir iştirake sahip olan MAÇKOLİK, hâlihazırda LİDERFORM'dan veri tedarik hizmeti almaktadır. Geçmiş dönemde söz konusu hizmeti sunma tecrübesi bulunan ve bu alanda gerekli *know-how'a* sahip olduğu anlaşılan MAÇKOLİK'in bu hizmeti LİDERFORM'dan almak istemesinin dikkate değer olduğu görülmektedir. Öte yandan, MAÇKOLİK yetkilileri ile gerçekleştirilen görüşmede, (.....) faaliyetlerine son verilen Beygir.com'un tekrar kurulmasının (.....) sürebileceği ifade edilmiştir. Bunun yanında, (.....) tarafından LİDERFORM'dan başka bir teşebbüsle anlaşma yapılması halinde geliştirme ve entegrasyonun oldukça maliyetli olacağı ve zaman alacağı belirtilmektedir. Bu noktada, 2019 yılında spor müsabakalarına ilişkin bahis oyunlarında canlı bahis sistemine geçilmesiyle birlikte, canlı bahis sistemine entegrasyonda teknik sorun yaşayan bazı sanal bayilerin pazar paylarında çok kısa bir zaman aralığında dramatik düşüşler gerçekleştiği hatırlanmalıdır. Dolayısıyla, geleneksel pazarlar söz konusu olduğunda, kısa olarak addedilebilecek bahsi geçen sürelerin dijital pazarlar için oldukça önemli olabileceği anlaşılmaktadır.
- (135) Yukarıda yer alan bilgiler sonucunda, at yarışı bahislerinde doğru tahmine ulaşabilmek için istatistik verilerinin bahis oynayanlar nezdindeki önemi de dikkate alındığında, çevrimiçi ortamda at yarışı bahsi oynatan teşebbüsler için bu verilerin önemli bir girdi olarak değerlendirilebileceği, üst pazarda veri tedarikine yönelik faaliyet gösteren sınırlı sayıda teşebbüsün bulunduğu, sanal bayilerin at yarışı bahislerini çevrimiçi ortamda oynatabildikleri dönemde LİDERFORM'un veri tedarik hizmeti sunması ve uzun yıllardır sektörde faaliyet göstermesi nedeniyle güçlü bir *know-how'a* ve deneyime sahip olduğu, bu sebeple LİDERFORM'un sanal bayiler nezdinde özellikli bir konuma sahip olduğu, bu doğrultuda işleme izin verilmesi durumunda birleşik teşebbüsün alt pazarda faaliyet gösteren teşebbüslere dışlayıcı ve ayırıcı uygulamalarda bulunmak suretiyle girdi kısıtlaması imkânına sahip olabileceği sonucuna ulaşılmaktadır.
- (136) Birleşik teşebbüsün girdi kısıtlama güdüsüne sahip olup olmadığının değerlendirilmesinde ise, Kılavuz'da da ifade edildiği gibi pazarda birleşik teşebbüs tarafından geçmişte uygulanan stratejiler yol gösterici olabilmektedir. Bu kapsamda, işlem taraflarından devralan konumundaki NESİNE'nin, hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasının incelendiği dosya kapsamında yürütülen soruşturmaya değinmek yerinde olacaktır. Bahsi geçen soruşturma sonucunda, NESİNE'nin spor kulüpleriyle akdetmiş olduğu münhasırlık içeren anlaşmaların, spor kulüplerinin saha reklamlarına yönelik münhasırlık içeren anlaşmaların ve MAÇKOLİK ile akdettiği münhasırlık içeren anlaşmanın kötüye kullanma teşkil edip etmediği incelenmiş, bu doğrultuda, pazarda uygulanan stratejilerin rakipleri dışlayıcı nitelik taşıdığı tespiti yapılarak NESİNE hakkında 29.02.2024 tarihli ve 24-11/194-78 sayılı Kurul kararı ile idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Anılan Kurul kararı da dikkate alınarak NESİNE'nin pazar kapama güdüsüne sahip olabileceği değerlendirilmektedir.
- (137) Anılan hususların yanı sıra, yukarıda detaylarına yer verildiği üzere üst pazarda faaliyet gösteren LİDERFORM'un sektördeki özellikli konumu ve alt pazarda faaliyet gösteren

NESİNE'nin rakiplerine nazaran sahip olduğu pazar gücü dikkate alındığında, birleşik teşebbüsün girdi kısıtlaması yönündeki uygulamalarının pazardaki rekabeti önemli ölçüde kısıtlayabileceği anlaşılmaktadır.

- (138) Yukarıdaki tespitler ışığında, sanal bayilerin geçmiş dönemlerdeki deneyim ve sahip olduğu *know-how* yönüyle devre konu LİDERFORM'u önemli ve özellikli bir konumda gördükleri, bu nedenle veri tedariki konusunda LİDERFORM'dan hizmet almak istedikleri, sektörde söz konusu hizmeti sağlayabilecek sınırlı sayıda teşebbüs olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, çevrimiçi ortamda bahis oyunlarının oynatılması noktasında oldukça güçlü bir konumda bulunan NESİNE ve içinde bulunduğu ekonomik bütünlüğün, at yarışı bahisleri gibi oyuncuların geçmiş istatistiklere atfettiği önemin büyük olduğu bir sektörde, bildirim konu devralma işlemi ile rakiplerine nazaran önemli bir avantaj sağlayabileceği, devralma sonrasında işlemin yaratacağı dikey tek taraflı etkiler kapsamında birleşik teşebbüsün girdi kısıtlaması uygulamalarıyla rakiplerini pazardan dışlayabileceği yönünde rekabetçi endişelerin gündeme geldiği görülmektedir.

Diğer Tek Taraflı Etkiler

- (139) Dosya kapsamında NESİNE'nin rakibi konumundaki teşebbüslerden edinilen bilgiler çerçevesinde, birleşik teşebbüsün rakiplerinin stratejik verilerine erişim imkânına sahip olabileceği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda anılan hususun da diğer tek taraflı etkiler kapsamında ele alınması gerekmektedir.
- (140) Bu çerçevede mevcut dosyanın ön inceleme aşamasında, veri tedariki alanında faaliyet gösteren LİDERFORM'un sunduğu entegrasyon hizmeti kapsamında sanal bayilerin at yarışı bahislerine yönelik müşteri portföyü gibi bilgilere erişebilmesi, erişilen bu bilgilerin birleşik teşebbüsün ticari politikalarının oluşturulmasında kullanılarak rakip sanal bayilerin rekabette dezavantajlı konuma düşürülebilmesi ihtimali gündeme gelmiştir.
- (141) Anılan hususa ilişkin olarak DOĞAN PORTAL tarafından ise LİDERFORM'un sunduğu hizmetler kapsamında devralan teşebbüse rekabette avantaj sağlayabilecek herhangi bir stratejik bilgi elde edilmediği, erişilen bilgilerin esas itibarıyla anonim nitelikte ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi için gerekli olan site trafiğine ait analitik veri niteliğini haiz bilgilerden oluştuğu, birleşik teşebbüsün rakip sanal bayilerin kullanıcılarına ait kimlik numarası, yaş, cinsiyet, şehir gibi verilerle, sanal bayilerde oynanan kupon adedi, ciro ve pazar payı bilgilerine erişimin söz konusu olmayacağı ifade edilmiştir. DOĞAN PORTAL tarafından LİDERFORM'un sunduğu veri entegrasyon hizmeti kapsamında devralan teşebbüsü rakip sanal bayiler karşısında avantajlı konuma getirebilecek herhangi bir verinin elde edilmediğine yönelik olarak iletilen beyanlar çerçevesinde, dosya kapsamında diğer tek taraflı etkiler bağlamında ele alınan birleşik teşebbüsün rakiplerin stratejik verilerine erişimine yönelik rekabet endişesinin mevcut olmadığı sonucuna varılmıştır.

G.4.2.2. Çok Pazarlı Birleşmelere İlişkin İlkeler Çerçevesinde Değerlendirme

- (142) LİDERFORM'un at yarışı istatistiklerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetleri alanındaki faaliyetleriyle NESİNE ve içerisinde bulunduğu ekonomik bütünlüğün çevrimiçi at yarışı bahislerinin oynatılması alanındaki faaliyetleri arasında bulunan ilişkinin çok pazarlı birleşmeler (konglomera) kapsamında ele alınması gerektiği anlaşılmıştır. Çok pazarlı birleşmeler, birleşen teşebbüslerin arasındaki ilişkinin ne tam anlamıyla yatay (aynı ilgili pazarda bulunma) ne de dikey (sağlayıcı-alıcı ilişkisi) türde bir ilişki olduğu durumlarda karşılaşılan türdeki işlemlerdir. Rekabet hukuku uygulamalarında özellikle,

birleşme taraflarının birbirleriyle yakından ilgili olan pazarlarda iştigal ettiği durumların üzerinde durulmaktadır. Bu kapsamda, aralarında tamamlayıcılık ya da zayıf ikame ilişkisi olan ürün ve hizmetleri veya aynı müşteri grubu tarafından satın alınan veya üretiminde önemli ölçüde benzer girdiler kullanılan belli bir ürün veya hizmet gamına dâhil olan faaliyetleri kapsayan pazarlardaki birleşmeler inceleme konusu olmaktadır.

- (143) At yarışı sonuçlarını doğru tahmin edebilmek için at yarışı istatistiklerine duyulan ihtiyaç göz önüne alındığında, devre konu LİDERFORM'un sunduğu çevrimiçi at yarışı bültenlerini talep eden kullanıcılar ile çevrimiçi ortamda at yarışı bahis oyunlarını oynayanların benzer müşteri grubunu oluşturduğu söylenebilmektedir. Bu doğrultuda, LİDERFORM ziyaretçilerine çevrimiçi bülten hizmetlerini sunduğu dijital ortamda çevrimiçi bahis oynatan teşebbüslere de reklam hizmeti sunmaktadır. Anılan husus göz önünde bulundurulduğunda, çevrimiçi ortamda bahis oynatan teşebbüsler için çevrimiçi bülten hizmeti sunan teşebbüsler önemli bir müşteri edinme kanalı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede, bildirilen işlem kapsamında işlem taraflarının faaliyet alanları arasındaki ilişkinin çok pazarlı birleşmeler kapsamında ele alınması gerekmektedir.
- (144) Çok pazarlı birleşmelerde rekabete ilişkin endişeye yol açan esas unsur pazarın kapanmasıdır. Birbiriyle ilişkili ürün ve hizmetlerin aynı teşebbüs tarafından sağlanacak olması, Kılavuz'da da ifade edildiği üzere söz konusu birleşik teşebbüse bağlama, paket satış veya diğer dışlayıcı uygulamalar yoluyla bir pazardaki güçlü pozisyonunu diğer pazarlarda kaldıraç olarak kullanması imkânı ve güdüsü sağlayabilir. Bu çerçevede, bildirilen işlem sonrasında birleşik teşebbüsün pazar kapamaya yönelik imkân ve güdüye sahip olup olmayacağı, ayrıca pazar kapama uygulamalarının pazardaki rekabeti önemli ölçüde azaltıp azaltmayacağının değerlendirilmesi, değerlendirme yapılırken de teşebbüslerin pazardaki konumlarının araştırılması gerekmektedir. İşlem taraflarından devralan konumundaki NESİNE'nin pazardaki konumuna ilişkin bilgilere yukarıda yer verilmiştir. Bu noktada, devre konu LİDERFORM'un çevrimiçi bülten hizmetlerinde sahip olduğu konumun ortaya konulması gerekmektedir.
- (145) At yarışı istatistiklerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin konumlarına ilişkin bilgilere internet siteleri üzerinden gelen ziyaretçi sayıları, TJK'den aldıkları reklam gelirleri ve TJK'nin e-bayisine yaptıkları yönlendirme sayıları baz alınmak suretiyle yer verilecektir. Aşağıdaki tablolarda, teşebbüslerin 2021-2023 yılları arasında web siteleri üzerinden gelen ziyaretçi sayılarına yer verilmiştir.

Tablo 16: Teşebbüslerin Toplam Ziyaretçi Sayıları (Web)

Teşebbüs	Ziyaretçi Sayıları		
	2021	2022	2023
LİDERFORM	(....)	(....)	(....)
YARIŞ DERGİSİ ³⁶	(....)	(....)	(....)
GANYAN CANAVARI	(....)	(....)	(....)
HİPODROMX	(....)	(....)	(....)
ercanfirtina.com ³⁷	(....)	(....)	(....)
Kaynak: TJK'den Elde Edilen Bilgiler			

- (146) Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere 2021-2023 yılları arasında LİDERFORM'un

³⁶ TJK tarafından YARIŞ DERGİSİ'nin 2021 Ocak-Mart verileri ve 2023 Şubat ayı verilerinin Google kaynaklı sorun nedeniyle alınamadığı bildirilmiştir.

³⁷ TJK tarafından ERCAN FIRTINA'nın 2021 Ocak-Temmuz verilerinin Google kaynaklı sorun nedeniyle alınamadığı bildirilmiştir.

(.....), (.....) ve (.....) kişi ile en yüksek ziyaretçi sayısına ulaşan platform olduğu anlaşılmaktadır. 2021-2023 yılları arasında sırasıyla LİDERFORM'un rakipleri konumundaki YARIŞ DERGİSİ'nin (.....), (.....) ve (.....) ziyaretçi sayısına; GANYAN CANAVARI'nın ise (.....), (.....) ve (.....) ziyaretçi sayısına sahip olduğu; HIPODROMX'in ve ercanfirtina.com'un ise görece düşük seviyelerde kaldıkları görülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerden LİDERFORM'un 2021-2023 yılları arasında rakiplerine kıyasla en fazla ziyaret edilen teşebbüs olduğu anlaşılmaktadır.

- (147) Teşebbüslerin pazardaki konumlarına ilişkin bir diğer tespit, TJK'nin dijital bülten hizmeti sağlayan teşebbüslere yaptığı reklam harcamaları üzerinden yapılmıştır. TJK'nin at yarışı bahislerinin reklamını yapmak ve kendi yönettiği e-bayisine yönlendirme almak amacıyla gerçekleştirdiği reklam harcamalarına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 17: TJK'nin Teşebbüslere Yaptığı Reklam Harcamaları (TL)

Teşebbüs	Reklam Harcamaları		
	2021	2022	2023
LİDERFORM	(.....)	(.....)	(.....)
YARIŞ DERGİSİ	(.....)	(.....)	(.....)
GANYAN CANAVARI	(.....)	(.....)	(.....)
HIPODROMX	(.....)	(.....)	(.....)
ercanfirtina.com	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: TJK'den Elde Edilen Bilgiler

- (148) Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, görece sınırlı bir reklam bütçesine sahip olan TJK'nin 2021 yılında en çok reklam harcaması yaptığı teşebbüsün (.....) TL ile YARIŞ DERGİSİ olduğu, LİDERFORM'un (.....) TL ile ikinci sırada yer aldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, TJK tarafından LİDERFORM'a yapılan reklam harcamasının 2022 yılında 2021 yılına göre %(.....) oranında artış yapılarak (.....) TL'ye ve devam eden yılda (.....) TL'ye ulaştığı, bu yönüyle LİDERFORM'un son iki yıl için en çok reklam bütçesi ayrılan teşebbüs konumuna geldiği görülmektedir. Öte yandan TJK tarafından GANYAN CANAVARI'na yapılan reklam harcamalarında da 2022 yılında 2021 yılına göre %(.....) oranında artış yapıldığı, bu kapsamda teşebbüsün (.....) sırada yer aldığı görülmektedir. Ayrıca TJK tarafından HIPODROMX ve ercanfirtina.com'a rakiplerine göre daha az reklam harcamaları yapıldığı görülmektedir.

- (149) Diğer yandan, teşebbüslerin TJK'nin çevrimiçi bahis oynatılması imkânı sunan e-bayisine yönlendirilen oyuncu sayılarına ise aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 18: Teşebbüslerden TJK'ye Yönlendirilen Oyuncu Sayıları (Web+Mobil)

Teşebbüs	Yönlendirme Sayıları		
	2021	2022	2023 ³⁸
GANYAN CANAVARI	(.....)	(.....)	(.....)
LİDERFORM	(.....)	(.....)	(.....)
HIPODROMX	(.....)	(.....)	(.....)
YARIŞ DERGİSİ	(.....)	(.....)	(.....)
uzak-ara.com	(.....)	(.....)	(.....)
ercanfirtina.com	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: TJK'den Elde Edilen Bilgiler

- (150) Tablodan görüldüğü üzere, 2021-2023 yılları arasında pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerden TJK'ye yönlendirilen oyuncu sayısı bakımından GANYAN CANAVARI'nın rakiplerinden önde olduğu, 2023 yılı itibarıyla LİDERFORM'un ise

³⁸ Söz konusu veri 01.01.2023-15.09.2023 dönemini kapsamaktadır.

GANYAN CANAVARI'ndan sonra en çok yönlendirme sağlayan ikinci teşebbüs konumunda olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca 2023 yılına gelindiğinde, HİPODROMX ve YARIŞ DERGİSİ'nin yönlendirme sayılarında düşüş gerçekleştiği, GANYAN CANAVARI ve LİDERFORM'un ise yönlendirme sayısında önemli oranda artış gerçekleştiği ve rakiplerinden önemli oranda farklılaştıkları görülmektedir.

- (151) Yukarıda yer verilen tablolar birlikte değerlendirildiğinde, 2022 yılında TJK'ye yapılan yönlendirme sayısı bakımından LİDERFORM'un üçüncü sırada, 2023 yılında ise ikinci sırada olduğu, fakat aynı yıllarda da LİDERFORM'a yapılan reklam harcamalarının diğer platformlardan daha fazla olduğu, dolayısıyla TJK'nin reklam harcaması ve platformlarından TJK'ye yönlendirilen kişi sayısı dikkate alındığında doğrudan bir paralelliğin bulunmadığı görülmektedir. Öte yandan ziyaretçi sayıları bakımından en yüksek sayıya sahip LİDERFORM'un TJK tarafından da en önemli çevrimiçi reklam mecrası olarak algılandığı anlaşılmaktadır.
- (152) Öte yandan GANYAN CANAVARI'nın yönlendirme sayısı bakımından önde olmasının, teşebbüsün mobil uygulama kanalında görece güçlü olmasından kaynaklandığı söylenebilecektir. Android mobil uygulama mağazasından indirilme sayısı bakımından yaklaşık (.....) ulaşan GANYAN CANAVARI'nın, kurduğu sosyal bahis platformu sayesinde rakiplerinden ayrıştığı anlaşılmaktadır. (.....) oluşturan kuponların doğrudan TJK'nin e-bayisine yönlendirilme imkânı yalnızca GANYAN CANAVARI'na tanınmış durumdadır. Pazarda faaliyet gösteren diğer teşebbüsler söz konusu olanağa sahip değildir. Bu durumun da teşebbüsün yönlendirme sayısının rakiplerine oranla yüksek oluşunu açıklayan nedenlerden biri olduğu anlaşılmaktadır.
- (153) Yukarıda yer verilen göstergeler dikkate alındığında, LİDERFORM'un ziyaretçi sayıları bakımından rakiplerinden önde olduğu ve TJK tarafından son iki yılda en fazla reklam harcaması yapılan çevrimiçi reklam mecrası olduğu anlaşılmaktadır. TJK'nin e-bayisine yapılan yönlendirme sayıları bakımından ise, mobil uygulama kanalında güçlü olan GANYAN CANAVARI'nın öne çıktığı, bununla birlikte LİDERFORM'un da ikinci olduğu görülmektedir. Sonuç olarak anılan hususlar çerçevesinde LİDERFORM'un pazarda önemli bir konuma sahip olduğu söylenebilmektedir.
- (154) Dosya kapsamında LİDERFORM'un pazardaki konumuna ilişkin olarak sektör oyuncularının görüşlerine de başvurulmuştur. Bu kapsamda LİDERFORM ile aynı pazarda faaliyet gösteren (.....) ve (.....)'in dijital bülten hizmetleri bakımından görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.
- (155) (.....) tarafından;
- Sektörde YARIŞ DERGİSİ gibi LİDERFORM'a kıyasla daha büyük teşebbüslerin olduğu, LİDERFORM'un yüksek bilinirliği olmasına karşın habercilik konusunda ön sıralarda olmadığı belirtilmiştir.
- (156) (.....) tarafından;
- LİDERFORM'un sektörde önemli olarak görülmesinin köklü bir firma olmasından kaynaklandığı, 1980'li yıllardan beri süre gelen bir yapıya sahip olduğu ve bu nedenle bilinirliğinin yüksek olduğu,
 - Galop verileri konusunda LİDERFORM'un geçmiş yıllarda özelleştiği,
 - Galop verilerinin bir parçası olan binicilerin kilosu konusunda LİDERFORM'un veri havuzunun olduğu ve bu yönüyle de LİDERFORM'un farklılaştığı, ancak binicilerin kilosunun araştırmalar sonucunda anlamsız bir veri olduğu sonucuna ulaşıldığı, dolayısıyla bu verinin önemini kaybettiği belirtilmiştir.

(157) Ayrıca, NESİNE'nin rakipleri konumunda olan sanal bayilerin LİDERFORM hakkındaki görüşlerine başvurulmuştur. Söz konusu görüşlere aşağıda yer verilmektedir:

(158) (.....) tarafından;

- At yarışlarına ilişkin bahis oyunlarının sanal ortama aktarılmasıyla birlikte hem at yarışlarına ilişkin bahis oyunları pazarının hem de at yarışlarına ilişkin bülten pazarının yakın gelecekte çok hızlı bir şekilde gelişeceği ve bu iki pazarın birbirini büyütebileceği,
- MAÇKOLİK'in kendi pazarında sahip olduğu güçlü konumunun benzerinin, LİDERFORM'un bulunduğu pazar için de geçerli olacağı ve LİDERFORM'un mevcuttaki güçlü durumunu gelecekte de devam ettireceği,
- LİDERFORM'un 40 yılı aşkın süredir at yarışı bülten hizmetleri pazarında faaliyet gösterdiği ve at yarışlarına ilişkin bütün verilere sahip olduğu, bu nedenle hem istatistik veri hizmeti hem de mecra reklam hizmeti sunma noktasında kritik öneme sahip olduğu,
- At yarışlarına ilişkin bahis oyunlarının sanal ortamda oynatılması halinde LİDERFORM'un at yarışı oynatacak potansiyeli olan sanal bayiler açısından oldukça önemli bir mecra olacağı,
- LİDERFORM'dan 2022 yılında hem istatistik veri hizmeti hem de reklam hizmeti almak istendiği fakat LİDERFORM'un reklam hizmeti sunmaktan kaçındığı, bu nedenle sadece veri hizmeti anlaşması yapılabildiği, 2023 yılında yani devralma işlemine yönelik başvuru ile örtüşen tarihte söz konusu veri hizmeti için LİDERFORM'un sözleşme yapmaktan çekinmesi nedeniyle sözlü olarak yapılan anlaşma ile veri tedarikinin devamının sağlandığı, bildirim konusu işlem nedeniyle 2024 yılında ise hem istatistik veri hizmeti hem de reklam hizmeti sağlanıp sağlanamayacağı konusunda endişelerin bulunduğu,
- Sektörde farklı teşebbüslerin mevcut olduğunun bilindiği, ancak teşebbüslerin *network*'ünü geliştirmesinin önem arz ettiği, LİDERFORM'un atın bakımı ile uğraşan, yetiştiren, antrenmanını yaptıran kişiler dâhil bu işle iştigal olan birçok kişi ile güçlü bir *network*'ünün olduğu,
- At yarışı bahsi oynayanların sadece bir atın geçmiş yarışlarına bakarak bahis oynamadıkları, bu tür detaylara da hâkim olunması gerektiği

ifade edilmiştir.

(159) (.....) tarafından;

- LİDERFORM'un sektörün en eski teşebbüslerden biri olduğu, LİDERFORM'un ofisinin de Zeytinburnu Veli Efendi Hipodromu'na yakın olduğu ve ofisin lokasyonlarının da avantajının kullanıldığı,
- Geniş bir saatçi (galopçu) ağına sahip olmasının da avantaj sağladığı ve geçmiş verilere erişimin zor olmasından ötürü hâlihazırda böyle bir veri tabanına sahip LİDERFORM'un rakipsiz olduğunun düşünüldüğü,
- Sektörde faaliyet gösteren küçük veya orta ölçekli teşebbüslerin LİDERFORM'un olduğu noktaya gelmesinin çok mümkün görülmediği, (.....) tarafından diğer küçük yapılara yatırım yapıldığı durumda bile bu teşebbüslerin LİDERFORM seviyesine ulaşmalarının çok mümkün görülmediği

ifade edilmiştir.

(160) (.....) tarafından;

- LİDERFORM'un günlük idmanları, galopları, yurt içinden ve yurt dışından en güncel atçılık haberlerini ve istatistik hizmetlerini sağlayan sektördeki en bilinmiş platform olduğu ve sektörde LİDERFORM'un sunduğu hizmetleri sunabilen Beygir.com'un 2017'de kapanmasıyla LİDERFORM'un pazarda hâkim duruma

geldiği, bahis oynatabilen teşebbüsler açısından geniş kitlelere ulaşmak adına en stratejik ve tek mecranın LİDERFORM olduğu,

- At yarışı takipçileri, at sahipleri, antrenörler ve bahis iştirakçilerinin büyük oranda LİDERFORM mecrasını takip ettikleri, aynı zamanda LİDERFORM'un sanal bayilere içerik, reklam banner ve yönlendirme hizmeti verdiği, devralma bildiriminden önce reklam satın alımı için LİDERFORM ile yapılan görüşmelerde şirket yetkilileri tarafından satın alma sürecinin devam ettiği, site üzerindeki reklam çalışmalarının NESİNE'nin kontrolünde gerçekleşeceği ve LİDERFORM'un herhangi bir reklam çalışması yapamayacağı bilgisinin verildiği,
- Veri tedariki ve reklam hizmetleri konusunda LİDERFORM ile 2023 yılında görüşüldüğü, LİDERFORM'un reklam hizmeti vermek konusunda olumsuz yanıt verdiği

ifade edilmiştir.

(161) (.....) tarafından;

- İçerik ve reklam hizmetleri sağlayıcısı LİDERFORM'un sektörün en büyük oyuncusu olan NESİNE tarafından devralınmasının NESİNE lehine avantaj sağlayacağı,
- At yarışlarının güncel bilgilere duyarlı bir oyun olduğu, at yarışları istatistik verilerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetlerinin at yarışlarına ilişkin bahis oyunlarının çevrimiçi oynatılması için diğer şans ve bahis oyunlarına göre çok daha fazla önem arz ettiği

ifade edilmiştir.

(162) (.....) tarafından;

- LİDERFORM'un at yarışı dünyasında çok fazla takip edilen, ziyaretçisi olan ve dolayısıyla dışarıya çok yüksek trafik veren bir web sitesi olduğu, bu bakımdan LİDERFORM'un sahip olduğu söz konusu gücün, DOĞAN PORTAL ile aynı grubun bünyesinde olan NESİNE için kullanılma olasılığının rekabeti olumsuz etkileyebileceği

ifade edilmiştir.

(163) Sektör oyuncularının yukarıda yer verilen görüşleri çerçevesinde, LİDERFORM'un uzun yıllardır sektörde faaliyet göstermesine bağlı olarak rakiplerine nazaran marka bilinirliğinin yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, sanal bayilerin LİDERFORM'u geniş kitlelere ulaşmak bakımından çok önemli bir konumda gördükleri, işleme izin verilmesi halinde LİDERFORM'un sağladığı reklam ve yönlendirme hizmetleri kapsamında NESİNE'nin rakibi olan sanal bayilerin bu hizmetlere ulaşamayacağı yönünde endişelerin bulunduğu görülmektedir. Yukarıda detaylarına yer verildiği üzere ziyaretçi sayıları ve TJK'nin reklam harcamaları dikkate alındığında LİDERFORM'un pazarda önemli bir konuma sahip olduğu görülebilmektedir. Bu kapsamda, işlem sonrasında NESİNE'nin rakiplerinin önemli bir tanıtım ve yönlendirme mecrasına erişim imkânının kısıtlanması ihtimalinin olası olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, bildirilen işleme izin verilmesi halinde, LİDERFORM'un konumu sayesinde birleşik teşebbüsün rakiplerine pazarı kapatma imkânına sahip olabileceği görülmektedir.

(164) Çok pazarlı birleşmelerin pazar kapama etkisi değerlendirilirken Kılavuz'da da ifade edildiği üzere birleşik teşebbüsün bu yöndeki pazar kapama imkânının değerlendirilmesinin yanında kapamaya yönelik ekonomik güdüsünün bulunup bulunmadığı da dikkate alınmalıdır. Pazar kapama güdüsü değerlendirilirken teşebbüslerin ortaklık yapısı ve geçmişte piyasada uyguladıkları stratejilerinin neler olduğu dikkate alınmaktadır. Daha önce bahsedildiği üzere 29.02.2024 tarihli ve 24-

11/194-78 sayılı Kurul kararı ile işlem taraflarından devralan konumundaki NESİNE'nin spor kulüpleriyle akdetmiş olduğu münhasırlık içeren anlaşmaların, spor kulüplerinin saha reklamlarına yönelik teşebbüslerle akdedilen münhasırlık içeren anlaşmaların ve MAÇKOLİK ile akdettiği münhasırlık içeren anlaşmanın hâkim durumun kötüye kullanılması davranışı teşkil ettiğine karar verilmiştir.

- (165) Öte yandan Kurul, NESİNE hakkındaki anılan soruşturma kapsamında, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinden bahisle NESİNE ile MAÇKOLİK arasında akdedilen *“Reklam Hizmet Satış Sözleşmesi”* kapsamında münhasırlık içerebilecek hükümlerin kaldırılmasına yönelik geçici tedbir kararı³⁹ almıştır.
- (166) Anılan kararda Kurul tarafından; dijitalleşmenin ve canlı bahsin yasallaşmasının MAÇKOLİK'in etkinliğini artırdığı, kullanıcıların canlı bahis yapabilir hale gelmesinin anlık skor takibini olumlu yönde etkilediği, ayrıca MAÇKOLİK'in en iyi tecrübeyi, en ulaşılabilir biçimde sunmasından kaynaklı tercih edildiği, yabancı teşebbüslerden Flash Score ve Sofa Score'un söz konusu alanda sınırlı da olsa MAÇKOLİK'e rakip olduğu, MAÇKOLİK'in Türkiye'de gerek spor kategorisindeki dijital platformlar gerekse skor takibi alanındaki dijital platformlar içinde hem internet sitesi hem de mobil uygulaması ile oldukça önemli bir yer edindiği, bu doğrultuda tüketiciye ulaşmak konusunda etkin bir mecra olan MAÇKOLİK'in, sanal bayiler bakımından yüksek önem arz ettiği ve diğer mecraların oldukça önünde olduğu değerlendirilmelerine yer verilmiştir.
- (167) Ayrıca kararda, NESİNE ile MAÇKOLİK arasında yapılan münhasır anlaşmaya ilişkin rakip görüşlerinde; *“NESİNE tarafından MAÇKOLİK gibi yaygın kullanımı olan teşebbüslerle münhasır reklam, tanıtım ve sponsorluk anlaşmaları imzalamasının diğer sanal bayilere reklam alanlarının kapanmasına yol açtığı, NESİNE'nin izlediği bu reklam stratejisinin teşebbüslerinin reklam verme güdüsünü azalttığı ve bu durumun da pazar paylarına yansıdığı”* belirtilmiş, bir başka rakip görüşünde; *“Sektörden dolayı müşterilere erişmekte kullanılabilecek mecraların ve kullanımların sınırlı olduğu, bunun üzerine hakim gücünü kullanan NESİNE'nin sınırlı sayıda olan mecraları domine ettiği, hatta bazılarını tamamen kapattığı, MAÇKOLİK'in spor-futbol kategorisinde Türkiye'nin en bilinen, en çok ziyaret edilen internet sitesi olduğu, anlık kullanıcı sayısı itibarıyla birçok kitleye hitap ettiği, NESİNE'nin bu mecra ile münhasır anlaşması olduğu ve bu mecra (...) hiçbir şekilde kullanmadığı, spor ve futbol kategorisine ilgi gösteren hedef kitlesine ulaşılmasının engellendiği,”* ifade edilmiş, benzer şekilde başka bir rakip görüşünde ise; *“MAÇKOLİK ile diğer bayiler görüşmelere devam ederken NESİNE'nin MAÇKOLİK ile münhasırlık şartı içeren ve diğer bayilerin en ufak da olsa reklam vermesini engelleyen üç-dört yıl süreli sözleşme imzaladığı, bu nedenle pazardaki diğer firmaların MAÇKOLİK ile kısmi tanıtım ve reklam çalışması dahi yapma imkanının NESİNE tarafından engellendiği ve reklam alanlarının kapandığı, MAÇKOLİK ile yapılan anlaşmanın tekelleşmeye sebebiyet verdiği”* ifadelerine yer verilmiştir.
- (168) Nihayetinde, MAÇKOLİK'in sanal bayiler açısından önemli bir platform olduğu, NESİNE'nin hâlihazırda bu önemli platformda tek bahis platformu olarak reklam verdiği ve görünürlüğünü artırdığı, devam eden süreçte teşebbüsün uygulamaya konulacağını belirttiği projeler ile birlikte bu görünürlüğünün rakiplerin daha da aleyhinde olacak şekilde gerçekleşebileceği ve NESİNE'nin rakiplerinin MAÇKOLİK ile çalışmama ve dışlayıcı etkinin devam etme ihtimalinden bahisle nihai karara kadar *“ciddi ve telafi olunamayacak bir zararın”* ortaya çıkma ihtimalinin bulunması gerekçesiyle Kurul

³⁹ Kurulun 15.06.2023 tarih ve 23-27/520-176 sayılı kararı.

tarafından geçici tedbir kararı alınmıştır.

- (169) Diğer yandan, yukarıda bahsi geçtiği üzere at yarışı istatistiklerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetlerinin mobil uygulama kanalında görece güçlü konumda bulunan, bu sayede TJK'nin e-bayisine en fazla yönlendirme yapan teşebbüs olan GANYAN CANAVARI ile NESİNE arasında 01.04.2023 tarihinde imzalanan “(.....)”ne değinmek gerekmektedir. Anılan sözleşmenin ilgili maddelerine aşağıda yer verilmektedir:

“(.....TİCARİ SIR.....)”

- (170) Yukarıda yer verilen ilgili maddelerden öncelikle sözleşmenin NESİNE tarafından (.....)'na yapılacak yazılı bildirimle yürürlüğe gireceği anlaşılmaktadır. Kuruma gönderilen cevabi yazılarda söz konusu yazılı bildirimin NESİNE tarafından (.....)'na gönderilmediği, bu nedenle sözleşmenin hiçbir zaman yürürlüğe girmedeği, 31.12.2023 tarihi itibarıyla ortadan kalktığı ve taraflar arasında yeni bir reklam anlaşması için ticari görüşmelerin devam ettiği ifade edilmektedir.
- (171) Bununla birlikte, anılan sözleşmenin (.....) maddesinde NESİNE'nin yazılı onayı olmaksızın başka hiçbir marka ile çalışılamayacağını ve (.....) maddesinde (.....)'nın Google Adsense reklam alanlarında NESİNE'nin rakiplerinin gösterilemeyeceğinin düzenlendiği görülmektedir. (.....) maddede ise (.....)'nın sözleşme süresinin bitimine (.....) kala NESİNE'nin rakipleriyle görüşmeye başlayabileceği, sözleşme süresi bitmeden imza aşamasına geçemeyeceği düzenlenmektedir. Bu çerçevede, bahsi geçen sözleşme yürürlüğe girmemiş olsa dahi sözleşmede yer alan hükümlerin piyasada NESİNE'nin geçmiş dönem stratejilerini yansıttığı değerlendirilmektedir. Yer verilen hususlar doğrultusunda, işlem sonrasında birleşik teşebbüsün pazar kapama güdüsüne sahip olabileceği sonucuna varılmaktadır.
- (172) Son olarak, pazar kapamanın rekabeti önemli ölçüde etkileyip etkilemeyeceği göz önünde bulundurulmalıdır. Uygulamada pazar kapama imkânı, güdüsü ve etkin rekabetin kısıtlanması şeklinde ele alınan üç kıtas çoğunlukla iç içe geçmiş olduğundan birlikte değerlendirilebilmektedir. Bu doğrultuda, marka bilinirliği, ziyaretçi sayıları ve TJK'den elde ettiği reklam gelirlerinin rakiplerine nazaran yüksek olması gibi göstergeler LİDERFORM'un pazarda önemli bir konuma sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bunun yanında, devralan konumundaki NESİNE ve içerisinde bulunduğu ekonomik bütünlük, çevrimiçi bahis oyunlarının oynatılması noktasında oldukça güçlü bir konumdadır. Dolayısıyla, işleme izin verilmesi halinde birleşik teşebbüsün pazar kapama uygulamalarının pazardaki etkin rekabeti önemli derecede azaltabileceği değerlendirilmektedir.

G.4.3. Dosya Kapsamında Yapılan Genel Değerlendirme

- (173) 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca “bir ya da birden fazla teşebbüsün başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak” birleşmeler yasaklanmaktadır. Bu çerçevede, dosya kapsamında ilgili başlıklar altında ele alındığı üzere bildirim konu devralma işleminin birtakım rekabet karşıtı etkilerinin olabileceği değerlendirilmiştir.
- (174) Mevcut dosya kapsamında söz konusu rekabetçi endişeler; dikey ve çok pazarlı

birleşmeler kapsamında ele alınmıştır. Bu doğrultuda, bildirilen işlem kapsamında dikey seviyede meydana gelen örtüşmenin birleşik teşebbüsün girdi kısıtlaması uygulamak suretiyle rakiplerine pazarı kapatması yönünde rekabet endişesine neden olabileceği tespit edilmiştir.

- (175) Diğer yandan; çok pazarlı birleşmeler kapsamında birleşik teşebbüsün dışlayıcı uygulamalar yoluyla pazar kapamaya neden olabileceği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, bildirilen işlem sonrasında birleşik teşebbüsün etkilenen pazarlardaki uygulamalarının mevcut ve potansiyel rakiplerin pazardan dışlanması suretiyle etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabileceği anlaşılmaktadır.
- (176) Bununla birlikte, Bildirim Formu'nda işlem taraflarının bildirilen işlem ile bazı etkinlik kazanımlarının söz konusu olacağı ifade edilmektedir. Bu kapsamda Bildirim Formu'nda;
- LİDERFORM ile DOĞAN PORTAL'ın iştiraki olan NESİNE arasındaki işbirlikleri neticesinde çeşitli etkinliklerin ortaya çıkabileceği,
 - At yarışı müşterek bahis oyuncularının, TJK tarafından sağlanan veriler ile web portallarında sunulan bültenler sayesinde günlük galop verileri gibi verilere kolaylıkla ulaşabilmesi mümkün olmakla beraber at yarışı müşterek bahis oyuncularının oyun deneyimlerinin, söz konusu verinin müşterek bahislerde kullanılabilecek şekilde tasnif edilmesi ve bir veritabanı haline getirilmesi ile artırılabilmesi ve bu şekilde, oyuncuların hem günlük verilere hem de geçmiş verilere kolayca ulaşabileceği,
 - Ayrıca, LİDERFORM'un DOĞAN PORTAL desteği ile geliştirebileceği yeni ürün ve hizmetler ile NESİNE üzerinden at yarışı oynanıp oynanmadığına bakılmaksızın, tüm oyuncular bakımından oyuncuların oyun deneyimini artıran özelliklerin sunulabileceği,
 - LİDERFORM'un DOĞAN PORTAL'ın sağlayacağı *know-how* ve danışmanlık ile mevcut verileri müşterek at yarışı bahislerine uygun veri tabanlarına dönüştürmesi ve sanal ortam bayilerine izin verilmesi halinde bu bayilere veri tedarik edecek hale gelmesinin planlandığı ve etkinlik kazanımı için gereken sürenin ortalama (.....) sene olduğu,
 - Nihayetinde, tüketicilerin NESİNE'de, bir başka platformda veya fiziki bayide oynayıp oynamadığına bakılmaksızın, müşterek at yarışı bahislerindeki bilgi ve istatistik kullanımının her koşulda zenginleşeceği
- hususları ifade edilmiştir.

- (177) Anılan etkinlik kazanımlarının dosya kapsamında meydana gelmesi öngörülen rekabetçi endişeleri ne ölçüde giderebileceğinin somut olarak ortaya konulamadığı anlaşılmıştır. Öte yandan, bildirilen işlem ile sağlanacağı iddia edilen etkinlik kazanımlarının bir kısmının işlem taraflarınca dosya kapsamında getirilmesi planlanan ve aşağıda ele alınan taahhütlere bağlı olarak gerçekleşmesinin gündeme gelebileceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla gerçekleşmesi dahi dosya kapsamında sunulan taahhütlerin kabul edilmesi neticesinde birleşik teşebbüse getirilecek yükümlülüklerle bağlı olan etkinlik kazanımı iddialarının dosya kapsamında ortaya konulan rekabet endişelerini giderme noktasında belirsizliğini koruduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, işlem taraflarının etkinlik kazanımı iddialarının rekabet sorunlarını dengeleme konusunda yeterli olmadığı anlaşılmaktadır.

G.4.4. Birinci Yazılı Görüşün Değerlendirilmesi

- (178) DOĞAN PORTAL tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 01.04.2024 tarih ve 50516 sayılı ile intikal eden birinci yazılı görüş ve yazılı görüşün değerlendirilmesine

aşağıda yer verilmektedir.

G.4.4.1 Usule İlişkin Açıklamalar

- (179) 15 gün içerisinde bitirilmesi gereken önincelemenin birçok kez bilgi ve belge talep edilmesi nedeniyle altı aydan fazla sürdüğü, LİDERFORM'un bu süreçte pazardan çıkmasının gündeme geldiği, işlem taraflarının Kuruma sunduğu bilgi ve belgelere itibar edilmediği, NESİNE ile aralarında menfaat çatışması bulunan rakiplerin beyanlarına riayet edildiği ifade edilmiştir.
- (180) **Değerlendirme:** 2010/4 sayılı Tebliğ'in 15. maddesinin birinci fıkrasında Kurulun bilgi isteme ve yerinde inceleme yetkisi; *"Kurul, birleşme veya devralmayı değerlendirirken Kanunun 14 üncü maddesi çerçevesinde gerekli gördüğü hallerde birleşme veya devralmanın taraflarının yanı sıra, birleşme veya devralma ile ilgili diğer kişilerden ve tarafların müşterileri, rakipleri veya sağlayıcıları gibi üçüncü kişilerden bilgi isteyebilir"* şeklinde belirtilmiştir. Bu çerçevede, ilgili işlemin detaylı bir şekilde değerlendirilmesi adına süreç içerisinde gerek işlem taraflarından gerekse sektör oyuncuları ve düzenleyici otorite konumunda bulunan kamu kurumlarından bilgi ve belge talebinde bulunulmuş ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Zira dosya kapsamında ilgili pazarların tespiti, bu pazarlarda işlem taraflarının konumu ve pazarın rekabetçi yapısının belirlenmesi, söz konusu kaynaklardan elde edilen bilgi ve belgeler ışığında değerlendirilmiştir. Diğer yandan, dosya kapsamında işlemin yaratacağı pazar kapama olasılığından doğrudan etkilenecek rakiplerin görüşlerine başvurulmasının yerinde olduğu açıktır. Kaldı ki dosya kapsamında yalnızca çevrimiçi ortamda bahis oynatan rakip teşebbüslerin görüşlerine değil, bülten alanında faaliyet gösteren üçüncü taraf teşebbüsler ve kamu kurumlarının da görüşlerine başvurulmuştur. Sonuç olarak işlem taraflarının usule ilişkin açıklamalarının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

G.4.4.2 Esasa İlişkin Açıklamalar

İşlemin LİDERFORM'un Kontrol Yapısında Değişiklik Doğurmayacağı Görüşü

- (181) DOĞAN PORTAL'ın veya iştiraklerinin çevrimiçi at yarışı bülten hizmetlerinde tecrübesinin bulunmadığı, işlem sonunda LİDERFORM'un ana faaliyetinde LİDERFORM'un mevcut hissedarlarının söz sahibi olmaya devam edeceği, işlem neticesinde kontrol değişikliğinin sadece şeklen ortaya çıkacağı belirtilmektedir.
- (182) **Değerlendirme:** 2010/4 sayılı Tebliğ'de kontrolün bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânı veren araçlarla sağlandığı belirtilmekte olup bu araçlardan biri de sözleşmeler olarak ifade edilmektedir. Esasında sözleşme aracılığıyla kontrolün sağlanabilmesi için hedef şirket üzerinde ilgili sözleşmenin hisseler veya varlıkların devralınması suretiyle sahip olunana benzer bir kontrole yol açması gerekmektedir. Bununla birlikte sözleşmeler, stratejik ticari kararlar üzerinde veto hakları sağlamak suretiyle de kontrole yol açabilmektedir.
- (183) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'da (Kontrol Kılavuzu) da ifade edildiği üzere bir teşebbüsün başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etkiye tek başına sahip olduğu durumda tek kontrol söz konusu olmaktadır. Bir teşebbüsün tek kontrole sahip olduğu durumda, kontrolü elde eden teşebbüs diğer teşebbüsün stratejik ticari kararlarını alma hakkına sahip olmakta ve bu hak genellikle bir şirketteki oy haklarının çoğunluğunun devralınması ile elde edilmektedir.
- (184) Öte yandan azınlık hissedarlarının ortak girişimin stratejik ticari davranışı için gerekli olan kararları veto etmelerini sağlayan haklara sahip olduğu durumlarda ortak kontrol gündeme gelmektedir. Bir işlem kapsamında ortak kontrolden bahsedebilmek için

belirleyici etki uygulama imkânı sağlayan veto haklarının ortak girişimin işletme politikası hakkındaki stratejik kararlarla ilgili olması gerekmekte olup yatırımcıların finansal çıkarlarının korunması için normalde azınlık hissedarlarına verilen veto haklarının ötesine geçmesi gerekmektedir. Kontrol Kılavuzu'nda belirtildiği üzere ortak girişimin ana sözleşmesindeki değişiklik, sermayede artış ya da azalma veya tasfiye gibi kararlar üzerindeki veto hakkı azınlık hissedarlarının finansal çıkarlarını korumaya yönelik haklardandır. Ortak kontrol sağlayan veto hakları ise tipik olarak bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar ya da üst yönetimin atanması gibi kararları içermektedir.

- (185) Bildirim Formu'nda, işlem öncesinde LİDERFORM'un Murat AKYER'in %(.....) ve Alper KAHRAMAN'ın %(.....) hissedarlığı altında olduğu, işlemin tamamlanmasını takiben DOĞAN PORTAL, LİDERFORM'un ihraç edilmiş ve tedavülde bulunan hisselerinin %(.....)'ine karşılık gelen çoğunluk hisselerine sahip olacağı belirtilmiştir. Ayrıca Murat AKYER'in %(.....) ve Alper KAHRAMAN'ın %(.....) hissedarlığına sahip olacağı, bunun dışında taraflara ortak kontrol sağlayan veto haklarından bahsedilemeyeceği ve bu suretle LİDERFORM'un tek kontrolüne DOĞAN PORTAL'ın sahip olacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda tarafın kontrole ilişkin görüşlerinin yerinde olmadığı değerlendirilmektedir.

İşlemin Bildirim Yükümlülüğüne Tabi Olmadığı Görüşü

- (186) 2010/4 sayılı Tebliğ'e göre teknoloji teşebbüslerinin devralma işlemlerinin ciro eşiklerine tabi olmadığı, anılan düzenlemenin özellikle yazılım alanında faaliyet gösteren start-up teşebbüslerinin, ayrı pazarda faaliyet gösteren büyük rakiplerince devralınmasının önlenmesi için getirildiği, LİDERFORM'un bülten hizmetleri faaliyetini basılı mecraadan dijital mecraya aktarmasının tek başına LİDERFORM'u teknoloji teşebbüsü yapmayacağı, somut olayda bu anlamda bir start-up'ın bulunmadığı, LİDERFORM'un da 2010/4 sayılı Tebliğ'deki ciro eşiklerine ulaşmadığı belirtilmiştir.
- (187) Ayrıca, LİDERFORM'un dijital bülten hizmetleri faaliyetleri kapsamında veri toplayan, topladığı verileri işleyebilen bir yazılım sistemini geliştirdiği; ancak ana faaliyetinin sadece yazılım geliştirme faaliyeti olmadığı, hâlihazırda bütün teşebbüslerin veri topladığı, işlediği ve bu işleme faaliyeti için yazılım da geliştirdiği, bu hususların ilgili teşebbüsleri teknoloji şirketi yapmadığı, bu sebeple LİDERFORM'un da teknoloji şirketi olmadığı ifade edilmiştir.
- (188) **Değerlendirme:** 2010/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca teknoloji teşebbüsleri; *"Türkiye coğrafi pazarında faaliyet gösteren veya AR-GE faaliyeti olan ya da Türkiye'deki kullanıcılara hizmet sunan dijital platformlar, yazılım ve oyun yazılımı, finansal teknolojiler, biyoteknoloji, farmakoloji, tarım kimyasalları ve sağlık teknolojileri alanlarında faaliyet gösteren teşebbüsler"* olarak tanımlanmaktadır.
- (189) Kurulun geçmiş tarihli kararları⁴⁰ incelendiğinde ana faaliyeti kapsamında yazılım hizmetleri sunmakta olan teşebbüslerin teknoloji teşebbüsleri olarak değerlendirildiği görülebilmektedir. Bildirim Formu'nda yer aldığı üzere LİDERFORM bilgilerin işlenmesi sürecinde yurt içi ve yurt dışı veri sağlayıcıları ile irtibat sağlayarak at yarışı müsabakalarıyla ilgilenen 3. kişilere at yarışı istatistik bilgilerinin sunulması ve resmi at yarışı müsabakalarına ait istatistiki bilgilerin, şans ve bahis oyunları alanlarında faaliyet gösteren teşebbüslerin web sayfalarının veya elektronik platformlarının altyapısına entegre edilmesi faaliyeti göstermektedir. LİDERFORM bunun yanında, web sitesi ve

⁴⁰ 23.11.2022 tarih ve 22-52/788-324 sayılı, 26.07.2023 tarih 23-34/645-217 sayılı ve 03.08.2023 tarih 23-36/672-228 sayılı Kurul kararları.

mobil uygulamalarında bulunan reklam alanlarının reklam hizmet sözleşmeleri ile pazarlanması üzerine dijital platform olarak gelir elde etmektedir. Anılan faaliyetleri kapsamında LİDERFORM'un teknoloji teşebbüsü olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla tarafların bu yöndeki görüşlerine itibar edilmemiştir.

NESİNE'nin İşlemin Tarafı Olmadığı Görüşü

- (190) NESİNE'nin sabit ihtimalli bahis oyunları pazarındaki gücünü çevrimiçi at yarışı bahis pazarına yansıtacağına iddia edildiği, NESİNE'nin at yarışlarının dijital platformlarda oynatılmasına ilişkin faaliyetinin bulunmadığı, STTB ve TJK'nin kuralları gereği hâlihazırda bunun mümkün olmadığı, mevcut durumda farklı bir tüzel kişilik olan, kendi organizasyonuna sahip ATYARISI.COM'un internet adresi üzerinden at yarışları bahislerinin yürütülmeye başlandığı, bu teşebbüsün marka bilinirliğinin, pazar gücünün mevcut olmadığı, endişelerin aksine NESİNE platformundan bu teşebbüse yönlendirmenin yapılmadığı belirtilmiştir.
- (191) **Değerlendirme:** Rekabet Terimleri Sözlüğü'nde⁴¹ ekonomik bütünlük kavramı; *"RKHK'de teşebbüs tanımı yapılırken ekonomik bütünlük ilkesi benimsenmiştir. Bir başka deyişle, yapılan değerlendirmelerde bir yavru şirket tek başına değil, bağlı olduğu diğer şirket veya şirketlerle birlikte ele alınmaktadır. Diğer hukuk dalları açısından bağımsız olarak nitelendirilebilmesine rağmen, rekabet hukuku bakımından kararlarında bağımsız olmayan ekonomik birim, kararları üzerinde kontrol sahibi olan kişi veya şirketlerle birlikte tek ekonomik bütünlük olarak kabul edilmektedir. Buna göre, teşebbüs kavramı bakımından, bir iktisadi varlığın hukuki yapısı değil, iktisadi kontrolü ve ekonomik bir bütün teşkil etmesi üzerinde durulmaktadır. Dolayısıyla, farklı hukuki yapılar altında faaliyet gösterebilir bile, bir iktisadi varlığın çeşitli bölümleri tek bir teşebbüs olarak kabul edilmektedir."* şeklinde tanımlanmıştır. Bu doğrultuda, rekabet hukuku kapsamında etkilenen pazarlar değerlendirilirken devralan teşebbüs DOĞAN PORTAL ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan NESİNE'nin değerlendirilmesi yerindedir.
- (192) Kılavuzda dijital pazarlardaki devralmalar bakımından söz konusu işlemlerin birbiriyle iletişim halinde çalışabilen dijital ürünlere veya birinin diğerinden veri girdisi alan ürünlere ilişkin olup olmadığının veya örtüşen kullanıcı tabanına sahip tamamlayıcı ürünlerin bir araya getirilip getirilmediğinin incelenmesinin gerektiği belirtilmektedir. G.3.1. İlgili Ürün Pazarı bölümünde belirtildiği üzere, mevcut durumda müşterek bahis şeklinde tertip edilen at yarışlarının sabit ihtimalli bahis olarak tertip edilmeye başlanmasının at yarışlarının tüketici gözünde İddaa oyunu ile olan benzerliğini artırabileceği, tüketici gözünde bir ölçüde oyunlar arasında geçişkenlik artışının söz konusu olabileceği, bu doğrultuda kullanıcı tabanının örtüşebileceği göz önünde bulundurulduğunda bahis sektörünün bir arada değerlendirilmesi gerekebilecektir.
- (193) Öte yandan, işlem taraflarınca iddia edildiği üzere hâlihazırda NESİNE üzerinde at yarışı bahsi oynatılamaması ve ATYARISI.COM'a herhangi bir yönlendirme yapılamaması hususları belirsizliğini korumaktadır. STTB'nin iznine bağlı olarak anılan hususların gelecekte yapılabilmesi ihtimal dâhilindedir. Bu kapsamda tarafların görüşlerine itibar edilmemiştir.

⁴¹Bkz <https://www.rekabet.gov.tr/Dosya/geneldosya/rk-terimleri-sozlugu-2018-pdf>, Erişim Tarihi;24.06.2024

NESİNE'nin Sabit İhtimalli Bahis Oyunları Pazarındaki Gücüne Yönelik Tespitlere İlişkin Görüş

- (194) Pazar paylarının belirlenmesinde sanal bayilerin kullanıcı sayılarının esas alındığı, ancak NESİNE'nin 2021 yılından 2022 yılına geçerken aktif kullanıcı sayısı bazında %(.....) yakın pazar payı kaybettiği, oynanan kupon sayılarına bakıldığında ise 2020 yılından itibaren NESİNE'nin pazar payında (.....) fazla bir düşüş yaşandığı, bir pazarda güçlü bir teşebbüsün bulunduğu hallerde pazardaki verilerin sabitlik arz edeceği, rakip teşebbüsler lehine (.....) varan iniş ve çıkışlar yaşanmayacağı, bu bağlamda pazara giriş engellerinin bulunduğu ve bu nedenle de NESİNE'nin gücünün azaltılmasının imkânsız olduğu yönündeki tespitlere katılmanın mümkün olmadığı, bir pazarda gücün sadece yeni katılım ile düşmeyeceği; esasen mevcut rakiplerin bu gücü azaltabilecek ilk etmen olduğu ifade edilmiştir.
- (195) **Değerlendirme:** Önceki kısımlarda detaylıca belirtildiği üzere NESİNE'nin aktif kullanıcı sayısı bazında yıllar içerisinde %(.....) ve üzeri pazar payına, bahis yapılan kupon sayısı bazında yıllar içerisinde %(.....) ve üzeri pazar payına, tüketicilerden kupon karşılığında elde edilen bedeller bazında yıllar içerisinde %(.....) ve üzeri pazar payına ve elde edilen gelir bakımından ise yıllar içerisinde %(.....) ve üzeri pazar payına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Teşebbüsün pazar payları incelendiğinde NESİNE'nin özellikle canlı bahislerin oynatılmaya başlandığı 2019 yılından bu yana pazarda daha güçlü bir konuma geldiği anlaşılmaktadır.
- (196) Bunun yanında, ölçek ve kapsam ekonomileri pazara girişte önemli bir rol oynayabilmekte ve pazara yeni girecek teşebbüsler için dezavantaj oluşturabilmektedir. Bir teşebbüsün ölçek ekonomisine bağlı olarak elde ettiği maliyet avantajı, pazarda yerleşik bulunan ancak ölçek ekonomisine ulaşmamış teşebbüslere karşı pazar gücünü artırmakta ve henüz pazara girmeyen teşebbüslerin pazara girmesine engel olmaktadır.
- (197) Bir sanal bahis platformu için platformu kullanan ve kupon yapan kullanıcı sayısı ne kadar artarsa tüketici başına canlı yayın hizmeti sunma, reklam verme, sponsor olma gibi maliyetler o derece düşecektir. Bu bakımdan üye sayısı, oynanan kupon ve elde edilen gelir açısından NESİNE rakiplerine kıyasla, sunduğu hizmetleri tüketici başına daha düşük bir maliyetle sunabilmekte ve güçlü ölçek ve kapsam ekonomisinden faydalanabilmektedir.
- (198) Öte yandan bahis oyunlarında etkin bir şekilde faaliyet gösterebilmek için belirli bir portföy gücüne ulaşılması önem arz etmektedir. Bu tür pazarlarda bir teşebbüsün belirli bir portföye ulaşabilmesinde marka bilinirliği, yüksek reklam/tanıtım giderlerini karşılayabilecek finansal güç vb. birçok faktör rol oynamaktadır. NESİNE bu bağlamda güçlü portföy yapısına sahiptir. Ayrıca ilgili pazarda yasal düzenlemeler kaynaklı giriş engellerinin bulunduğu, bu kapsamda sektörde rakiplerine nazaran oldukça güçlü bir konumda olduğu tespiti yapılabilmektedir. Aktarılan hususlar doğrultusunda işlem taraflarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

LİDERFORM'un Faaliyette Bulunduğu Pazarlardaki Gücüne İlişkin Görüş

- (199) Mevcut kapama etkisi endişesi kapsamında en önemli unsurun LİDERFORM'un TJK'ye yönlendirdiği oyuncu sayısı olduğu, TJK tarafından son iki yılda en çok reklam harcaması yapılan teşebbüsün LİDERFORM olmasına rağmen yönlendirme bakımından LİDERFORM'un pazarda üçüncü sırada olduğu, LİDERFORM'un sıklıkla ziyaret edilen, ziyaretçi sayısı nedeniyle reklam alabilen fakat yönlendirme bakımından kıt bir kaynağa sahip olduğu, LİDERFORM sayesinde NESİNE veya bir başka

teşebbüsün pazar gücünün artırılması ihtimalinin kullanıcı sayısı düşünüldüğünde az olduğu, LİDERFORM'dan veri entegrasyon hizmetini talep eden NESİNE, BİLYONER ve MAÇKOLİK olmak üzere sadece üç teşebbüsün bulunduğu, TJK sanal bayisi HİPODROM'un HİPODROMX ile münhasır anlaştığı, sanal bayilik hazırlığı bulunan "dortnala.com"un ise verileri TJK'den aldıktan sonra veri havuzunu kendi yazılım ekibi ile oluşturduğu, diğer sanal bayilik hazırlığındaki teşebbüslerin de bu yolu seçtiklerinin bilindiği, LİDERFORM olmadan da kısa sürede bu türden bir veriyi toplanıp işlenebildiği; LİDERFORM'un sadece iki sanal bayi ile çalışmasından anlaşılabileceği üzere yüksek bir pazar gücüne sahip olmadığı ifade edilmiştir.

- (200) **Değerlendirme:** Daha önceki kısımlarda detaylı bir şekilde değerlendirildiği üzere LİDERFORM sahip olduğu *know-how* ve sektörde uzun yıllardır faaliyet göstermesine bağlı olarak edindiği marka bilinirliği yönüyle rakip sanal bayiler tarafından geniş kitlelere ulaşmak bakımından çok önemli bir konumda görülmektedir. LİDERFORM'un ziyaretçi sayıları dikkate alındığında da rakiplerin önemli bir tanıtım ve yönlendirme mecrasına erişim imkânlarının kısıtlanması ihtimalinin yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Bunun yanında, at yarışı istatistiklerinin at yarışı bahsi oynatılması alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin teknik altyapılarına entegrasyonu alanında LİDERFORM pazarın en önemli oyuncusudur. Dolayısıyla bu alanda meydana gelebilecek girdi kısıtlaması suretiyle pazar kapama olasılığı etkin rekabeti önemli ölçüde azaltılabilecektir.
- (201) Verilerin kısa sürede toplanıp işlenebildiği ve hâlihazırda rakip teşebbüslerin bu yolu seçtikleri hususuna ilişkin olarak rakip sanal bayilerin görüşlerine bakıldığında, veri toplama ve işleminin zaman aldığı ve yüksek maliyete katlanılmasını gerektirdiği, LİDERFORM'u veri entegrasyonu alanında önemli bir konumda olduğu, at yarışı bahsi alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin kendi platformlarında müşterilerine sorunsuz bir şekilde at yarışı istatistik verilerini gösterebilmeleri için LİDERFORM'dan hizmet almalarının elzem olduğunun ifade edildiği görülmektedir. Aktarılan tespit ve değerlendirmeler ışığında, işlem taraflarının savunmasının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

Pazar Kapama Güdüsü ve Etkisine Yönelik Rekabetçi Endişelerin Bulunmadığı Görüşü

- (202) NESİNE ve MAÇKOLİK arasındaki münhasırlık anlaşmasının pazar kapama güdüsünü ortaya koymada yeterli olmadığı, pazar kapama güdüsünün alt ve üst pazarlardaki kârlılık oranlarına bakılarak tespit edildiği, buna göre pazarı kapama güdüsünün; kârlılık alt pazarda düşük, üst pazarda fazlaysa söz konusu olabileceği, bu kapsamda LİDERFORM'un kârlılığının değerlendirmeye tabi tutulmadığı, pazarı kapatma güdüsüne sahip olabilmek için üst pazardaki ürünün alt pazardaki maliyetin önemli bir kısmını oluşturması gerektiği, somut olayda veri bakımından bu durumun da söz konusu olmadığı, Kurulun 25.05.2023 tarih ve 23-24/451-155 sayılı kararında; pazar payı yüksek iki rakibin pazarda bulunmasının rekabetçi endişelerin ihmal edilebilmesi için yeterli sayıldığı, NESİNE ve ATYARISI.COM bakımından BİLYONER ile MİSLİ'nin faaliyet göstermesi, LİDERFORM açısından ise HİPODROMX ile GANYAN CANAVARI'nın hâlihazırda faaliyet göstermesinin rekabetçi endişeleri giderebileceği ifade edilmiştir.
- (203) **Değerlendirme:** Dikey Kılavuz'un 48. paragrafında, birleşik teşebbüsün ortaklık yapısı ve geçmişte uygulanan stratejilerinin girdi kısıtlama güdüsü değerlendirilirken dikkate alınabileceği belirtilmektedir. Bu kapsamda, yakın tarihte Kurul kararına konu edilen ve rakiplerin dışlanması sonucunu doğurduğu tespit edilen NESİNE ve MAÇKOLİK

arasında münhasırlık içeren sözleşmeler pazar kapama güdüsü değerlendirilirken dikkate alınmıştır.

- (204) LİDERFORM'un kârlılığının değerlendirmeye alınmadığı görüşü karşısında ise öncelikle çevrimiçi ortamda at yarışı bahislerinin sanal bayiler üzerinden oynatılması pazarının yeni oluşan bir pazar olduğu vurgulanmalıdır. Mevcut durumda dahi TJK ile sözleşme imzalamasına rağmen faaliyete geçememiş sanal bayiler bulunduğu bilinmektedir. Dolayısıyla henüz yeni oluşan ve kullanıcı alışkanlıklarının belirleyici olduğu bir dijital pazarda kârlılık ve maliyet gibi unsurların hatalı değerlendirmelere yol açabilme ihtimali bulunmaktadır. Ayrıca LİDERFORM'un geçmiş yıllarda elde ettiği ciroların da düşük olduğu görülebilmektedir. Bununla birlikte, gelecek dönemlerde at yarışı bahislerinin çevrimiçi ortamda sanal bayiler üzerinden oynatılması ile beraber LİDERFORM'un öneminin artacağı, söz konusu göstergelerin gelecekte önem arz edebileceği öngörülmektedir. Kaldı ki girdi kısıtlama güdüsü değerlendirmesinde nicel parametreler dikkate alınırken de esas gaye, uygulanabilecek stratejinin ticari anlamda rasyonel olup olmadığının ortaya konulmasıdır. İşbu dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde tespit olunduğu üzere, at yarışı bahsi oyuncularının yarış sonuçlarını doğru tahmin edebilmeleri için geçmiş yarışlara ilişkin istatistik verileri kritik öneme sahip olduğundan sanal bayiler söz konusu verileri kendi platformlarında kullanıcılarını sunmak istemektedir. Bu bağlamda, sanal bayilerin geçmiş dönemlerdeki deneyim ve sahip olduğu *know-how* yönüyle devre konu LİDERFORM'u rakipleri karşısında önemli ve özellikli bir yerde konumlandıkları, bu nedenle veri tedariki konusunda LİDERFORM'dan hizmet almak istedikleri anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, bildirilen işlem sonrasında daha fazla kullanıcıya hitap etmek adına birleşik teşebbüsün rasyonel davranışı rakip sanal bayilere veri entegrasyon hizmeti sunmaması olabilecektir.
- (205) Aktarılan hususlar doğrultusunda ilgili başlıklar altında da tespit edildiği üzere dikey seviyede üst pazarı teşkil eden veri entegrasyon hizmeti alanında pazarın en önemli oyuncusu konumunda olan LİDERFORM'un devralınması, girdi kısıtlanması suretiyle rakip sanal bayilere pazarın kapanması sonucunu doğurabilecektir. Sonuç olarak, işlem taraflarının söz konusu görüşlerine itibar edilmemiştir.

G.5. Dosya Kapsamında Sunulan Taahhütler

- (206) İşlem taraflarının 2010/4 Sayılı Tebliğ'in 14. maddesi kapsamında 25.06.2024 tarihli ve 53244 sayılı yazı ile sunduğu taahhüt metni aşağıda yer almaktadır:

"TANIMLAR

- **Hedef Şirket:** *Liderform At Yarışları Enformasyon Anonim Şirketi'ni;*
- **Devralan:** *Doğan Portal ve Elektronik Ticaret Anonim Şirketi ile Doğan Portal ve Elektronik Ticaret Anonim Şirketi'ni kontrol eden ya da Doğan Portal ve Elektronik Ticaret Anonim Şirketi tarafından kontrol edilen yahut Doğan Portal ve Elektronik Ticaret Anonim Şirketi ile aynı ekonomik bütünlükte bulunan teşebbüsleri;*
- **Devralma İşlemi:** *Rekabet Kurumu'na bildirilen Devralan tarafından hâlihazırda Hedef Şirket'in %51 oranındaki hissesinin ve dolayısıyla tek kontrolünün devralınması işlemini;*
- **TJK Sanal Bayi:** *Türkiye Jokey Kulübü İktisadi İşletmesi tarafından veya ilgili kuruluşların bağlı olduğu diğer kuruluşlar tarafından lisans verilmesi ve sair yöntemlerle lisans alarak çevrim içi ya da çevrim dışı mecralarda at yarışlarına dayalı bahis oynatma yetkisine sahip olan teşebbüsleri;*
- **Spor Toto Sanal Bayi:** *Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından veya ilgili kuruluşların bağlı olduğu diğer kuruluşlar tarafından lisans verilmesi ve sair*

yöntemlerle lisans alarak çevrim içi ya da çevrim dışı mecralarda spor müsabakalarına dayalı bahis oynatma yetkisine sahip teşebbüsleri,

- **Diğer Sanal Bayi:** Türkiye Jokey Kulübü İktisadi İşletmesi veya Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından ilgili kuruluşların bağlı olduğu diğer kuruluşlar tarafından lisans verilmesi ve sair yöntemlerle lisans alarak çevrim içi ya da çevrim dışı mecralarda spor müsabakalarına veya at yarışlarına dayalı bahis oynatma yetkisine sahip olan Devralan'ın içinde olduğu ekonomik bütünlüğe dahil olmayan teşebbüsleri;
- **İşlem Kapanışı:** Devralma İşlemi çerçevesinde 4054 sayılı Kanun ve Rekabet Kurulu tarafından kabul edilen 2010/4 sayılı Tebliğ çerçevesinde Devralma İşlemi özelinde kontrol değişikliğinin gerçekleştiği anı;
- **Kısa Karar:** İşbu taahhüt metninin bağlayıcı hale getirildiğine ilişkin Rekabet Kurulu'nun kısa kararını;
- **Kurum:** Rekabet Kurumu'nu; ifade etmektedir.

A. HEDEF ŞİRKET TARAFINDAN DİĞER SANAL BAYİLER'E SUNULAN VEYA SUNULACAK OLAN VERİ ENTEGRASYON HİZMETİNİN DEVAMLILIĞINA İLİŞKİN ENDİŞELER HAKKINDAKİ TAAHHÜTLER

Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca, at yarışına dayalı bahisleri Spor Toto Bayi Platformlarında oynatılmasına izin verilmemesi durumunda;

1. Devralan, Diğer Sanal Bayiler ile Hedef Şirket arasında hâlihazırda yürürlükte olan veri sunumuna ilişkin sözleşmelerin, Diğer Sanal Bayiler'in sözleşmeyi ihlal etmesi veya tek taraflı olarak feshetmesi halleri hariç olmak üzere, süresinden önce feshedilmeyeceğini taahhüt eder.
2. Devralan, Diğer Sanal Bayiler ile Hedef Şirket arasında **hâlihazırda yürürlükte olan veri sunumuna ilişkin sözleşmeler ile aynı kapsamda olan veri sunumuna** ilişkin sözleşmeleri, talep etmesi halinde hâlihazırda imza etmemiş ancak imza etmek isteyen Diğer Sanal Bayiler ile de imzalamayı taahhüt eder.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının, at yarışına dayalı bahisleri Spor Toto Bayi Platformlarında oynatılmasına izin verilmesi durumunda;

1. Veri entegrasyon hizmeti, objektif, hukuki ve teknik açıdan ayrımcı olmayacak şekilde talepte bulunan Bayiler'e eşit ve güncel piyasa koşulları uyarınca makul koşullarda sunulacaktır.
2. Hedef Şirket tarafından sunulan hizmetler hakkında eşit ve şeffaf bir şekilde Diğer Sanal Bayiler'in bilgi edinmesi sağlanacaktır.

B. HEDEF ŞİRKET'İN SANAL BAYİLER'E SUNDUĞU REKLAM MECRASI SAĞLAMA HİZMETİNE İLİŞKİN ENDİŞELER HAKKINDAKİ TAAHHÜTLER

- Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından, at yarışı bahislerinin Spor Toto Bayi Platformlarında oynatılmasına izin verilmesi halinde Hedef şirketin Sanal Bayiler'e sunduğu reklam mecrası sağlama hizmetinin işlem sonrasında Diğer Sanal Bayiler'in önemli bir tanıtım ve yönlendirme mecrasına erişim imkânını kısıtlayabileceğine ilişkin taahhütler):

1. Sanal Bayiler'in Hedef Şirket'in internet siteleri ile mobil uygulamalarında bulunan banner ve pop-up adı verilen reklam alanlarındaki görünürlüğü, Devralan'ı rakipleri karşısında ayrıcalıklı bir konuma getirmeyecek şekilde, somut ve objektif bir ölçüt kullanılarak düzenlenecektir.
2. Hedef Şirket tarafından Devralan ile Diğer Sanal Bayiler arasında ayrıma yol açmayacak eşit ve şeffaf bir reklam politikası izlenecektir.

3. Gerek internet siteleri gerekse mobil uygulamalar üzerinden yönlendirme hizmetinin Devralan'a ait olanlar da dahil olmak üzere, bütün Bayiler'e eşit bir şekilde sağlanmasına imkân verilecek; ayrıca söz konusu yönlendirmelerde tüm Bayiler'in gösteriminin hiçbir teşebbüse ayrıcalık tanınmayacak şekilde dönüşümlü bir şekilde sıralanması sağlanacaktır.

- Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından, at yarışı bahislerinin Spor Toto Bayi Platformlarında oynatılmasına izin verilmemesi halinde Hedef şirketin Sanal Bayiler'e sunduğu reklam mecrası sağlama hizmetinin işlem sonrasında Diğer Sanal Bayiler'in önemli bir tanıtım ve yönlendirme mecrasına erişim imkânını kısıtlayabileceğine ilişkin taahhütler:

1. Sanal Bayiler'in Hedef Şirket'in internet siteleri ile mobil uygulamalarında bulunan banner ve pop-up adı verilen reklam alanlarındaki görünürlüğü, Devralan'ı rakipleri karşısında ayrıcalıklı bir konuma getirmeyecek şekilde, somut ve objektif bir ölçüt kullanılarak düzenlenecektir.
2. Hedef Şirket tarafından Devralan ile Diğer Sanal Bayiler arasında ayırma yol açmayacak eşit ve şeffaf bir reklam politikası izlenecektir.

C. TAAHHÜTLERİN RAPORLANMASI, SÜRESİ VE DEĞİŞİKLİK

Taahhütlerin uygulanması ile ilgili taahhütler aşağıda yer almaktadır:

1. İşbu yukarıdaki taahhütler süresiz olarak sunulmuştur.
2. İşbu taahhütler, pazar koşullarında değişiklik olması halinde Kurul'a yapılacak olan başvuru üzerine yeniden değerlendirme yapılma hakkı saklı olmak üzere sunulmaktadır.
3. Bu kapsamdaki raporlama, işbu taahhüt metni ile sunulan tüm taahhütlerin açıklamalarını kapsayacak şekilde Kısa Karar'ın tebliğinden itibaren üç ay içinde Kurum'a sunulacaktır."

G.5.1. Sunulan Taahhütlerin Değerlendirilmesi

- (207) Bu bölüme kadar işlemin yaratacağı olası etkiler dosya kapsamında tanımlanan ilgili pazarlar açısından ayrı ayrı değerlendirilmiş; planlanan işlemin dikey ve çok pazarlı birleşmeler kapsamında yaratabileceği endişelere dikkat çekilmiştir. Bildirilen işlem kapsamında dikey seviyede meydana gelen örtüşmenin birleşik teşebbüsün girdi kısıtlaması uygulamak suretiyle; çok pazarlı birleşmeler kapsamında ise birleşik teşebbüsün dışlayıcı uygulamalar yoluyla rakiplerine pazarı kapatması yönünde endişelere neden olacağı ve anılan hususlar nedeniyle işlemin etkin rekabeti önemli ölçüde sınırlandıracağı sonucuna ulaşılmıştır. 2010/4 sayılı Tebliğ'in 14. maddesinde teşebbüslerin Kanun'un 7. maddesi kapsamında ortaya çıkabilecek rekabet sorunlarının giderilmesi amacıyla yoğunlaşmaya ilişkin çözüm önerebilmesine ve Kurulun izin kararında çözümlerin yerine getirilmesini sağlamaya yönelik şart ve yükümlülük öngörebilmesine imkân tanınmaktadır. Bu noktada dosya kapsamında sunulan taahhütlerin değerlendirilmesine yer verilecektir.
- (208) Birleşme çözümlerine ilişkin en temel sınıflandırma yapısal ve davranışsal çözümler olarak yapılmaktadır. En temel şekliyle, pazarın yapısını etkilemeye yönelik çözümler "yapısal", birleşen teşebbüslerin davranışlarını düzenlemeye yönelik çözümler "davranışsal" olarak nitelendirilmektedir.
- (209) Birleşme/Devralma İşlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz'da (Taahhüt Kılavuzu) da ifade edildiği üzere, gerek ön inceleme gerekse de nihai inceleme aşamasında, yoğunlaşma işleminin etkin rekabetin önemli ölçüde azaltacağı endişesinin taşınması durumunda bu endişe taraflara iletilmekte

olup, rekabet sorunlarını gidermeye yönelik çözüm önerip önermemek tarafların takdirindedir. Ardından, bir yoğunlaşmanın çözüm önerisiyle birlikte 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinin ihlaline yol açıp açmadığının değerlendirilmesi yine Kurulun yetki ve görev alanında bulunmaktadır. Bu noktada taraflarca sunulan çözüm önerilerinin Kurulun izin kararına temel oluşturabilmesi için;

- Taraflarca üstlenilen esasa ve uygulamaya ilişkin hususların tam ve ayrıntılı olarak belirlenmesi,
- Usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş bir kişi tarafından imzalanmış olması,
- İncelemenin yapılabilmesi için taahhüde ilişkin yeterli bilgiyi içeren ve ticari sırlardan arındırılmış bir kopyasının Kuruma sunulması, sunulan bu kopyanın üçüncü kişilerin önerilen çözümün rekabet ile ilgili kaygıları etkin ve işleyebilir bir biçimde giderip gidermediğine yönelik tam bir analiz yapılabilmesine olanak vermesi gerekmektedir.

(210) Bu bağlamda Kurul yalnızca yukarıda sayılan özellikleri ve taraflara iletilen endişeleri ortadan kaldırma yeterliliğini haiz çözüm önerilerini kabul edeceğinden; çözüm önerilerinin işleme ilişkin rekabet ile ilgili kaygıları tereddüde yer bırakmayacak şekilde ve sürdürebilir bir biçimde gidermesi ve her açıdan anlaşılabilir olması gerekmektedir. Öte yandan, pazar koşulları değişebileceğinden çözüm önerileri mümkün olan en kısa zamanda ve etkili bir şekilde uygulanabilir olmalıdır.

(211) Bu kapsamda çözüm önerileri, taraflarca sunulmakta, Kurul ise izin kararını çözüm önerilerine bağlamaktadır. Bununla birlikte, temel olarak bir yoğunlaşma işlemine taahhütler çerçevesinde koşullu olarak izin verilebilmesi için, taahhütler işleme ilişkin rekabetçi endişeleri tamamen gidermeli ve her açıdan anlaşılabilir ve etkili olmalıdır. Bu noktaların dikkate alınmasıyla sorunsuz, etkin, tartışmaya ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde oluşturulan taahhüt kısa sürede uygulanabilmelidir. Bu bağlamda, işlem taraflarının sunduğu taahhütlerin yukarıda yer verilen hususlar kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

(212) İlgili başlıklar altında detaylarına yer verildiği üzere mevcut dosya kapsamında ortaya çıkması beklenen rekabet sorunları, dikey ve çok pazarlı birleşmeler kapsamında ele alınmıştır. Ele alınan rekabet endişeleri kapsamında, ilk olarak bildirilen işlem nedeniyle dikey seviyede, akabinde ise çok pazarlı birleşmeler kapsamında ortaya çıkması beklenen rekabet sorunlarına yönelik taahhütlerin değerlendirilmesine yer verilecektir.

(213) Mevcut dosya kapsamında at yarışı istatistiklerine yönelik dijital veri entegrasyonu pazarının üst pazarı, çevrimiçi ortamda sanal bayiler tarafından oynatılan at yarışı bahis oyunları pazarının ise alt pazarı oluşturduğu değerlendirmesi kapsamında meydana gelen örtüşmenin dikey seviyede olduğu tespiti yapılmıştır. Bu doğrultuda, birleşik teşebbüsün at yarışı istatistiklerine yönelik olarak tedarik ettiği veri entegrasyon hizmetini, çevrimiçi ortamda at yarışı bahsi oynatan rakip sanal bayilere sunmamak suretiyle girdi kısıtlaması uygulayabilme imkanına yönelik rekabet endişesi kapsamında, işlem tarafları pazarda gerçekleşmesi beklenen bir koşula bağlı olarak ikili bir taahhüt paketi sunmuştur. Söz konusu taahhüt paketi kapsamındaki koşul, Spor Toto Bayilerinin at yarışı bahisleri oynatılabilmesi için gerekli olan STTB iznidir. STTB'nin mevcut Spor Toto Bayilerinin at yarışı bahislerini oynatmasına izin vermemesi durumunda (*güncel durum*), at yarışı bahisleri sanal ortamda bahis oynatılması alanında en güçlü oyuncu olan NESİNE tarafından oynatılamayacaktır. Bu doğrultuda işlem tarafları, birleşik teşebbüs tarafından sunulan veri entegrasyon hizmetinin kapsamının "*hâlihazırda yürürlükte olan veri sunumuna ilişkin sözleşmeler*

ile aynı kapsamda olan veri sunumuna” ilişkin olacağını taahhüt etmektedir.

- (214) Ayrıca, veri entegrasyon hizmetine yönelik sözleşmelerin talep eden rakip tüm sanal bayiler ile imza edileceği, imza edilen sözleşmelerin rakip sanal bayilerin *“sözleşmeyi ihlal etmesi veya tek taraflı olarak feshetmesi halleri hariç olmak üzere, süresinden önce feshedilmeyeceği”* taahhüt edilmektedir.
- (215) STTB’nin at yarışı bahislerinin NESİNE’nin de dâhil olduğu Spor Toto Bayileri üzerinden oynatılmasına izin vermesi durumunda ise veri entegrasyon hizmetinin kapsamının güncel olarak sunulan verilerle sınırlı olmayacağı, birleşik teşebbüs bünyesinde geliştirilen tüm verileri kapsayacağı ve veri hizmetinin *“objektif, hukuki ve teknik açıdan ayrımcı olmayacak şekilde talepte bulunan Bayiler’e eşit ve güncel piyasa koşulları uyarınca makul koşullarda”* sunulacağı taahhüt edilmektedir. Sunulan taahhütlerin, LİDERFORM ve NESİNE’nin konumu da dikkate alındığında girdi kısıtlaması suretiyle meydana gelmesi olası rekabet endişesini bertaraf edebileceği değerlendirilmiştir.
- (216) Dosya kapsamında bir diğer rekabet endişesi çok pazarlı birleşmeler kapsamında ortaya çıkmaktadır. Çevrimiçi ortamda bahis oynatan teşebbüsler için çevrimiçi bülten hizmeti sunan teşebbüsler önemli bir müşteri edinme kanalı niteliği arz ettiğinden işlem taraflarının at yarışı istatistiklerine yönelik çevrimiçi bülten hizmetleri alanındaki faaliyetleriyle çevrimiçi at yarışı bahislerinin oynatılması alanındaki faaliyetleri arasında komşu pazar ilişkisi bulunduğu, bu alandaki örtüşmenin çok pazarlı birleşmeler kapsamında ele alınabileceği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda dosya kapsamında, planlanan işlem neticesinde devre konu LİDERFORM’un pazarda sahip olduğu konuma bağlı olarak birleşik teşebbüsün çevrimiçi ortamda at yarışı bahsi oynatan rakiplerinin önemli bir tanıtım ve yönlendirme mecrasına erişim imkânının kısıtlanmasının olası olduğu görülmüştür. İşlem tarafları söz konusu rekabet endişesi kapsamında bir önceki taahhüde benzer şekilde at yarışı bahislerinin NESİNE üzerinden oynatılmasına bağlı olarak ikili bir taahhüt paketi sunmuştur. Bu kapsamda, STTB tarafından at yarışı bahislerinin mevcut Spor Toto Bayileri üzerinden oynatılmasına izin verilmemesi durumunda (*güncel durum*); çevrimiçi at yarışı bahsi oynatan teşebbüslerin LİDERFORM’un internet siteleri ile mobil uygulamalarında bulunan *banner* ve *pop-up* reklam alanlarındaki görünürlüğünün, devralan teşebbüsü rakipleri karşısında ayrıcalıklı konuma getirmeyecek şekilde, somut ve objektif bir ölçüt kullanılarak düzenleneceği, sanal bayiler arasında ayrıma yol açmayacak eşit ve şeffaf bir reklam politikası izleneceği işlem taraflarınca taahhüt edilmektedir.
- (217) Diğer yandan STTB’nin at yarışı bahislerinin NESİNE’nin de dâhil olduğu Spor Toto Bayileri üzerinden oynatılmasına izin vermesi durumunda, anılan taahhüde ek olarak *“yönlendirme hizmetinin Devralan’a ait olanlar da dahil olmak üzere, bütün Bayiler’e eşit bir şekilde sağlanmasına imkân verilecek; ayrıca söz konusu yönlendirmelerde tüm Bayiler’in gösteriminin hiçbir teşebbüse ayrıcalık tanınmayacak şekilde dönüşümlü bir şekilde sıralanması”*nın sağlanacağı taahhüt edilmektedir. LİDERFORM’un reklam mecrası olarak sanal bayiler için önemi dikkate alındığında, işlem taraflarınca sunulan taahhütlerin işlem sonrasında rakip sanal bayilerin önemli bir tanıtım ve yönlendirme mecrasına erişim imkânının kısıtlanabileceği yönündeki rekabet endişelerini gidereceği değerlendirilmiştir.
- (218) Taahhüt paketinin süresine bakıldığında ise dosya kapsamında sunulan iki taahhüdün de süresiz olduğu görülmektedir. Daha önce yer verildiği üzere, regülasyona tabi olan çevrimiçi bahis piyasasında at yarışı bahislerinin hangi platformlardan oynatılabileceği konusu başta olmak üzere birtakım belirsizlikler bulunmaktadır. Bu husus da pazar

hakkında süreye ilişkin bir öngöründe bulunmayı zorlaştırmaktadır. Taahhütlerin geçerli olacağı yasal sürenin sınırlı olması ise sunulan taahhütlerin dosya kapsamında tespit edilen rekabet endişelerini gidermesi noktasında sorunlara neden olabilecektir. Bu bağlamda, işlem taraflarının taahhütleri süresiz olarak sunmasının uygun olduğu anlaşılmıştır.

- (219) İşlem taraflarınca sunulan söz konusu taahhütlerin işlem sonrasında oluşabilecek endişeleri gidermek adına esasa ve uygulamaya ilişkin hususları tam olarak açıkladığı görülmektedir. Bu kapsamda, işlem taraflarınca sunulan taahhütler birlikte ele alındığında, bildirilen işlem sonrasında dikey ve çok pazarlı birleşmeler kapsamında ortaya çıkması olası pazar kapama endişelerinin her ikisinin de giderilebileceği değerlendirilmektedir.
- (220) Taahhütlerin etkin olması bakımından bir diğer husus da kısa sürede uygulanabilir olmasıdır. İşlem taraflarınca sunulan taahhütler kısa kararın tebliğinden itibaren geçerli olacaktır. Bu bakımdan, söz konusu sürenin taahhütlerin etkin bir şekilde uygulanması bakımından kısa sürede uygulanabilirlik koşulunu da sağladığı anlaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (221) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğuna
 - İşlem sonucunda aynı Kanun maddesi çerçevesinde etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması ihtimalinin söz konusu olduğuna,
 - Bununla birlikte, Doğan Portal ve Elektronik Ticaret AŞ tarafından sunulan ve Kurum kayıtlarına 25.06.2024 tarih ve 53244 sayı ile intikal eden taahhütlerin işlemin yol açabileceği rekabet sorunlarını gidermede yeterli bulunduğu, dolayısıyla işleme anılan taahhütler çerçevesinde koşullu izin verilmesine,
 - İzin kararı bakımından getirilen taahhütlerin yükümlülük teşkil edeceğine, yükümlülüklerin ihlal edilmesi durumunda diğer tedbirlerle birlikte taraflar hakkında 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinde öngörülen idari para cezasının uygulanmasına

24-27/652-271

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.